

Møteinnkalling

Formannskap

Møtedato: 27.03.2025 kl. 08:00

Møtested: Formannskapssalen

Arkivsak: 23/00319

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf 91 55 43 50 eller e-post
jim.kristiansen@ibestad.kommune.no Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra
ordfører.

SAKSKART		
Saker til behandling		
21/25	22/00350-23	Mål for forvaltning av elg i lbestad kommune 2025 - 2029

Hamnvik, 20.03.2025

Sign.
Jim Kristiansen
Ordfører

Saksliste

Saker til behandling

21/25 Mål for forvaltning av elg i Ibestad kommune 2025 - 2029

3

Arkivsak-dok. 22/00350-23
Saksbehandler Laura Bunse

Saksgang
Viltnemnda
Formannskap
Kommunestyret

Møtedato
17.03.2025
27.03.2025
27.03.2025

MÅL FOR FORVALTNING AV ELG I IBESTAD KOMMUNE 2025 - 2029

Forslag til vedtak/innstilling:

Viltnemnda godkjenner forslag til mål for forvaltning av elg i lbestad kommune 2025 – 2029, jf. hjorteviltforskriftens § 3.

Viltnemnda tilrår formannskapet å fatte følgende vedtak:

Formannskapet godkjenner forslag til mål for forvaltning av elg i lbestad kommune 2025 – 2029, jf. hjorteviltforskriftens § 3.

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Med hjemmel i hjorteviltforskriftens § 3, vedtar kommunestyret målene for forvaltning av elg i lbestad kommune 2025 – 2029.

Vedlegg:

1. Forslag til mål for forvaltning av elg i lbestad kommune 2025 – 2029
2. Referat fra første møte i arbeidsgruppa 29.11.2024
3. Presentasjon fra første møte i arbeidsgruppa
4. Referat fra andre møte i arbeidsgruppa 16.01.2025
5. Presentasjon fra andre møte i arbeidsgruppa
6. Presentasjon ny beitetaksering
7. Referat fra tredje møte i arbeidsgruppa 06.02.2025
8. Presentasjon fra tredje arbeidsmøte
9. Referat fra fjerde arbeidsmøte 06.03.2025
10. Presentasjon fra fjerde arbeidsmøte

Kort beskrivelse av saken

Hjorteviltforskriftens § 3 stiller krav om at kommunen skal vedta egne mål for elgforvaltning. lbestad kommune vedtok kommunale mål for elgforvaltning for første gang for perioden 2023 – 2024. Målsettingene skal nå revideres.

Fakta i saken

Jf. Hjorteviltforskriftens § 3 skal kommunen vedta mål for utvikling av elgbestanden der det er åpnet for jakt på arten. Målene skal bl.a. ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker/påkjørsler.

De kommunale målene skal rulleres på lik linje med øvrige kommunale planer, dvs. hvert 2.-5- år. Målene skal være konkrete og etterprøvbare, og de bør ha en tidsramme som gjør det mulig å evaluere og justere de med jevne mellomrom. Det er opp til den enkelte kommune hvordan målene skal forankres i det kommunale systemet.

I Ibestad er det kommunestyret som vedtar overordnende planer som berører viltinteresser i kommunen.

Videre er det viktig at kommunens mål fungerer som tydelige retningslinjer jaktrettshavere som ønsker å utarbeide en bestandsplan. Bestandsplanen må være i samsvar med kommunens mål for at planen skal kunne godkjennes av kommunen. Det er hensiktsmessig at de kommunale målene og bestandsplanene har samme varighet.

Målsettingene skal utvikles i tett dialog med berørte interesser, bl.a. grunneiere/jaktrettshavere og jegere. Det er viktig at disse inkluderes på et tidlig stadium, og at de sikre gode muligheter for medvirkning, f.eks. gjennom arbeids-/dialogmøter og/eller høringsrunde.

Proessen med revidering av målsettingene ble startet i desember 2024. Det ble opprettet en arbeidsgruppe bestående av landbrukskonsulenten, viltnemnda og bestandsplanstyrene på Rolla og Andørja. Grappa hadde 4 arbeidsmøter (se vedlagte referater og presentasjoner).

Vurdering

Forslag til målsettinger er utarbeidet på grunnlag av jakt- og fallviltdata, ny beitetaksering og helikoptertelling, regionale mål for elgforvaltning, råd og anbefalinger fra elgforsker Torstein Storaas gitt i infomøte den 24.10.2022, innspill fra jaktrettshaverne/arbeidsgruppa i totalt 4 arbeidsmøter, samt aktuell forskning. For nærmere utredning vises til vedlagte forslag til målsettinger.

Denne gangen er målperioden satt til 5 år, og bestandsplanene vil kunne godkjennes for samme periode. På denne måten vil forvaltningen og jaktrettshavere få mest mulig utbytte av fordelene og fleksibiliteten med bestandsplaner. I tråd med hjorteviltforskriften, skal det gjennomføres en årlig evaluering av jaktresultatene opp mot de kommunale målene og målene i bestandsplanene. Ved behov, kan de kommunale målene og bestandsplanene justeres underveis i målperioden.

Følgende forhold skal alltid vurderes:

Helse og miljø (HMS og "tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

Etter reduksjon av elgstammen i 2023 og 2024, er antall påkjørsler gått ned.

Målsettingene for 2025 – 2029 tar sikte på å holde elgstammen på Rolla på dagens nivå på rundt 70 dyr, mens elgstammen på Andørja fremdeles skal reduseres noe, fra ca. 58 dyr på vinterbeite ned til maks. 48 dyr.

Personell

En mindre elgstamme vil føre til færre påkjørsler, og dermed færre utrykninger for kommunens ettersøkspersonell.

Økonomi

Dermed blir også kommunens utgifter til ettersøk redusert.

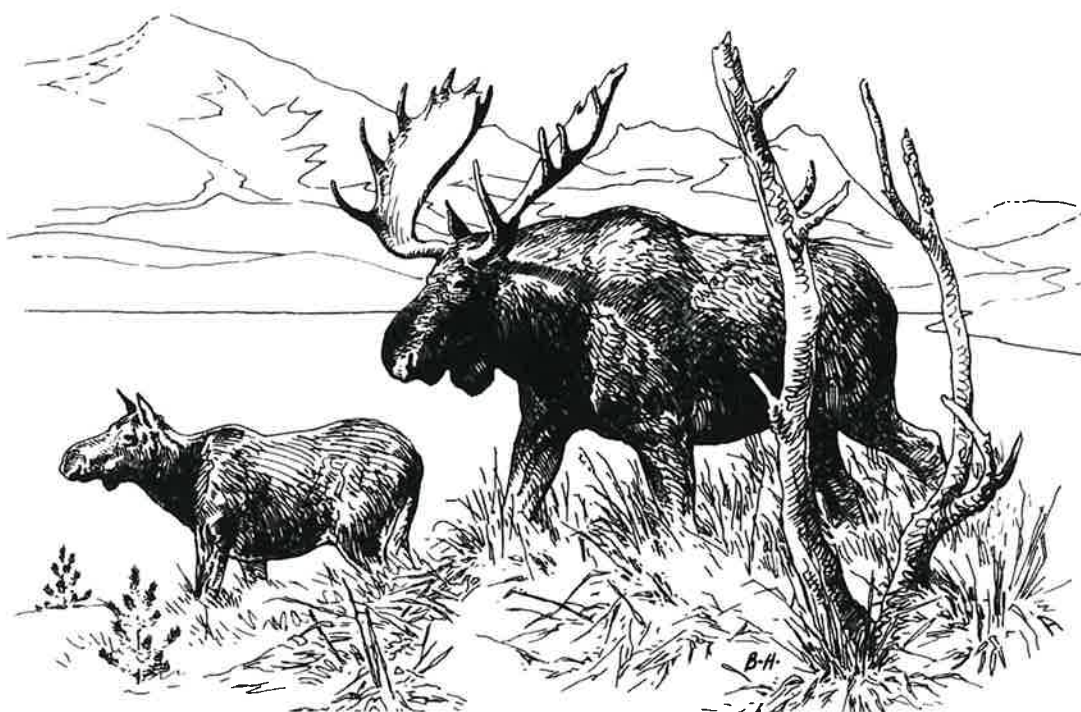
Samfunnsplan

En mindre elgstamme fører til færre påkjørsler. Trafikksikkerheten økes.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at de kommunale målene for elgforvaltning godkjennes.

Mål for forvaltning av elg i Ibestad kommune 2025 – 2029

Vedtatt i Kommunestyret 27.03.2025

Arkivreferanse 22/00350

Ibestad kommune
- hvor alt er mulig

INNHold

INNHold	2
1 Innledning	3
2 Elgforvaltning i Ibestad	4
2.1 Ansvars- og oppgavefordeling	4
2.1.1 Kommunens ansvar	4
2.1.2 Fylkeskommunens ansvar	4
2.1.3 Statsforvalterens ansvar	4
2.1.4 Jaktrettshavernes ansvar	4
2.2 Forvaltningsstruktur	4
2.3 Tellende areal	5
2.4 Minsteareal	8
2.5 Jakttid	9
2.6 Godkjenning av vald	9
2.7 Endring av vald	10
2.8 Godkjenning og endring av bestandsplaner	10
2.9 Andre forhold i viltforvaltninga	11
2.9.1 Rapportering og grunnlag for fellingsavgift	11
2.9.2 Felling av elg som er syk/skadet og dyr som må kasseres	12
2.9.3 Brudd på viltlovens bestemmelser og håndtering av feilskutt dyr	12
2.9.4 Fallvilt og ettersøk av skadet vilt	13
2.9.5 Uttak av elg utenom ordinær jakttid	13
2.9.6 Vilkår for bruk av viltfondet	13
3 Elgbestanden	14
3.1 Datagrunnlag	14
3.2 Bestandsstørrelse	15
3.3 Reproduksjon og kjønns sammensetning	21
3.4 Beitemønster og førtilgang	24
3.5 Trafikk og andre konfliktområder	28
4 Målsettinger 2025 – 2029	29
4.1 Hovedmålsetting	29
4.2 Delmål for forvaltningen	29
4.3 Delmål for elgbestanden	29
4.4 Oppsummering	30
4.5 Målperiode og revidering	31
5 Kildehenvisninger	32
5.1 Lover, forskrifter og veiledere	32
5.2 Faglitteratur og forskningsrapporter	32
5.3 Jakt- og fallviltdata	32
5.4 Overordnende planer	32
5.5 Kommunens arkiv	32
6 Vedlegg	33
6.1 Arbeidsgruppe kommunale mål	33
6.2 Tilvekstprognoser og forslag til avskyting – Rolla	34
6.3 Tilvekstprognoser og forslag til avskyting – Andørja	37
6.4 Forslag til fordeling av fellingstillatelser ut fra areal	39
6.5 Instruks for registrering av sett elg	40

1 Innledning

Hjorteviltforskriftens § 3 stiller krav om at kommunen skal vedta mål for utviklingen av elgbestanden der det er åpnet for jakt på arten. Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker. Forvaltningen skal bidra til at arten og dens genetiske mangfold bevares og forekommer i levedyktige bestander, samtidig som den skal sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av viltressursene.

De kommunale målene skal være konkrete og etterprøvbare, og de bør ha en tidsramme som gjør det mulig å evaluere og justere de med jevne mellomrom. De bør derfor rulleres på samme måte som øvrige kommunale planer.

Videre er det viktig at kommunens mål fungerer som tydelige retningslinjer for jaktrettshavere som ønsker å utarbeide en bestandsplan. Det er et overordnet mål at hjorteviltforvaltning skal være mest mulig stammerettet, slik at hjorteviltet kan forvaltes i sitt naturlige årsleveområde. Bruk av bestandsplan bør være hovedregelen. Kommunen skal legge til rette for samarbeid på tvers av vald og kommunegrenser, og skal stimulere jaktrettshaverne til å utarbeide bestandsplan. En slik plan må være i samsvar med kommunens mål for å kunne godkjennes, og det er viktig at jaktrettshavere inkluderes og sikres gode muligheter for medvirkning når de kommunale målene utarbeides.

De kommunale målene for elgforvaltning i Ibestad kommune ble vedtatt første gang den 16.03.2023., med en gyldighetsperiode på to år, 2023-2024, i påvente av nye beitetakseringer.

Proessen med revidering av målsettingene ble startet i desember 2024. Det ble opprettet en arbeidsgruppe bestående av landbrukskonsulenten, viltnemnda og bestandsplanstyrene på Rolla og Andørja. Gruppen hadde 4 arbeidsmøter.

Denne gangen er målperioden satt til 5 år, og bestandsplanene vil kunne godkjennes for samme periode. På denne måten vil forvaltningen og jaktrettshavere få mest mulig utbytte av fordelene og fleksibiliteten med bestandsplaner. I tråd med hjorteviltforskriften, skal det gjennomføres en årlig evaluering av jaktresultatene opp mot de kommunale målene og målene i bestandsplanene. Ved behov, kan de kommunale målene og bestandsplanene justeres underveis i målperioden.

Etter behandling i arbeidsgruppa, ble det reviderte måldokumentet først godkjent av viltnemnda i møte den 17.03.2025 og av formannskapet i møte den 27.03.2025, før det ble endelig vedtatt i kommunestyret i møte den 27.03.2025.

2 Elgforvaltning i Ibestad

2.1 Ansvars- og oppgavefordeling

2.1.1 Kommunens ansvar

Kommunen har hovedansvaret for den offentlige forvaltningen av elg. Elgstammen skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at elg ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser, slik som jordbruk, skogbruk, samferdsel og naturmangfold.

2.1.2 Fylkeskommunens ansvar

Fylkeskommunen har hovedansvaret for elg på regionalt nivå, primært som tilrettelegger og koordinator, blant annet ved å bygge opp den faglige kompetansen (bl.a. gjennom kurs for kommuneansatte) og ved å forvalte økonomiske virkemidler (bl.a. fylkeskommunale viltfond og behandling av søknader om tilskudd til vilttiltak).

2.1.3 Statsforvalterens ansvar

Statsforvalteren er klageinstans for kommunale vedtak etter Hjorteviltforskriften.

2.1.4 Jaktrettshavernes ansvar

Jaktrettshaverne har ansvar for organisering og tilrettelegging av jaktutøvelsen. De har også mulighet til å bidra til den lokale forvaltningen gjennom utarbeidelse av bestandsplaner og gjennomføring av andre vilttiltak, f.eks. beitetaksering, skjøtsel/stell av elgbeite osv.

2.2 Forvaltningsstruktur

Det har vært elgjakt i Ibestad kommune fra ca. midten av 1970-tallet, og i tidligere Andørja kommune fra 1960-tallet.

Fra og med jaktåret 2025, er det 8 aktive elgvald. Disse er fordelt med 6 vald på Rolla og 2 vald på Andørja.

De to valdene på Andørja danner et felles bestandsplanområde. Bestandsplanen ble første gang godkjent for perioden 2019 – 2021. Den ble forlenget til å gjelde i 2022. Etter fastsettelse av de kommunale målene for 2023-2024, ble revidert plan godkjent for samme periode.

Valdene på Rolla dannet et felles bestandsplanområde i 2023, og bestandsplanen ble godkjent for 2023-2024.

Begge bestandsplanområdene kommer til å sende inn nye bestandsplaner til godkjenning innen 1. mai 2025. De skal gjelde for samme periode som de kommunale målene, f.o.m. 2025 t.o.m. 2029.

2.3 Tellende areal

Tellende areal er det arealet innenfor et elgvald som legges til grunn ved tildeling av fellingstillatelser.

I Ibestad kommune beregnes det tellende arealet fra 450 høydemeter og ned. Dette vurderes til å være hovedbeiteområdet for elg i Ibestad, selv om elgen enkelte steder kan beite lenger opp i terrenget.

Skogareal og myr under skoggrensa skal regnes som tellende areal. Kommunen kan godkjenne andre areal typer som tellende areal der disse er av stor betydning for vedkommende art. Kommunen må likevel forholde seg til beregningsgrunnlaget som er fastsatt i måldokumentet, dvs. at områder over 450 høydemeter ikke kan godkjennes.

På Rolla er fjellpartiet Rolla/Lasselitinden samt Drangenmassivet og Sula ikke del av det tellende arealet på øya. På Andørja er fjellmassivene Åtinden, Snøtinden, Langlitinden, Vasskartinden, samt Klåptinden og Årbostadtingen ikke del av det tellende arealet på øya.

Vann er i utgangspunktet ikke tellende areal, og det skal være en enhetlig håndtering av dette innenfor kommunens grenser. Kommunen kan bestemme at vann over en viss størrelse skal trekkes fra det tellende arealet. I Ibestad kommune gjelder dette Mølnhusvatnet, Middagsvatnet, Stilkusvatnet, Tømmervikvatnet, Store Bollavatnet, Store Krokvatnet, Skipsvatnet, Forsavatnet, Mevatnet, Sandvatnet, Ibestadvatnet og Selsetvatnet på Rolla.

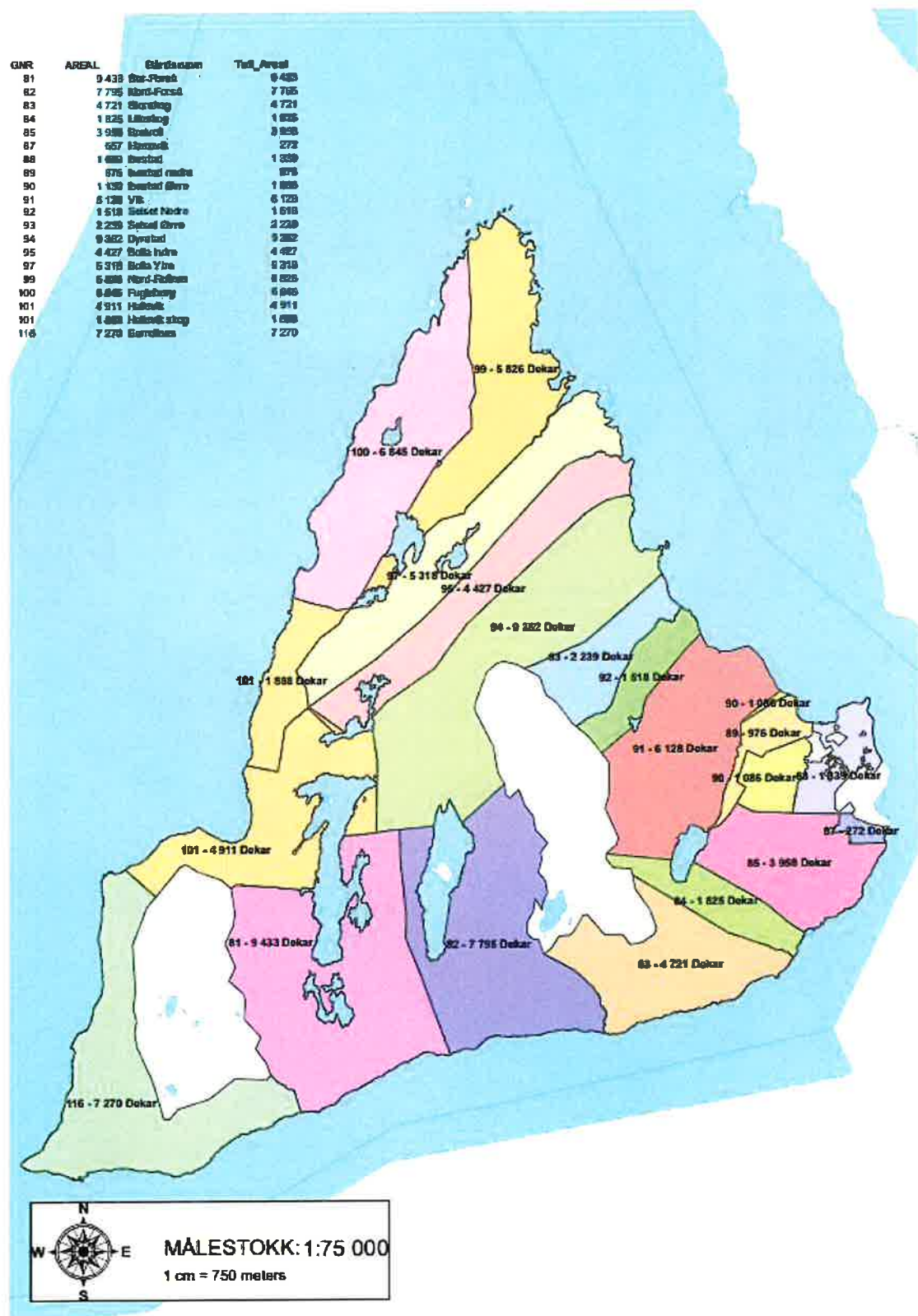
I samråd med jordskifteretten og iht. flere jordskifteavgjørelser i Ibestad kommune, betraktes all jakt i utmark, også elgjakt, som felles jakt innenfor det enkelte vald dersom annet fremgår av avtale eller dom. Det betyr at ingen eiendommer kan melde seg ut av valdet.

Det er kun areal som ikke lenger naturlig benyttes av arten som skal trekkes ut av tellende areal.

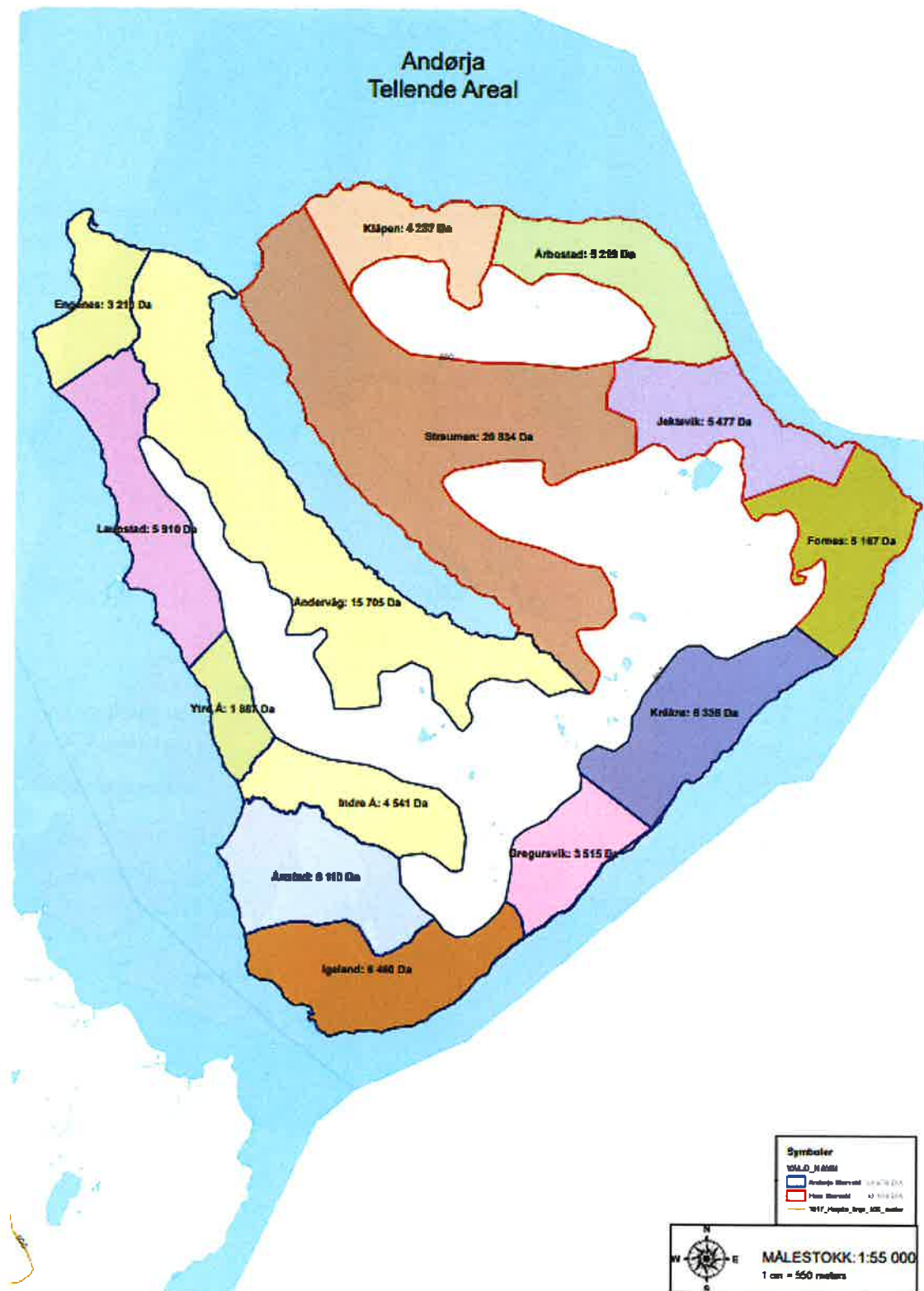
Totalt er det tellende arealet på 87.094 dekar på Rolla og på 94.608 dekar på Andørja, totalt 181.950 dekar i hele kommunen.

Vald	Jaktfelt	Tellende areal pr jaktfelt i dekar	Tellende areal pr vald i dekar
Bolla Indre og Ytre			9745
Skog-Breivoll			14059
Vik			6128
Fugleberg			6845
Brokheia			12625
Drangen og Rolla			37692
	Selset	3757	
	Dyrstad	9362	
	Nord-Forså	7870	
	Sør-Forså	9433	
	Sørrollnes gr.lag	7270	
Andørja Storvald			53674
	Ytre Andørja gr.lag	18915	
	Indre Andørja gr.lag	28423	
	Kråkrø	6336	
Heia Storvald			40934
	Klåpen/Årbostad/Jektevik	14933	
	Straumen/Vasskar	20834	
	Furnes	5167	

Figur 1 Tellende areal per vald og jaktfelt.

Figur 2 Kart som viser omtrentlig tellende areal på Rolla per gårdsnummer.

Figur 3 Kart som viser omtrentlig tellende areal på Andørja per gårdsnummer.

2.4 Minsteareal

I Ibestad kommune er minstearealet endret flere ganger opp gjennom årene, og det er fastsatt ulikt minsteareal for de to øyene.

Fra 10. mai 2023 er minsteareal på Rolla på 2000 dekar og på Andørja på 3500 dekar.

Årstall	Rolla	Andørja
1997/1998	2000 da	2000 da
2000/2001	2000 da	4000 da
2001	2000 da	4000 da
2006	2000 da	3000 da
2009	1300 da	1500 da
2013	3000 da	7000 da (Kråkrø 5000 da)
2019	3000 da	4500 da
2023/2024	2000 da	3500 da

Figur 4 Utvikling av minstearealet i Ibestad kommune.

Minsteareal benyttes for å regulere antall fellingstillatelser. For at kommunen skal kunne godkjenne et vald og tildele valdet fellingstillatelse, må valdet ha et tellende areal som minimum tilsvarer minstearealet.

Et vald eller et bestandsplanområde, som disponerer et tellende areal på minimum 20 ganger minstearealet, kan søke kommunen om godkjenning av en bestandsplan.

Ved godkjenning av bestandsplanen og tildeling av fellingstillatelser, må kommunen legge minstearealet til grunn for hvert år i bestandsplanperioden. Det betyr at dersom minstearealet tilsier en kvote på f.eks. 6,5 dyr, må dette rundes ned til 6 dyr for hvert år. Det er ikke anledning å tildele 6 dyr det ene året og 7 dyr det andre året, jf. presiseringer fra Troms fylkeskommune og Miljødirektoratet.

Kommunen fastsetter minsteareal i forskrift. Hovedregelen er ett minsteareal per kommune for hver hjorteviltart. Det kan imidlertid fastsettes forskjellige minsteareal i ulike deler av en kommune dersom det er vesentlig forskjell på beitegrunnlag, bestandstetthet eller skadepress. Tilsvarende kan kommunen unntaksvis vurdere differensiert minsteareal mellom områder med vesentlig variasjon i bonitet og produktivitet. Det er naturlig at høyproduktive arealer som gir mye godt beite, får et lavere minsteareal enn områder med store uproduktive arealer.

Minstearealet skal være et middel for å oppnå ønskete mål forbestanden, og ikke et mål i seg selv. Dvs. at minstearealet ikke bør endres for å oppnå nok areal til f.eks. et vald eller en bestandsplan, men at det skal fastsettes ut ifra antall dyr og om bestanden skal opp eller ned. Fastsettelse eller endring av minstearealet forutsetter et godt kunnskapsgrunnlag om beitetilgangen og bestandstettheten.

Kommunen kan ved tildeling av fellingstillatelser fravike minstearealet med inntil 50 prosent opp eller ned. Fravik kan gjøres på bakgrunn av ulikheter i artens levevilkår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, den skade viltet volder eller andre ekstraordinære forhold.

Fravik fra minstearealet er et enkeltvedtak som gjøres for særskilte vald og for et begrenset tidsrom. Ved fravik av minstearealet over lengere tid, må kommunen vurdere en forskriftsendring av minstearealet.

Jaktrettshavere, jegere og andre som har rettslige interesser i elg, kan fremme forslag overfor kommunen om endring av minsteareal. Dette må gjøres innen 15. januar. Ved endring av minsteareal må kommunen fastsette ny forskrift som sendes Norsk Lovtidend innen 15. mars

Det er litt større handlingsrom når det gjelder fravik fra minstearealet i en bestandsplan. For å løse utfordringer med beiteskader og lignende problemstillinger, kan jaktrettshaverne foreslå fravik fra det godkjente minstearealet for ett eller flere år i planperioden. Kommunen skal vurdere dette ved godkjenningen av bestandsplanen.

Ibestad kommune vedtok fravik fra minstearealet for begge årene i bestandsplanperioden 2023-2024. Fravik fra minsteareal er en unntaksregel, og det er ikke anledning til å benytte fravik for samtlige år i den nye mål- og bestandsplanperioden. Jf. dialog med Landbruksdirektoratet vil det imidlertid være anledning å fravike minstearealet det første året i målperioden, på bakgrunn av ny beitetaksering og helikoptertelling. Ved behov for endret minsteareal utover det, må det fastsettes en forskriftsendring.

2.5 Jakttid

I 2017 ble det innført nye sentrale jaktidsbestemmelser. Elgjakta varer nå fra 25.09. til 23.12.

Det er åpnet for at Fylkeskommunen på eget initiativ eller etter forslag fra kommunen kan innskrenke jakttiden på elg. Startdato kan endres til 05.10. og/eller sluttdato kan endres til 31.10. eller 30.11. for hele, eller en avgrenset del, av en kommune når ett eller flere av følgende punkt er oppfylt:

- i. Elg- og/eller hjortejakt antas å hindre annen friluftslivsutøvelse.
- ii. Elg- og/eller hjortejakt reduserer muligheten for annen jaktutøvelse.
- iii. Kommunen har arealer som er viktige for reindriftsnæring i jaktperioden.

Fylkeskommunen må påse at nærliggende kommuner vurderes i sammenheng.

2.6 Godkjenning av vald

Et vald er den minste geografiske og juridiske enheten som kan tildeles fellingstillatelse fra kommunen. Et vald kan bestå av en eller flere eiendommer. Valdet må omfatte et tellende areal som minimum tilsvarer minstearealet for elg i kommunen. Valdet kan i tillegg omfatte annet areal enn tellende areal. Det er imidlertid kun det tellende arealet kommunen skal legge til grunn for godkjenning av vald og for tildeling av fellingstillatelser. Fellingstillatelsene er derimot gyldige over hele valdets areal.

Søknad om godkjenning av vald sendes kommunen innen 1. mai.

Søknaden skal inneholde:

- opplysning om hvilken art søknaden gjelder for
- kart som tydelig viser grensene for valdet (valdet må være sammenhengende og det må ha en avgrensing som gjør det egnet til jakt på elg)
- oversikt over de eiendommene (gårds- og bruksnummer) valdet omfatter, og den enkelte eiendoms størrelse innenfor valdets grenser, samt oversikt over tellende areal som søkes godkjent
- underskrift fra den eller de som lovlig representerer hver enkelt eiendom
- valdansvarlig representants navn, postadresse, telefonnummer, e-postadresse og underskrift

Kommunen skal behandle søknad om godkjenning eller endring av vald innen 15. juni.

En godkjenning gjelder inntil kommunen trekker godkjenningen tilbake, eller jaktrettshaverne selv oppløser valdet.

Godkjente vald får automatisk tildelt årlig fellingstillatelse fra kommunen.

2.7 Endring av vald

Fristen for å melde fra til kommunen om endringer i grenser, eiendomsforhold eller tellende areal er 1. mai.

Dersom valdet inngår i et bestandsplanområde, bør valdansvarlig representant ha en dialog med representanten for bestandsplanområdet hvis endringer i tellende areal kan føre til endringer i en godkjent bestandsplan.

Kommunen skal alltid ha oppdaterte opplysninger om valdansvarlig representant, det vil si navn, postadresse, telefonnummer og epostadresse. Endringer i dette meldes til kommunen.

2.8 Godkjenning og endring av bestandsplaner

Et bestandsplanområde er to eller flere vald som samarbeider om å utarbeide bestandsplan for elg. Bestandsplanområdet må disponere et tellende areal på minimum 20 ganger minstearealet. Et bestandsplanområde må ikke nødvendigvis være sammenhengende, men det må likevel ha en utforming som sikrer en hensiktsmessig bestandsforvaltning, og det skal omfatte areal som individer i samme bestand naturlig benytter seg av. Planperiodens lengde skal minimum være 2 år, og maksimalt 5 år.

Bestandsplanen må inneholde:

- mål for bestandsutviklingen (må være i samsvar med kommunens mål)
- avskytingsplan som viser planlagt årlig uttak av dyr i ulike kjønns- og alderskategorier og fordeling av disse på de enkelte valdene i bestandsplanområdet

En bestandsplan gir jaktrettshaverne større mulighet til å delta aktivt i elgforvaltningen, og jakta kan praktiseres mer fleksibelt og effektivt. Valdene i et bestandsplanområde beholder sine grunnleggende rettigheter som vald og får tildelt fellingskvote av kommunen, tilsvarende valdets tellende areal. Fellingstillatelsene tildeles som «frie dyr» uten spesifikasjon på alder og kjønn, avskytingen skal følge alders- og kjønnsfordelingen som er oppgitt i bestandsplanen.

Gjennom vedtekter eller skriftlige fellesjaktavtaler kan fellingstillatelser gitt til et vald, benyttes i andre vald i bestandsplanområdet i hele eller en nærmere angitt del av jaktperioden. Avtalen må være underskrevet av valdansvarlig representant, eller annen lovlig valgt representant, og med fullmakt fra alle jaktrettshaverne i valdet. En fellesjaktavtale kan være utformet på flere ulike måter, men bør som et minstekrav inneholde hvilke vald avtalen omfatter, om avtalen er gjensidig mellom alle valdene og eventuelle unntak fra dette, samt hvilke tidsrom (jaktår og perioder av jakta) avtalen skal gjelde. Fellesjaktavtaler kan gjøre jakta mer effektiv ved å styre jakttrykket til ønskelige deler av bestandsplanområdet (bestemte vald eller jaktfelt), slik at elgen kan tas ut der den er.

Ved kommunens godkjenning av bestandsplanen kan jaktrettshaverne også gis anledning til å overføre en mindre del av en ubenyttet kvote (inntil 10 %) fra ett år til et annet. Tilsvarende kan en «overbeskatning» godtas ett år, med tilsvarende fratrekk i påfølgende års kvote.

En endring i sammensetningen av bestandsplanområdet, eller endringer i tellende areal for ett eller flere vald som inngår i et bestandsplanområde, vil normalt føre til en justering av en allerede godkjent bestandsplan. Dette kan for eksempel gjelde fordeling av fellingstillatelser mellom vald og/eller antall fellingstillatelser for bestandsplanområdet samlet sett. Endringer i antall fellingstillatelser skal tilsvare endringen i det tellende arealet.

Dersom grenser, eiendomsforhold eller tellende areal for ett enkelt vald i bestandsplanområdet endres, er det valdansvarlig representant sin oppgave å melde endringene i valdet til kommunen og opplyse hvilket bestandsplanområde valdet eventuelt inngår i. Valdansvarlig skal likevel informere om endringene til representanten for bestandsplanområdet slik at eventuelle nødvendige justeringer kan foretas.

Søknad om godkjenning eller endring av bestandsplan sendes kommunen innen 1. mai.

Søknaden skal inneholde:

- opplysninger om hvilken art søknaden gjelder for
- kart som tydelig viser bestandsplanområdets grenser
- oversikt over valdene som inngår i bestandsplanområdet og opplysninger om tellende areal
- underskrifter fra valdansvarlige representanter (forutsetter at de har fullmakt eller samtykke fra jaktrettshaverne, f.eks. gjennom valdets vedtekter)
- bestandsplanområdets representants navn, postadresse, telefonnummer, e-postadresse og underskrift

Kommunen skal behandle søknad om godkjenning eller endring av bestandsplan innen 15. juni.

Vald som ønsker å trekke seg ut av et godkjent eller omsøkt bestandsplanområde, skal melde dette skriftlig til representanten for bestandsplanområdet med kopi til kommunen, innen 1. april. Representant for bestandsplanområdet melder fra om endringer til kommunen innen 1. mai.

2.9 Andre forhold i viltforvaltninga

2.9.1 Rapportering og grunnlag for fellingsavgift

Valdansvarlig representant skal rapportere årlig fellingsresultat til kommunen innen 14 dager etter endt jakt, dvs. senest innen 6. januar. Dette gjøres fortrinnsvis i Hjorteviltregisteret, evt. på papirskjema.

I områder med fellesjaktavtaler, skal sett og skutt elg rapporteres på det jaktfeltet hvor det ble jaktet. I fellingsrapporten skal dyret registreres på det valdet som tar dyret på sin kvote.

Kommunen skal sørge for at jaktdata blir tilgjengelig i Hjorteviltregisteret innen 30 dager etter endt jakttid, altså innen 22. januar, samt rapportere tallene videre til SSB.

Kommunen benytter fellingstillatelsene som grunnlag for fakturering av fellingsavgift. Det skal betales fellingsavgift for alle dyr lovlig skutt under jakt, inkludert fallvilt som tas på kvota.

Fellingsavgiften følger dyret, derfor skal det ikke betales for feilskutte dyr som inndras av kommunen. Det skal heller ikke betales fellingsavgift for dyr som er syke eller som ikke er egnet til menneskemat og som er trukket fra kvota.

2.9.2 Felling av elg som er syk/skadet og dyr som må kasseres

Dersom jeger under jakta og på eget vald treffer på elg som er skadet slik at dyret er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli friskt, skal jegeren avlive dyret av hensyn til dyrevelferd. Valdet skal straks ta stilling til om dyret tas på egen kvote. Hvis ikke, registrerer kommunen dyret som fallvilt. Hele dyret, inkl. gevir, tilfaller da kommunen.

Elg som etter felling viser seg å være skadet, avmagret eller på annen måte oppfattes som mindreverdige, skal som hovedregel tas på kvota. Kommunen kan ikke bestemme at hjortevilt under et visst antall kilo ikke skal tas på fellingskvota. Dette må likevel ikke være til hinder for felling av dyr som er åpenbart sykt, skadet eller hjelpeløst og bør avlives av dyrevelferdsmessige årsaker.

Dessuten er det viktig for elgstammen at små kalver tas ut.

Dersom det er felt et dyr som jaktlaget mener bør være avlivet av dyrevelferdsmessige grunner, f.eks. en svært liten kalv som sannsynligvis ikke ville overlevd vinteren, skal kommunens ettersøksledere undersøke dyret og kontrollere vekt og kondisjon. Det vil tas en skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle om dyret skal tas på kvota eller ikke. Dersom dyret ikke skal tas på kvota, legger ettersøkslederne dyret inn i fallviltregisteret (der noteres dato + sted for felling, samt begrunnelse).

Ved såkalte «grønne elger», altså elgslakt som relativt kort tid etter slaktebehandling utvikler stygg lukt og grønn misfarging på hinner og muskulatur, kontrolleres dyret av kommunens ettersøksledere. De registrerer dyret i fallviltregisteret, og gir beskjed til kommunens viltansvarlig som gir skriftlig tilbakemelding til valdet om at de kan felle nytt dyr i samme kategori.

Samme prosedyre gjelder for elg som av andre grunner viser seg til å være uegnet til menneskeføde, og som blir kassert i sin helhet.

Dyr som må kasseres grunnet feil behandling etter at det er skutt, skal tas på kvota.

2.9.3 Brudd på viltlovens bestemmelser og håndtering av feilskutt dyr

En av kommunens oppgaver som offentlig forvaltningsorgan er å påse at viltlovens bestemmelser med forskrifter blir overholdt. Overtredelse av viltlovens bestemmelser med tilhørende forskrifter er straffbare, og kommunen skal orientere politiet om slike hendelser. I elgforvaltningen er det særlig uforsvarlig jaktutøvelse (herunder sikkerhet og dyrevelferd) og ulovlig felt vilt (felling av dyr utover tildelt kvote/annet dyr enn det fellingstillatelse sier som skal meldes til politiet. Det er politiet som avgjør om det foreligger brudd på viltloven.

Ulovlig felt vilt tas med som del av det ordinære fellingsresultatet i Hjorteviltregisteret, selv om dyret eller dets verdi inndras av kommunen. Valdet får ikke tildelt nytt dyr.

I godkjente bestandsplanområder kan kvota håndteres mye mer fleksibelt, og overbeskatning i kvote meldes ikke til politiet, men håndteres som fratrekk for neste års kvote.

Brudd på private vilkår som jaktrettshaverne selv har knyttet til bruken av tildelt fellingskvote, f.eks. gjennom valdets vedtekter eller fellesjaktavtaler, er utenfor kommunens ansvarsområde.

2.9.4 Fallvilt og ettersøk av skadet vilt

Kommunen har ansvar for fallvilt av elg og ettersøk av syk eller skadet elg. Oppdrag på vegne av kommunen utføres av Ibestad ettersøksgruppe. Dette omfatter også ansvaret for offentlige ettersøk under elgjakta og vurdering om dyret kan friskmeldes og når ettersøk skal avsluttes.

Fallvilt er dyr som dør eller må avlives av andre årsaker enn ordinær jakt, f.eks. dyr som er påkjørt, dyr som er syke, skadedyr eller dyr som er funnet døde av andre årsaker. I Ibestad er det i snitt 5 stk. fallvilt av elg i året. Ettersøksgruppa sørger for avliving/fjerning av dyret der det er pålagt/nødvendig, samt prøvetaking og registrering i fallviltregisteret, jf. instruks for utføring av offentlige ettersøk i Ibestad kommune. I de tilfellene da dyret er egnet som menneskemat (etter kontroll fra Mattilsynet), gjør ettersøksgruppa opp dyret for salg. Inntektene fra salget går til det kommunale viltfondet.

Ved skadeskyting av elg under jakta eller påskyting uten at dyret har falt for skudd, skal jeger eller jaktlag, dersom jaktlagets pliktige ettersøk første dag er uten resultat, melde fra til jaktrettshaver og kommunen eller politimyndighet.

I Ibestad kommune skal varsling til kommunen gjøres til ettersøksleder Bjørn Karlsen eller Harald Holte. Ettersøksleder skal kontaktes ved mørkets frembrudd samme dag som påskyting har funnet sted, forutsatt at dyret ikke er funnet og avlivet.

På eget vald skal ettersøket om nødvendig pågå ut neste dag (2. dagen etter skade-/påskytingen). På annet vald opphører retten til ettersøk ved utgangen av den dag såret vilt kom inn på valdet (med mindre annet er avtalt gjennom fellesjaktavtale eller bestandsplanområdets vedtekter). Etter disse tidspunktene overtar Ibestad ettersøksgruppe ansvaret for videre ettersøk. Ettersøksgruppa avgjør når ettersøk avsluttes og om dyret kan friskmeldes. Kommunen skal også varsles ved feilskyting i forhold til tildelt kvote (gjelder vald uten bestandsplan).

Valdansvarlig plikter å sende kopi av ettersøksavtale til kommunen før jaktstart.

I alle tilfeller hvor jaktlagets ettersøk første dag er uten resultat, skal det i tillegg til varsling til kommunens ettersøksledere, leveres skriftlig rapport til kommunen. En enkel rapportmal er tilgjengelig på kommunens hjemmeside, og sendes også ut til jaktledere før jaktstart.

2.9.5 Uttak av elg utenom ordinær jakttid

Med hjemmel i viltforskriftens § 3-5, kan kommunen av eget tiltak iverksette uttak av bestemte individer av elg når de oppholder seg på trafikkerte eller tettbygde områder, og de utgjør en fare for skade på person eller skaper trafikkfarlige situasjoner.

Videre kan kommunen jf. naturmangfoldlovens § 18, gi tillatelse til uttak av elg for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.

2.9.6 Vilkår for bruk av viltfondet

Inntektene til viltfondet er i hovedsak fellingsavgifter på elg. I tillegg bevilger Ibestad formannskap midler til viltfondet etter søknad fra administrasjonen/viltneimnda. Evt. inntekter fra omsetning av ulovlig felt vilt eller fallvilt av elg tilfaller også fondet.

Det er forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort, som regulerer bruken av viltfondet.

Iht. forskriften kan fondet brukes til:

- Tiltak for å fremme viltforvaltning, styrke kunnskapen om viltet, jaktorganisering mm. i kommunen og nabokommuner gjennom samarbeid i regi av organisasjoner, enkeltpersoner eller kommunen selv
- Dekning av kommunens utgifter til ettersøk og håndtering av skadd vilt og fallvilt
- Tiltak for å forebygge skader på landbruksnæring voldt av hjortevilt

Fondet kan ikke brukes til:

- Kommunal og fylkeskommunal administrasjon av viltforvaltningen (faste utgifter til lønn, møtegodtgjørelser, reiser mv.)
- Å erstatte skader voldt av vilt
- Skuddpremier

Det er viltnemnda som disponerer midlene som er tilgjengelige på fondet, mens administrasjonen håndterer utgifter til ettersøk. Kommunen kan vedta egne retningslinjer for bruken av viltfondet, slik at f.eks. vald og bestandsplanområder, grunneier-/utmarkslag og jegerforeninger kan søke om tilskudd fra fondet til div. vilttiltak.

3 Elgbestanden

3.1 Datagrunnlag

Vurderingen av elgbestanden i Ibestad og målsettingene i dette dokumentet er basert på følgende kilder:

- Jaktdata i Hjorteviltregisteret (sett/skutt-data, slaktevekter mm.)
- Fallviltdata i Hjorteviltregisteret
- Resultater fra helikoptertelling av elg i Ibestad kommune vinteren 2025
- Rapport fra beitetakseringer i Ibestad kommune i 2023/2024
- Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfiske Troms 2016-2027, Troms Fylkeskommune
- Naturdata sin rapport om vurdering av elgbestandene i Troms 1990-2017
- Solberg, E.J. Nilsen, E.B., Rolandsen, C.M., Veiberg, V. 2021. Avskytingsstrategier for elg og hjort: Hva skal vi velge, og hva blir konsekvensene? NINA Rapport 1701. Norsk institutt for naturforskning.
- Infomøte om elgforvaltning den 24.10.2022 med elgforsker Torstein Storaas, professor emeritus ved Høgskolen på Innlandet
- Innspill fra arbeidsgruppa i møter

Jaktdata i Hjorteviltregisteret regnes som viktigste datakilde i elgforvaltningen, og brukes i de fleste kommuner som eneste grunnlag for fastsetting av kommunale mål og tildeling av fellingstillatelser.

I Ibestad kommune er det registrert jaktdata siden 1988, dvs. at vi har lang historikk som gjør det mulig å se på bestandsutviklingen over tid. Det er imidlertid noen faktorer som påvirker statistikken og/eller gjør tolkningen noe utfordrende. Det har vært en del endringer i valdstruktur opp gjennom årene og minstearealet er også endret flere ganger. I 2018 kom det dessuten ny instruks for registrering av sett-elg-data. Konsekvensen av den nye instruksjonen er et høyere antall dyr sett pr. jegerdag f.o.m. 2018 i forhold til tidligere år, noe som gjør at gamle og nye indeksverdier ikke vil være direkte sammenlignbare. Det anbefales å bruke *felt elg pr*

jegerdag for å sammenligne bestandsutvikling før og etter ny føringsinstruks. Indekser på kjønnsrate eller kalveproduksjon påvirkes ikke av instruksendringen.

Helikoptertellingen er et viktig supplement til jaktdata, og gir en god indikasjon på antall dyr på vinterbeite.

Beitetakseringer gir en indikasjon på hvor stor elgstamme vi kan ha på den enkelte øy vinterstid.

3.2 Bestandsstørrelse

Indeksene i Hjorteviltregisteret som sier noe om den relative utviklingen i bestandsstørrelse over tid, er *sett elg pr jegerdag* og *sett elg pr jegertime*. I 2018 ble metoden for å rapportere sett elg endret, og det anbefales å bruke indeksen *felt elg pr jegerdag* i en overgangsperiode. Denne indeksen er best egnet til å sammenligne data før og etter ny føringsinstruks.

Felt elg pr jegerdag viser en økning i elgbestanden de siste 10 år. I 2022 ble minstearealet fraveket og redusert til 2500 da for samtlige vald på Rolla unntatt Fugleberg og Sørrollnes/Sør-Forså, mens minstearealet ble redusert fra 4500 til 3500 da for valdene på Andørja. I forrige målperiode i 2023 og 2024, ble minstearealet fraveket for samtlige vald på begge øyene, til 1500 da på Rolla og 2200 da på Andørja. Det ble tildelt stor kvote for å oppnå nødvendig reduksjon av elgstammen. Dette gjenspeiles i *felt elg pr jegerdag*, som har vært høy i både 2023 og 2024.

Felt elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

Figur 5 Felt elg per jegerdag. Indeksen viser den relative utviklingen i bestandsstørrelse over tid. Den sier ikke noe om den faktiske bestandsstørrelsen. En jegerdag er en jeger som har jaktet i en dag, uavhengig av antall timer.

Sett elg pr jegerdag og *sett elg pr jegertime* viser en økning i elgbestanden f.o.m. 2014, og en enda kraftigere økning f.o.m. 2018 (som også skyldes ny føringsinstruks for sett elg). F.o.m. 2022 har begge indeksene gått ned og dette henger sammen med fravik fra minstearealet og tildeling av store kvoter, spesielt i 2023 og 2024. I tillegg gjenspeiler grafene en mye mer effektiv jaktutøvelse de siste to år, med bestandsplaner på begge øyer og delvis felles jaktavtaler. Dette gjør det mulig å ta ut elgen der den er.

Fellingsprosenten har også vært jevnt over høy, og selv om det ble tildelt nesten dobbelt så mange dyr i 2023 og 2024, sammenlignet med tidligere år, har det ikke vært problemer med å ta ut kvoten.

Sett elg per jegerdag

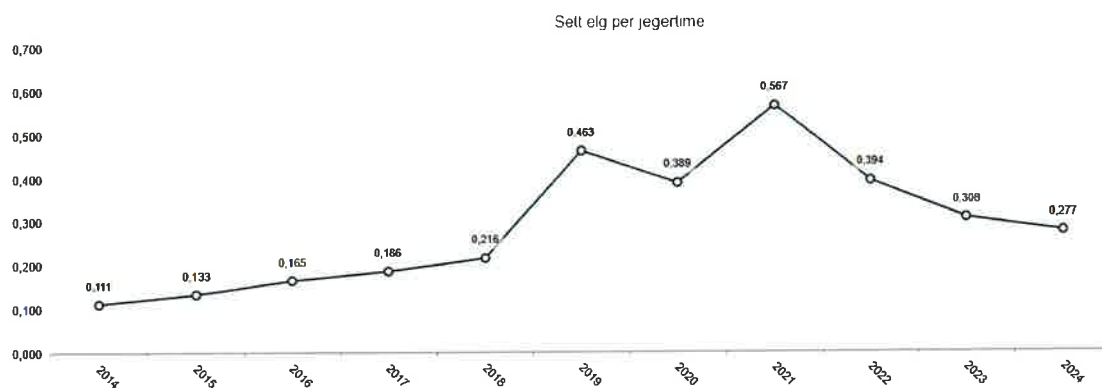
Velg visning Tabell Graf

Figur 6 Sett elg per jegerdag. Indeksen viser den relative utviklingen i bestandsstørrelse over tid. Den sier ikke noe om den faktiske bestandsstørrelsen.

Sett elg per jegertime

Velg visning Tabell Graf

Figur 7 Sett elg per jegertime. Indeksen viser den relative utviklingen i bestandsstørrelse over tid. Den sier ikke noe om den faktiske bestandsstørrelsen.

Jaktår	Tildelt totalt	Felte totalt	Fellingsprosent
2014	30	29	97
2015	29	28	97
2016	37	36	97
2017	36	34	94
2018	38	37	97
2019	49	46	94
2020	54	51	94
2021	53	52	98
2022	57	53	93
2023	101	97	96
2024	101	99	98

Figur 8 Tabellen viser totalt antall tildelte og felte dyr, samt fellingsprosenten.

Helikoptertellingene er et viktig supplement til jaktdata. Tellingene i 2021 og 2023 viste nærmest en dobling av elgbestanden på Rolla i løpet av bare 2 år. I februar 2021 ble det telt 52 dyr på Rolla, mens det i februar 2023 ble telt over 100 dyr på Rolla og over 80 dyr på Andørja. Dersom man legger til ca. 10 %, som antas å tilsvare antall dyr som vanligvis blir oversett ved helikoptertellinger, kan man gå ut fra at det per februar 2023 var nærmere 112 dyr på Rolla og ca. 97 dyr på Andørja.

Et av delmålene i forrige målperiode var å redusere antall elg på vinterbeite til 65 dyr på Rolla og 58 dyr på Andørja innen våren 2025. Dette delmålet er nådd nærmest 100 %.

Helikoptertellingen den 22.02.2025 viste 55 dyr på Rolla og 48 dyr på Andørja. Dersom man legger til 10 % på Rolla, ligger antall dyr på vinterbeite på ca. 59-60 dyr. På Andørja var det noe mer krevende forhold under tellinga, og det ble observert en del ferske spor i området Straumen/Vasskar, uten at det ble observert dyr. Ut fra antall spor i området antas at det ble oversett 8-10 dyr, dvs. at antall elg på vinterbeite på Andørja sannsynligvis ligger på 56-58 dyr.

Iht. nye beitetakseringer i 2023/2024 (og som er nærmere beskrevet i kapittel 3.4), er det fortsatt anbefalt å holde antall elg på vinterbeite på under 100 dyr på Rolla og på maks. 48 dyr på Andørja. Videre konkluderes det med at det kan være fordelaktig å redusere antallet dyr ytterligere de første årene slik at en kommer godt under disse nivåene for en periode. Dermed er målet for kommende periode å holde elgstammen på Rolla stabilt på dagens nivå, mens antall dyr på Andørja fortsatt bør reduseres noe.

Figur 9 Flygerute helikoptertelling 2025.

TELLESKJEMA ELG Rolla							
Dato:		22.02.2025					
Observatører: Bjørn Karlsen, Stein Roger Hansen, Ronald Forsaa							
Kommunens representant: Trond Hanssen							
Værforhold: En del nysnø tidligere denne uka og lett snøfall kvelden før telling, overgang til mildvær på morgenen, overskyet og litt regn, stedvis kraftige vindkast. Stort sett greie forhold for telling.							
	Ku	Ku m 1 kalv	Ku m 2 kalv	Kalv	Okse	Ukjent	Notat
Lokalitet							
Vik	2						
Selset				1			
Dyrstad	2	2		2	3		
Bolla		2	1	4			
Rollnes	1	3	1	5	6		
Fugleberg	2	1		1		1	
Sørrollnes	2				1	1	
Sør-Forså	1						
Sulmyren		1		1	2		på grensa mellom Nord-Forså og Skog/Breivoll
Skog og Breivoll	1	1		1		2	
SUM	11	10	2	15	12	4	
Antall dyr totalt	54*						Rutinemessig kan det legges til 10%, dvs. at antall dyr på Rolla pr. februar 2025 ligger på ca. 59-60 dyr.
Kyr	23						
Okser	12						
Kalver	15						
Ukjent	4						
Sett ku pr okse	1,91						
							*et dyr med knekt fot ble avlivet dagen etter telling, og er ikke tatt med her

Figur 10 Resultater helikoptertelling Rolla 2025.

TELLESKJEMA ELG Andørja							
Dato:	22.02.2025						
Observatører: Bjørn Karlsen, Arild Pedersen, Mats Hamnli							
Kommunens representant: Trond Hanssen							
Værforhold: En del nysnø tidligere denne uka og lett snøfall kvelden før telling, overgang til mildvær på morgenen, overskyet og litt regn, stedvis kraftige vindkast. Vanskelige forhold for telling i Straumen, deler av Vasskaret og på Engenes pga lite/ingen snø. En del ferske spor i området Straumen/Vasskar og her ble det brukt ekstra tid uten at det ble gjort observasjoner. Ut fra antall spor i området antas at det er oversett 8-10 dyr.							
Lokalitet	Ku	Ku m 1 kalv	Ku m 2 kalv	Kalv	Okse	Ukjent	Notat
Seglstein	1				2		
Kråkrø	1	2		2	1	1	
Fornes	3	1		1	1		
Årbostad	1	1		1			
Klåpen			1	2			
Åndervåg		2	1	4			
Engenes		1		1			
Bjørnstein	3				1		
Laupstad		3		3			
Ånstad	1				1		
Igeland		1		1	3		
SUM	10	11	2	15	9	1	
Dersom man legger til 15-20%, ligger antall dyr på Andørja pr. februar 2025 på ca. 56-58 dyr.							
Antall dyr totalt	48						
Kyr	23						
Okser	9						
Kalver	15						
Ukjent	1						
Sett ku pr okse	2,55						

Figur 11 Resultater helikoptertelling Andørja 2025.

Det kan tilføyes at *sett elg pr jegerdag* i Ibestad fremdeles ligger langt over de regionale målene for Kyst-Troms, som anbefaler en reduksjon av elgstammen til 0,50 *sett elg pr jegerdag*. Dette fordi det mangler gode erfaringsdata for store bestander områdene kan tolerere, og for å gi forvaltningen tid til å høste erfaringer fra dagens nivå, både med hensyn til reproduksjonsrater, slaktevekter og beitetrykk.

Kyst-Troms er imidlertid et stort og variert område, og de regionale målene er nokså overordnede.

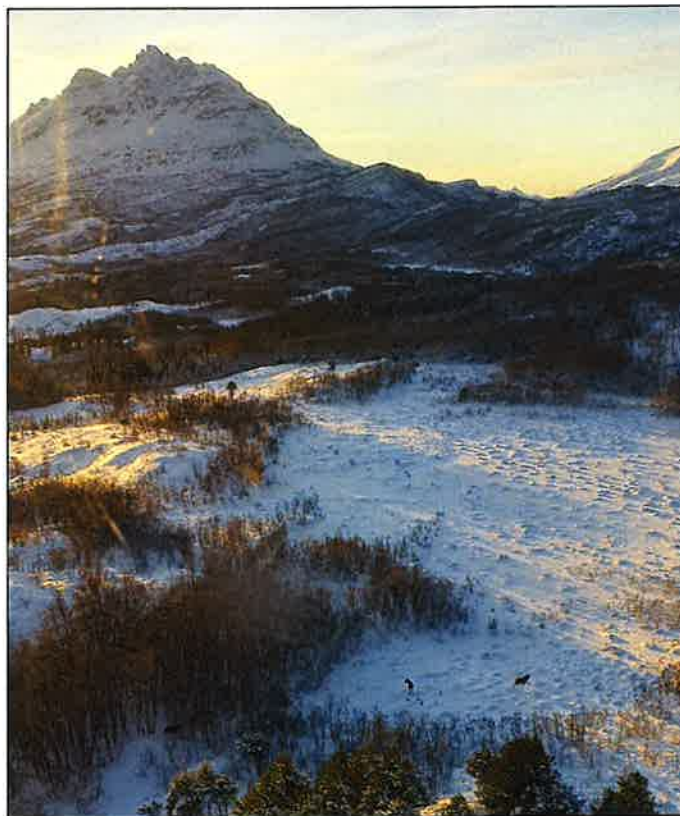
Dersom det ikke er andre konflikter eller hensyn som spiller inn, er det tilgangen på vinterbeite som er avgjørende for hvor stor elgstamme vi kan ha.

Med utgangspunkt i jakt- og fallviltdata, helikoptertellingen og beitetakseringen, har leder i viltmemnda, Bjørn Karlsen, beregnet forventet årlig tilvekst og utarbeidet forslag til planlagt uttak for hvert år i kommende målperiode (se vedlegg).

Disse viser at gjeldende minsteareal på 2000 da på Rolla er mer enn tilstrekkelig for å opprettholde stort nok uttak. Dersom det er ønskelig å holde stammen på dagens nivå, bør det felles færre dyr enn det minstearealet tilsier i hele målperioden. Bestandsplanen bør legge opp til at det holdes igjen en bufferkvote hvert år, som evt. kan tas ut mot slutten av jakta dersom det observeres mange dyr i terrenget. Historisk sett har det vist seg at 2000 dekar er et fornuftig minsteareal på Rolla (se figur 4). Ut fra tilvekstprognosene, kan det forventes en økende elgstamme igjen i 2030 (og muligens allerede i løpet av målperioden), og det er hensiktsmessig å beholde et minsteareal på 2000 dekar.

På Andørja er gjeldende minsteareal på 3500 da fremdeles ikke lavt nok til å oppnå stor nok reduksjon av elgstammen. Første år i planperioden, bør minstearealet fravikes ned til 2700 da, med begrunnelse i ny beitetaksering og helikoptertelling. Resten av målperioden vil det være tilstrekkelig å tildele antall fellingstillatelser ut fra gjeldende minsteareal på 3500 da¹.

Forslag til uttak tar også sikte på å jevne ut kjønnsfordelingen, samt å bevare mange nok eldre okser i bestanden (se også neste kapittel 3.3 om reproduksjon og kjønns sammensetning).

Figur 12 elg under helikoptertelling i 2023. Foto: Laura Bunse.

¹ Jf. telefonsamtale den 06.03.25 med seniorrådgiver Runar Myrvang i seksjon for vilt og utmarksressurser hos Landbruksdirektoratet, er fravik fra minsteareal en unntaksregel, også ved bestandsplan, og skal ikke benyttes som en varig løsning. Siden vi har innhentet ny kunnskap, vil det være anledning til å fravike minstearealet det første året i den nye målperioden. Dersom det er nødvendig med endring i minstearealet utover det første året, må det endres i forskrift.

3.3 Reproduksjon og kjønns sammensetning

Kjønnsforholdet i bestanden vises i indeksen *sett ku pr okse*. Den viser kjønns sammensetningen for dyr som er eldre enn ett år. Dersom indeksen er 1,00 er det like mange okser som kyr i bestanden. Er indeksen større enn 1,00 er det flere kyr enn okser, for eksempel vil tallet 2,3 si at det er sett 2,3 elgkyr for hver okse som er sett. Indeksen kan avvike noe fra kjønns sammensetningen i bestanden fordi sannsynligheten for å oppdage ku og okse kan være ulik.

I en naturlig elgbestand vil kjønnsforholdet være nær 1:1, mens det i Norge lenge har vært vanlig å ha 1,5-2,5 kyr per okse. Dette skyldes først og fremst et ønske om å produsere mye elg da en okse i snitt kan dekke 1,5-2 kuer. Det har imidlertid i de siste årene blitt større bevissthet rundt skjeve kjønnsrater over tid og konsekvensene av det. Fokuset dreies nå mer over på å ha sunnere bestander og ikke nødvendigvis mest mulig elg.

De fleste okser felles før de når høy alder. Nyere forskning, blant annet på Vega, viser at mange og store okser i bestanden gir store kalver. Elgoksene er «på topp» når de er mellom 5 og 8 år gamle. Disse gamle oksene bidrar til tidligere brunst hos kyrne, noe som gjør at de bedekkes tidligere og føder kalvene tidligere på våren. Disse kalvene er også større og flere sammenlignet med små kyr som blir bedekket av små okser, kanskje på ombrunst.

Derfor har flere kommuner, og også andre aktører slik som Statskog, tatt initiativ for å spare flere voksne okser og få et mer naturlig kjønnsforhold i bestanden. Mange tilstreber et *sett ku pr okse* forhold på maks. 1,5:1.

Hvilket kjønnsforhold som er mest gunstig, er avhengig av hvilken målsetting kommunen og grunneierne har for bestanden.

I Ibestad ønsker vi en opprinnelig bestandsstruktur og -kondisjon med et naturlig dødelighetsmønster.

Ved et skeivere kjønnsforhold enn 1:1 og en økning i andel kyr, vil produksjonen i stammen gå opp, noe som er uønsket på nåværende tidspunkt. Jegerne vil dessuten både se og skyte færre store okser.

Mens et jevnere kjønnsforhold øker sannsynligheten for at oksene blir eldre og at jegerne får se og oppleve fullvoksne hanndyr. En bestand med balansert kjønnsrate vil være genetisk robust, og vil også bestå av relativt sett færre dyr vinterstid. Slaktevektene vil gå opp og kalvene blir større. Bestanden vil likevel gi en vesentlig lavere avkastning i form av kjøtt og antall felte dyr enn dagens hunndyrdominerte bestander, og vil heller ikke tilby spesielt høy avkastning av trofédyr. Dette fordi en slik bestand krever en sterkt kalv- og ungdyrdominert avskytingsstrategi. Den økonomiske avkastningen fra en slik bestand vil være lav, mens opplevelsesverdien med et høyt antall fullvoksne hanndyr vil være stor. I områder der økonomiske hensyn er underordnet, bør dette være en foretrukken strategi.

Kjønns sammensetningen i elgbestanden i Ibestad har tidligere vært sterk hunndyrdominert, men har de siste årene fått et mer balansert kjønnsforhold som har ligget stabilt på nesten 1:1 totalt sett i kommunen. På Rolla har helicoptertellingen i 2023 imidlertid vist en større andel okser, og i perioden 2023-2024 har en av målsettingene vært å redusere okseandelen på Rolla.

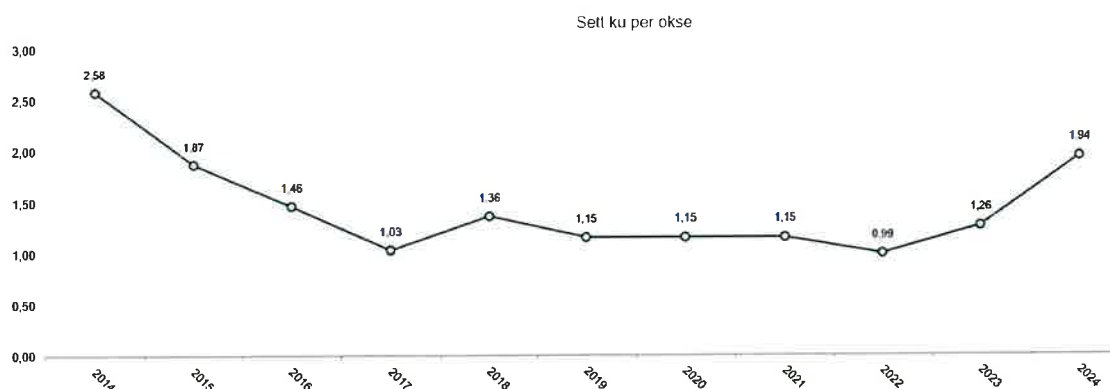
Etter et større uttak av okser, har kjønnsfordelingen imidlertid utviklet seg noe i uønsket retning. *Sett ku pr okse* ligger nå på 1,94 for hele kommunen, og på 2,42 dersom man ser på Rolløya isolert. På Andørja er kjønnsbalansen fortsatt nokså jevn og ligger på 1,38.

Et viktig delmål i denne målperioden vil være å jevne ut kjønnsfordelingen. Som vist i forslag til planlagt uttak (se vedlegg), vil det være av betydning å ha stor nok kalvekvote, samt å rette avskyting av voksne dyr i stor grad mot 1,5 åringer. Av alle voksne dyr 1,5 år og eldre, bør det ikke tas ut flere okser enn kyr, og uttaket bør være nokså jevnt fordelt på hann- og hunndyr.

Iht. hjorteviltforskriftens § 15, må avskytingsplanen i bestandsplanen som minimum inneholde kategoriene kalv, voksen hann (1,5 år og eldre) og voksen hunn (1,5 år og eldre). Det er ikke anledning til å slå sammen kategoriene i § 15 annet ledd. Kommunen kan ikke kreve at bestandsplanen inneholder flere kjønns- og alderskategorier enn dette. Jaktrettshaverne har imidlertid selv anledning til å dele opp de nevnte kjønns- og alderskategoriene ytterligere. Dette kan for eksempel være en oppdeling av voksne hunndyr til kategoriene åring hunn (1½ år) og eldre hunn (2½ og eldre). Dette innebærer at det må oppgis kjønnsfordeling for 1,5 åringer i avskytingsplanen. Det er kun kalver som kan være kjønnsløse². Bruk av vektgrenser bør ikke implementeres i bestandsplanene.

Sett ku per okse

Velg visning Tabell Graf

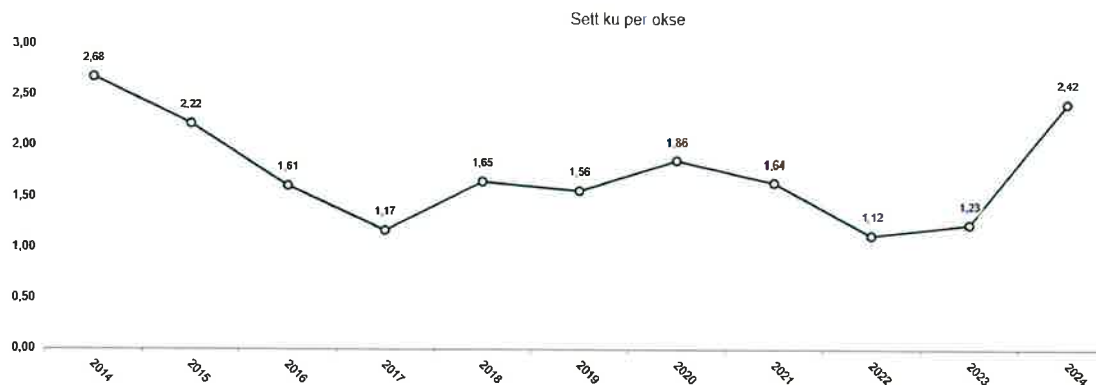

Figur 13 Sett ku per okse-forholdet for hele kommunen. Indeksen viser kjønns sammensetningen for dyr som er eldre enn ett år. Dersom indeksen er 1,00 er det like mange okser som kyr i bestanden. Er indeksen større enn 1,00 er det flere kyr enn okser, for eksempel vil tallet 2,3 si at det er sett 2,3 elgkyr for hver okse som er sett.

² Jf. telefonsamtale den 06.03.25 med seniorrådgiver Runar Myrvang i seksjon for vilt og utmarksressurser hos Landbruksdirektoratet som har drøftet dette med seksjonens egen jurist.

Sett ku per okse

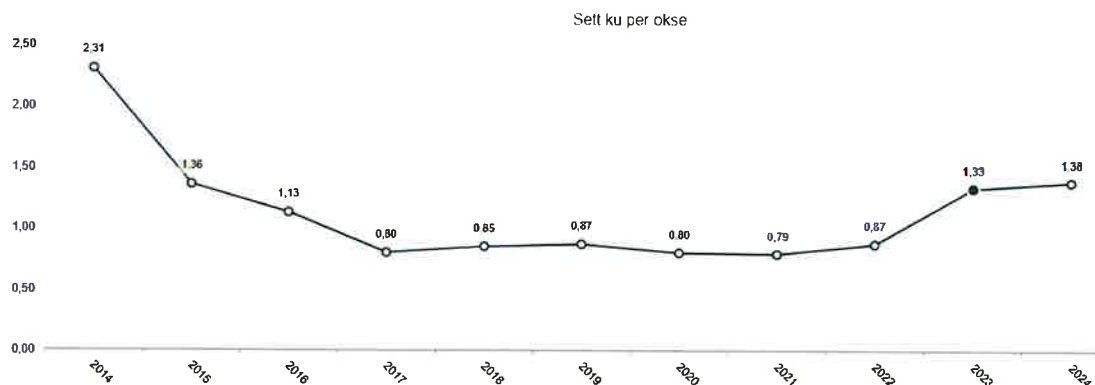
Velg visning Tabell Graf

Figur 14 Sett ku per okse-forholdet for Rolla bestandsplanområde.

Sett ku per okse

Velg visning Tabell Graf

Figur 15 Sett ku per okse-forholdet for Andørja bestandsplanområde.

Indeksene sett kalv pr ku og sett kalv pr kalvku sier noe om produktiviteten i elgstammen.

Sett kalv pr ku har variert litt opp gjennom årene. Dette påvirkes av mange faktorer, slik som kyrnes alder og kondisjon, førtilgang og klima. Indeksen har i snitt vært på 0,64 de siste 10 år. Dette er et akseptabelt nivå (mange kommuner i Troms har 0,7 som målsetting).

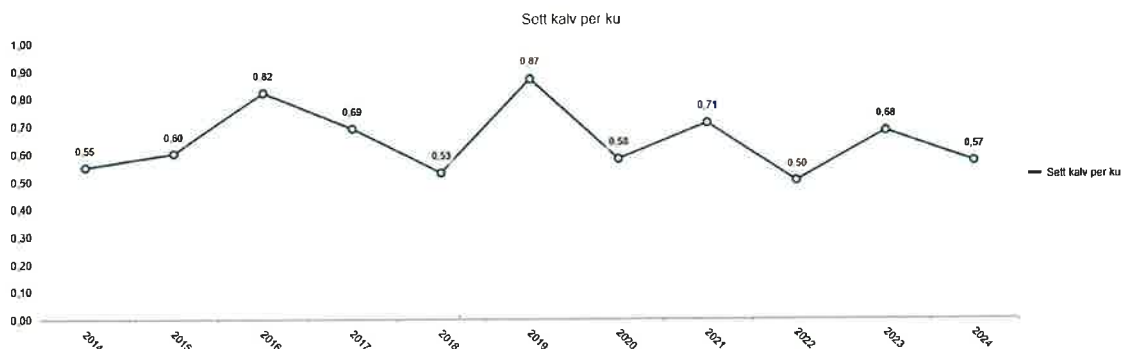
Sett kalv pr kalvku (tvillingraten) har vært nokså stabilt. Gjennomsnittet er på 1,3 (de fleste kommuner i Troms har som mål at denne indeksen skal ligge på 1,3 eller minimum 1,3).

Reproduksjonsraten anses som bra, noe som også gjenspeiles i en voksende bestand.

Sett kalv per ku

Velg visning Tabell Graf

JPG

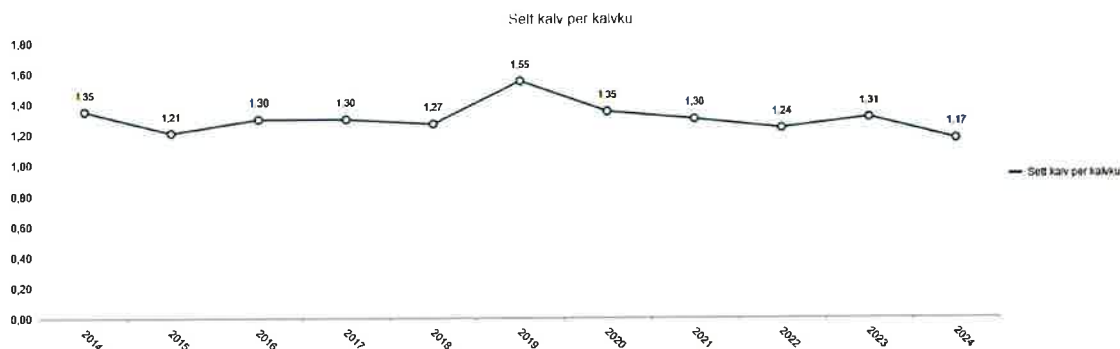

Figur 16 Sett kalv per ku. Indeksen viser utviklingen i rekrutteringen av kalv til bestanden. Når indeksen øker, kan vi anta at kalveproduksjonen i bestanden også øker. Hvor mange kyr som får kalv påvirkes av mange faktorer, som kyrenes alderssammensetning, kondisjonen på kyrene i bestanden og klima.

Sett kalv per kalvku

Velg visning Tabell Graf

JPG

Figur 17 Sett kalv per kalvku. Indeksen kalles gjerne tvillingraten og viser hyppigheten av tvillinger i bestanden. Den regnes ut ved å dele antall kalver på antall kyr sett med kalv, men kalver sett alene tas ikke med i utregningen. Indeksen kan variere mellom 1-2, hvor 1 betyr at ingen kyr har blitt observert med tvillinger, mens 2 betyr at alle kyr som har kalv, har blitt observert med tvillinger. Tvillingrate påvirkes blant annet av kyrenes alderssammensetning fordi sannsynligheten for å få tvillinger er størst for kyr eldre enn 4-5 år.

3.4 Beitemønster og førtilgang

Det antas at elgstammen i Ibestad er nokså stasjonær, samtidig utgjør omfanget av elgtrekk mellom de to øyene og til/fra fastlandet en ukjent faktor.

Kunnskap om førtilgangen og kvaliteten på vinterbeite er helt avgjørende for å kunne definere målsettinger om størrelsen på elgstammen/antall dyr på vinterbeite.

Det ble utført ny beitetaksering i 2023/2024. Dette var en re-taksering av 37 beiteområder som ble kartlagt i 2012/2013. I hvert beiteområde ble det undersøkt 6-34 takstflater, totalt 1009 takstflater (558 på Rolla og 451 på Andørja). Områdene ble også undersøkt for biomasse, og totalt ble det vurdert 5623 enkelttrær ift. antall, høyde og beitegrad (for einer kun dekningsgrad). Dermed er denne undersøkelsen mer omfattende enn takseringen i 2012/2013.

Takseringen som ble utført i 2012/2013, konkluderte med at ROSV-artene var overbeitet eller på grensa til å være overbeitet, mens elgen i noe mindre grad hadde beitet på bjørk, einer, furu, or og gran. Analysen av biomassen konkluderte med at det er nok vinterbeite til en bærekraftig elgstamme på 150 dyr på Rolla, og at vinterbeite ikke var en begrensende faktor for størrelsen på elgstammen i 2013. På grunn av den lave mengden med høykvalitetsbeite/ROSV, ble det likevel anbefalt å holde antall elg på Rolla på under 100 dyr. På Andørja ble det anbefalt et maksimum på 48 dyr.

Den nye beitetakseringen viser overbeite på 8 av 20 områder på Rolla, og på 11 av 18 områder på Andørja.

Selv om Rolla har færre områder med overbeite, er beitepresset og den totale tålegrensen på 35 % overskredet for flere arter (ROSV, bjørk og furu). Totalt sett er det et moderat til sterkt beitepress på Rolla, med noe variasjon mellom områdene. Videre er de potensielt tilgjengelige morplantene av ROSV og einer er så hard skadet av tidligere beite at de enten er døende eller svært kuet slik at mengde nytt skudd som produseres er svært lite sammenlignet med det som kan forventes fra «friske» trær. En annen faktor som også kan spille inn på overbeitet av spesielt ung rogn, furu og einer, kan være det høye antallet harer på Rolla.

På Andørja har det vært noe lavere beitetrykk, og her er det nå kun overbeite på ROSV, mens det tidligere også var overbeite på einer. ROSV er nå imidlertid beitet langt over tålegrensa ved 11 av 17 områder. Rogn blir som forventet hardest beitet, etterfulgt av selje. Vier er generelt mindre beitet der det forekommer, dette kan skyldes at det meste av vier er under snøen vinterstid.

Samlet sett viser resultatene fortsatt et betydelig beitepress gjennom vinteren på begge øyene, selv om beitepresset ser ut til å ha vært hardere for noen år siden. Sammenlignet med undersøkelsen i 2012/2013, viser resultatene den samme utviklingen med endel overbeite, da særlig på ROSV. Det er også registrert tilnærmet samme beitetrykk på bjørk og furu og einer, samt at det er begrenset gjenvekst av disse artene.

Samtidig ser det ut til at det at begge øyene (særlig Rolla) er veldig frodig, noe som påvirker helårsbeitet positivt og som igjen kan være medvirkende årsak til å holde relative stabile slaktevekter på voksendyr.

Basert på utviklingen av antall dyr og tilgjengelig vinterbeite på begge øyene, er anbefalingen fortsatt å holde antall elg på under 100 dyr på Rolla og maksimalt 48 dyr på Andørja vinterstid. Det kan være fordelaktig å redusere antallet dyr ytterligere de første årene slik at en kommer godt under disse nivåene for en periode.

Det vil være fornuftig å følge opp beitekartleggingen etter noen år for å undersøke progresjon i beitet med tanke på kvalitet og kvantitet. Dette er viktig for å sjekke at foreslått antall elg på de to øyene er bærekraftig over tid. Det vil også være interessant å vurdere hvorvidt klimaeffekter vil kunne påvirke produktiviteten for elgbeite.

Reproduksjonsraten og slaktevekter kan også gi en viss indikasjon på førtilgangen.

Som vi var inne på i forrige kapittel, er reproduksjonsraten bra, og dette kan tyde på at det fremdeles er nok (helårs)beite ift. antall dyr.

Slaktevektene har variert en del de siste 10 år, og erfaringsmessig tar det noe tid før endringer i beitekondisjon blir synlige i slaktevektstatistikken. Dvs. at slaktevektene kan tyde på bra

beitetilgang, mens beitegrunnlaget i realiteten er på vei ned, og omvendt kan slaktevektene indikere dårlig beitetilgang mens den i realiteten er god.

De siste 3-4 år før forrige målperiode, hadde kalvevektene en nedadgående trend. I 2023 og 2024 har vektene vært stabile for hunnkalver, og oppadgående for hannkalver. Gjennomsnittlig vekt de siste 10 år er 65,17 kg for hannkalver og 58,63 kg for hunnkalver. I de regionale målene skal slaktevekter på hannkalv ikke være lavere enn 71 kg, mens slaktevektene på hunnkalv ikke skal være lavere enn 66 kg.

På okser 1 ½ år har slaktevektene i gjennomsnitt vært på 137,31 kg og på kyr 1 ½ år på 125,45 kg. Iht. de regionale målene skal slaktevekter på åringsokser ikke underskride 140 kg, mens slaktevektene på åringsku ikke skal være lavere enn 132 kg.

Eldre okser har en gjennomsnittlig slaktevekt på 219,66 kg og eldre kyr 179,87 kg. Dette anses som akseptable vekter.

Totalt sett har slaktevektene vært relativt stabile og/eller økende for samtlige kjønns- og alderskategorier i forrige målperiode, men med en nedgang for unge kyr.

Slaktevektene bør ikke vise en nedadgående trend over tid, og det er et mål å øke slaktevekter på kalv og åringer samt opprettholde slaktevekter på eldre dyr.

Forskning har vist at kalvevektene i stor grad er avhengig av klima og førtilgangen om sommeren. I Østerdalen for eksempel gir en våt og kjølig sommer store kalver, mens en tørr og varm sommer gir små kalver. Derfor er det ikke sikkert at kalvevektene øker dersom bestanden reduseres.

På den annen side har forskning i Midt-Troms vist at både bestandstetthet, reproduksjonsrate og slaktevekter fortsatt kan være høye, selv om førtilgangen i realiteten er dårlig. Slike tidsforsinkelser i statistikken kan skyldes at de fleste eldre individene i bestanden er født under gode betingelser når bestanden var lavere. Disse elgene har gjerne en oppspart buffer (kroppskondisjon) de kan tære på i den første fasen når førtilgangen blir dårligere. Dette gjelder i mindre grad kalvene som fødes ved høye bestandstettheter, og av den grunn er gjerne kalvene de første som dør når vinteren blir lang og førtilgangen er dårlig.

Derfor er anbefalingen i slike situasjoner ofte at elgstammen reduseres, og at det tas ut flere kalver, og spesielt små kalver.

Slaktevekt kalv

Velg visning

Tabell

Graf

JPG

Figur 18 Slaktevekter kalv.

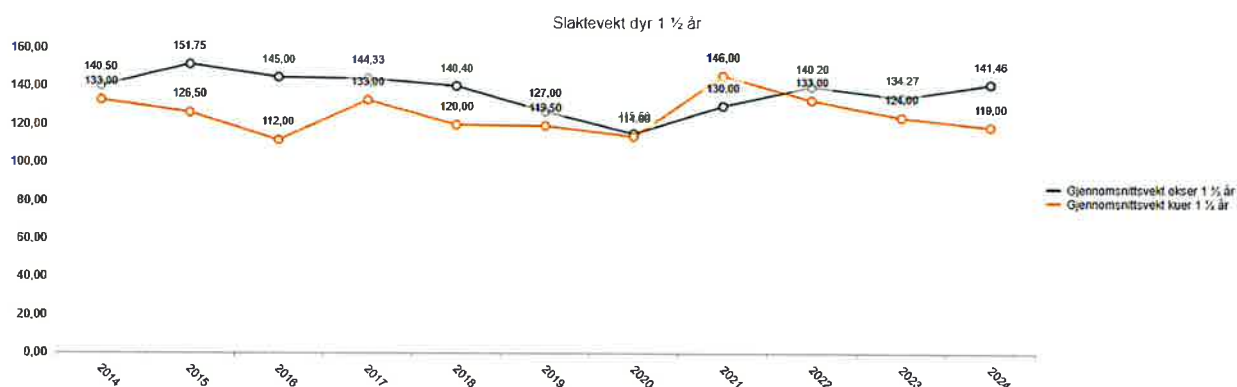
Slaktevekt dyr 1 ½ år

Velg visning

Tabell

Graf

JPG

Figur 19 Slaktevekter 1½-åringer.

Jaktår	Oksekulv		Kukulv		Okse 1 ½ år		Ku 1 ½ år		Okse 2 ½ år ++		Ku 2 ½ år ++	
	Antall		Antall		Antall		Antall		Antall		Antall	
2014	55		5	56	6	140	2	133	1	210	6	174
2015	56		6	53	6	151	4	126	2	198	5	177
2016	70		5	62	11	145	1	112	1	204	6	187
2017	75		5	62	6	144	3	133	3	197	4	202
2018	78		6	58	4	140	5	120	1	233	8	164
2019	69		10	59	5	127	2	119	2	210	7	170
2020	68		9	58	11	115	2	114	2	241	13	182
2021	65		8	56	11	130	2	146	3	248	14	180
2022	57		7	62	8	140	5	133	6	225	13	178
2023	56		9	58	12	134	11	124	4	225	23	177
2024	64		16	58	14	141	13	119	7	220	26	183

Figur 20 Gjennomsnittlige slaktevekter per alder og kjønn. Vekter på kalver og 1 ½-åringer kan gi et godt bilde på endringer i bestandskondisjon, mens vektutvikling hos eldre dyr i stor grad er påvirket av alder på de dyrene som er som er felt under jakta det bestemte jaktåret. Det er kun veide vekter som benyttes i utregningen av indeksen.

3.5 Trafikk og andre konfliktområder

Det er en del elg langs veiene, og spesielt vinterstid har det vært et økende antall påkjørsler. I snitt må 3-5 elger i året avlives som følge av påkjørsler. I 2022 hadde kommunens ettersøksjegere hele 15 utrykninger i forbindelse med påkjørt elg. Etter stort uttak under jakta i 2023 og 2024, har antall hendelser gått ned til 6 påkjørsler i 2023 og 9 påkjørsler i 2024, mens det har vært 2 påkjørsler hittil i 2025.

Det er et mål å redusere antall hendelser i trafikken, og størrelsen på elgbestanden må vurderes i forhold til det.

I samarbeid med Troms Fylkeskommune jobbes det også med å få opp midlertidige varselskilt med blinklys som skal settes opp i utsatte områder i perioder med mye elg, bl.a. etter kraftig snøfall.

Etter planen skal prøveprosjektet starte høsten 2025.

Utover det er det ikke andre konfliktområder per dags dato, og det er ikke rapport inn skader i land- eller skogbruk forårsaket av elg. Det er per i dag ingen foretak som driver med skogbruk i næringsmessig omfang. Når det gjelder landbruk er det bonden selv som må sikre rundballer mot å bli ødelagt av elgen. Det kan imidlertid søkes om midler fra viltfondet for å forebygge skader på landbruksnæringa voldt av elg. Kommunen bør utarbeide retningslinjer for bruken av fondet og ta stilling til på hvilke vilkår det kan gis midler til å gjerde inn rundballelager.

Figur 21 Flyttbare varselskilt "Stor elgfare" med gult varselblink, størrelse på skiltplate er H 600 mm x B 800 mm.
Foto: Henrik Wildenschild, Statens Vegvesen.

4 Målsettinger 2025 – 2029

4.1 Hovedmålsetting

Ibestad kommune har som hovedmålsetting å tilstrebe en opprinnelig bestandsstruktur og kondisjon, med et naturlig dødelighetsmønster.

I motsetning til utbytteorienterte forvaltningsstrategier, som har som mål å holde produksjonen på et høyt nivå gjennom hunndyrdominerte bestander, slik at det kan tas ut maksimalt med kjøtt og trofédyr, prøver en bevaringsøkologisk forvaltningsstrategi å etterligne effektene av rovdyr og naturlig predasjon, istedenfor å holde elgbestanden på et kunstig høyt nivå.

Fordelen med en slik forvaltningsstrategi er en genetisk robust bestand med høye slaktevekter og gode, men ikke unaturlig høye fruktbarhetsrater, og dermed relativt sett færre dyr vinterstid.

Ulempene er lavt uttak av kjøtt og trofédyr/eldre hanndyr, færre skuddmuligheter og en følelsesmessig mer utfordrende jakt, da det i hovedsak skal tas ut kalv og ungdyr.

Fra et forvaltningsperspektiv, hvor økonomiske hensyn er underordnet, er dette likevel den anbefalte strategien. En bestand med mange fullvoksne hanndyr vil også bidra til større opplevelsesverdi for jegeren.

4.2 Delmål for forvaltningen

Et viktig delmål for forvaltningen er å innhente oppdatert kunnskap om elgstammen med jevne mellomrom. Det er ønskelig med helikoptertelling hvert 2.-3. år. I denne målperioden vil det være hensiktsmessig med en telling omtrent midtveis i perioden, i 2027, og en ny telling før revidering av de kommunale målene våren 2030. Det bør også gjennomføres ny beitetaksering ca. hvert 10. år.

Et annet delmål er å forvalte elgstammen i dens naturlige årsleveområde. Dyrenes bruk av store arealer krever i mange tilfeller samarbeid på tvers av eiendomsgrenser for å oppnå en vellykket forvaltning og effektiv jakt. Bestandsplaner skal være hovedregelen ved forvaltning av elg, og i samarbeid med jaktrettshaverne skal kommunen jobbe aktivt for å få fornyet bestandsplanene på begge øyene.

4.3 Delmål for elgbestanden

Viktige delmål for bestanden er å tilpasse antall dyr til beitegrunnlaget, øke slaktevektene, spesielt på kalv og ungdyr, samt å redusere antall påkjørsler.

Basert på utviklingen av antall dyr og tilgjengelig vinterbeite på begge øyene, er anbefalingen fortsatt å holde antall elg på under 100 dyr på Rolla og maksimalt 48 dyr på Andørja vinterstid. Det vil være fordelaktig å redusere antallet dyr ytterligere de første årene slik at en kommer godt under disse nivåene for en periode. På Rolla, hvor det er høyere beitepress enn på Andørja, er det derfor ønskelig å holde elgstammen stabilt på dagens nivå i denne målperioden, mens det på Andørja er nødvendig å redusere antall dyr på vinterbeite noe.

Et annet delmål i denne målperioden vil være å jevne ut kjønnsfordelingen. Viktige tiltak vil være å ha stor nok kalvekvote, samt å rette avskyting av voksne dyr i stor grad mot 1,5 åringer. Av alle voksne dyr 1,5 år og eldre, bør det ikke tas ut flere okser enn kyr, og uttaket bør være nokså jevnt fordelt på hann- og hunndyr.

4.4 Oppsummering

HOVEDMÅLSETTING		
Tilstrebe opprinnelig bestandsstruktur, kondisjon og dødelighetsmønster		
Delmål	Tiltak	Ansvarlig
Oppdatere kunnskap om elgstammen med jevne mellomrom	Helikoptertelling vinter/vår 2027 Helikoptertelling vinter/vår 2030 Beitetaksering vår/sommer 2034	Kommunen
Forvalte elgstammen i sitt naturlige årsleveområde og sørge for effektiv jaktutøvelse	Utarbeide nye bestandsplaner for Andørja og Rolla	Jaktrettshavere
Antall dyr på vinterbeite skal holdes stabilt på maks. 70 dyr på Rolla, og reduseres til 48 dyr på Andørja	Tilstrebe balansert kjønnsrate på tilnærmet 1:1 På Rolla tildeles fellingstillatelser ut fra gjeldende minsteareal på 2000 da. Bestandsplanen bør legge opp til at det holdes igjen en bufferkvote hvert år, som evt. kan tas ut mot slutten av jakta dersom det observeres mange dyr i terrenget. På Andørja vurderes fravik fra minsteareal ned til 2700 da i 2025. Resterende år i målperioden tildeles fellingstillatelser ut fra gjeldende minsteareal på 3500 da.	Kommunen
Redusere antall påkjørsler	Tilstrebe balansert kjønnsrate på tilnærmet 1:1 Tildeling av fellingstillatelser som beskrevet over Midlertidig skilting i områder der det er midlertidig stor elgfare	Kommunen i samarbeid med ettersøksjegere og veimyndighet
Øke slaktevekter til minimum 71 kg på hannkalv og 66 kg på hunnkalv	Tilstrebe balansert kjønnsrate på tilnærmet 1:1 Tildeling av fellingstillatelser som beskrevet over Andel felte kalver skal i planperioden være på minimum 40 %*	Kommunen Jaktrettshavere
Sett ku pr okse skal ikke være høyere enn 1,3:1 Sett kalv pr ku holdes på dagens nivå på 0,6 – 0,7 Sett kalv pr kalvku holdes på dagens nivå på 1,3	Ved planperiodens slutt, bør andel felte 1,5 åringer utgjøre minst 60 % av felte voksne dyr Andel felte okser 1½ år ++ skal være maks. 30 %* Andel felte kyr 1½ år ++ skal være maks. 30 %*	Jaktrettshavere

*Det tillates inntil 5 % avvik.

4.5 Målperiode og revidering

Kommunale mål for elgforvaltning skal ikke være statiske, men underkastes samme rulleringsregime som øvrige kommunale planer.

Det anbefales at kommunale mål og bestandsplaner har samme tidsramme. Bestandsplaner kan godkjennes for minimum 2 år og maksimum 5 år, og mange kommuner velger samme tidsramme for sine målsettinger.

Dette måldokumentet har en gyldighet på 5 år, fra 27. mars 2025 og ut 2029.

Det må revideres og vedtas på nytt våren 2030.

Bestandsplanstyrene på Rolla og Andørja er orientert om at bestandsplaner vil kunne godkjennes for samme tidsrom.

I tråd med hjorteviltforskriften, skal det gjennomføres en årlig evaluering av jaktresultatene opp mot de kommunale målene og målene i bestandsplanene. Evalueringsmøte holdes i november hvert år.

Ved behov, kan de kommunale målene og bestandsplanene justeres underveis i målperioden.

Figur 22 Elg på vinterbeite. Foto: Laura Bunse.

5 Kildehenvisninger

5.1 Lover, forskrifter og veiledere

Forskrift 08. januar 2016 nr. 12 om forvaltning av hjortevilt.

Forskrift 10. mai 2023 nr. 241 om adgang til jakt etter elg, Ibestad kommune, Troms.

Forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Forskrift 01. april 2020 nr. 565 om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark (viltforskriften).

Forskrift 21. januar 2022 nr. 128 om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra og med 1. april 2022 til og med 31. mars 2028.

Forskrift 15. mai 2011 nr. 527 om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort.

Lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Rundskriv 2024/37 (2024). Forskrift om forvaltning av hjortevilt – kommentarer til regelverk.

Veileder M-520 (2024). Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst med kommentarer, instruksjoner og avtaler.

5.2 Faglitteratur og forskningsrapporter

Haukø, B. og Tangvik, A.J. (2018). Vurdering av elgbestandene i Troms 1990-2017. Limingen: Naturdata AS.

Jusdado, J.G.H. (2012). Elgbeitetaksering på Andørja, Ibestad kommune.

Jusdado, J.G.H. (2013). Elgbeitetaksering på Rolla, Ibestad kommune.

Solberg, E.J., Nilsen, E.B., Rolandsen, C.M., Veiberg, V. (2021). Avskytingsstrategier for elg og hjort: Hva skal vi velge, og hva blir konsekvensene? NINA Rapport 1701. Norsk institutt for naturforskning.

5.3 Jakt- og fallviltdata

<https://hjordeviltregisteret.no/>

5.4 Overordnende planer

Regional plan for friluftsliv, vilt og innlandsfiske Troms 2016-2027, Troms Fylkeskommune.

Tilgjengelig fra: <https://www.tromsfylke.no/tjenester/plan-og-horinger/gjeldende-planer-og-strategier/regional-plan-for-friluftsliv-vilt-og-innlandsfisk-2016-2027/>

5.5 Kommunens arkiv

Ibestad kommune, sak 22/00350. Kommunale mål for elgforvaltning.

Ibestad kommune, sak 20/00013. Vilttiltak.

6 Vedlegg

6.1 Arbeidsgruppe kommunale mål

Viltnemnda	Bjørn Karlsen
Viltnemnda	Stig-Åge Steen
Viltnemnda	Hilde Mari Nilsen
Viltnemnda	Sigurd Arvesen
Viltnemnda	Karina Olsen
Landbrukskonsulent/kommunens viltansvarlig	Laura Bunse
Rolla bestandsplanområde	Bård Thore Mikalsen
Rolla bestandsplanområde	Charles Lindvall
Rolla bestandsplanområde	Ronald Forsaa
Rolla bestandsplanområde	Sveinulf Aalmen
Rolla bestandsplanområde	Johan Steen
Rolla bestandsplanområde	Odd Dagfinn Årsandvik
Rolla bestandsplanområde	Geir Brandsegg
Rolla bestandsplanområde	John Egil Vestvik
Rolla bestandsplanområde	Kay-Hugo Hanssen
Rolla bestandsplanområde	Geir Arne Sørensen
Rolla bestandsplanområde	Erik Bergvoll
Andørja bestandsplanområde	Kristian Tollefsen
Andørja bestandsplanområde	Mats Hamli
Andørja bestandsplanområde	Åge Olsen
Andørja bestandsplanområde	Arild Pedersen

6.2 Tilvekstprognoser og forslag til avskyting – Rolla

	Telling Rolla					
	Vinter 2025					
Kjønn	Okse	Ku	Kalv	Ukjent	Fysisk sett vinter	Sum pluss tillegg 10%
Reelle tall	12	23	15	4	54	
Med 10% tillegg	13	25	17	4		59
Kalv og ukjent fordelt mellom kjønn	24	36				
Ku pr okse	1,92					
Tilvekst kalv						
30						
Total før jakt						
89						
Total etter jakt						
62						
Etter Fallvilt						
57						

	Vinter 2026					
Kjønn	Okse	Ku	Kalv	Sum	Ku pr okse	
Vinterbeite	17	28	18	62	1,67	
Kalv fordelt minus fallvilt	23	34				
Etter tilvekst	23	34	35	92		
Tilvekst kalv						
36						

	Vinter 2027					
Kjønn	Okse	Ku	Kalv	Sum	Ku pr okse	
Vinterbeite	16	26	24	61	1,63	
Kalv fordelt minus fallvilt	26	36				
Etter tilvekst	26	36	34	95		
Tilvekst kalv						
34						
Telling?						

	Vinter 2028					
Kjønn	Okse	Ku	Kalv	Sum	Ku pr okse	
Vinterbeite	19	28	22	63	1,49	
Kalv fordelt minus fallvilt	27	36				
Etter tilvekst	27	36	36	99		
Tilvekst kalv						
36						

Avskyting 2027						
Lagt til i Ku/okse						
Okse	Ku	Kalv	Ungdyr hann	Ungdyr hunn	Sum avskyting	
2	3	12	5	5		
sum med ungdyr	7	8	12		27	
7,4 %	11,1 %	44,4 %	18,5 %	18,5 %		
Avskyting 2028						
Lagt til i Ku/okse						
Okse	Ku	Kalv	Ungdyr hann	Ungdyr hunn	Sum avskyting	
2	3	12	5	5		
sum med ungdyr	7	8	12		27	
7,4 %	11,1 %	44,4 %	18,5 %	18,5 %		
Avskyting 2029						
Lagt til i Ku/okse						
Okse	Ku	Kalv	Ungdyr hann	Ungdyr hunn	Sum avskyting	
2	3	12	5	5		
sum med ungdyr	7	8	12		27	
7,4 %	11,1 %	44,4 %	18,5 %	18,5 %		
2000 daa						
Avskyting 2030						
Lagt til i Ku/okse						
Okse	Ku	Kalv	Ungdyr hann	Ungdyr hunn	Sum avskyting	
5	4	20	6	6		
sum med ungdyr	11	10	20		41	
12,2 %	9,8 %	48,8 %	14,6 %	14,6 %		
sum 5 år						
15	19	80	31	31	176	
Prosent andel	8,5 %	10,8 %	45,5 %	17,6 %	17,6 %	
Total voksne 2,5 år	34					
Total voksne 1,5 år	62					
Sum	96					
Andel ungdyr	65 %					
Okser 1,5 år og eldre	46	26 %				
Ku 1,5 år og eldre	50	28 %				

6.3 Tilvekstprognoser og forslag til avskyting – Andørja

Telling Andørja						
Vinter 2025						
Kjønn	Okse	Ku	Kalv	Ukjent	Fysisk sett vinter	Sum pluss tillegg 20%
Reelle tall	9	23	15	1	48	
Med 20% tillegg	13	26	18	1		58
Kalv og ukjent fordelt mellom kjønn	23	36				
Ku pr okse	2,56					
Tilvekst kalv						
30						
Total før jakt						
88						
Total etter jakt						
54						
Etter Fallvilt						
49						
Vinter 2026						
Kjønn	Okse	Ku	Kalv	Sum	Ku pr okse	
Vinterbeite	15	25	15	54	1,69	
Kalv fordelt minus fallvilt	20	30				
Etter tilvekst	20	30	30	79		
Tilvekst kalv						
32						
Vinter 2027						
Kjønn	Okse	Ku	Kalv	Sum	Ku pr okse	
Vinterbeite	14	24	18	50	1,74	
Kalv fordelt minus fallvilt	20	30				
Etter tilvekst	20	30	31	80		
Tilvekst kalv						
31						
Telling?						
Vinter 2028						
Kjønn	Okse	Ku	Kalv	Sum	Ku pr okse	
Vinterbeite	15	22	18	49	1,47	
Kalv fordelt minus fallvilt	21	28				
Etter tilvekst	21	28	29	78		
Tilvekst kalv						
29						
Vinter 2029						
Kjønn	Okse	Ku	Kalv	Sum	Ku pr okse	
Vinterbeite	15	21	16	47	1,39	
Kalv fordelt minus fallvilt	21	27				
Etter tilvekst	21	27	28	75		
Tilvekst kalv						
28						

Avskyting 2028						
	Lagt til i Ku/okse					
	Okse	Ku	Kalv	Ungdyr hann	Ungdyr hunn	Sum avskyting
	2	3	13	4	4	
sum med ungdyr	6	7	13			26
Prosent andel	7,7 %	11,5 %	50,0 %	15,4 %	15,4 %	
Avskyting 2029						
	Lagt til i Ku/okse					
	Okse	Ku	Kalv	Ungdyr hann	Ungdyr hunn	Sum avskyting
	2	2	14	4	4	
sum med ungdyr	6	6	14			26
Prosent andel	7,7 %	7,7 %	53,8 %	15,4 %	15,4 %	
Avskyting 2030						
	Lagt til i Ku/okse					
	Okse	Ku	Kalv	Ungdyr hann	Ungdyr hunn	Sum avskyting
	2	2	14	4	4	
sum med ungdyr	6	6	14			26
Prosent andel	7,7 %	7,7 %	53,8 %	15,4 %	15,4 %	
sum 5 år	11	18	83	26	26	164
Prosent andel	6,7 %	11,0 %	50,6 %	15,9 %	15,9 %	
Total voksne 2,5 år +	29					
Total voksne 1,5 år	52					
Sum	81					
Andel ungdyr	64 %					
Okser 1,5 år og eldre	37	23 %				
Ku 1,5 år og eldre	44	27 %				

6.4 Forslag til fordeling av fellingstillatelser ut fra areal

Minsteareal	3000	Vekttall	fellingstillatelser	Minsteareal	2000	Vekttall	fellingstillatelser
Drangen elgvald	37692	12,56	12	Drangen elgvald	37692	18,85	18
Bolla	9745	3,25	3	Bolla	9775	4,89	4
Skog Breivoll	14059	4,69	4	Skog Breivoll	14170	7,09	7
vik	6128	2,04	2	vik	6128	3,06	3
Fugleberg	6845	2,28	2	Fugleberg	6845	3,42	3
Brokheia	12625	4,21	4	Brokheia	12625	6,31	6
	87094		27		87235		41
Minsteareal	3500	vektall		Minsteareal	2700	vektall	
Andørja storvald	53674	15,34	15	Andørja storvald	53647	19,87	19
Heia storvald	40934	11,70	11	Heia storvald	40954	15,17	15
	94608		26				34

6.5 Instruks for registrering av sett elg

Fra og med høsten 2018 ble instruks for registrering av sett elg og sett hjort endret.

Etter ny instruks skal **alle observasjoner av dyr registreres, uavhengig av om dyret er sett tidligere samme dag.**

Noe av hensikten med dette er at det er avdekket endringer i sett elg indeksen uten at dette bare kan relateres til endringer i bestanden. Dette gjelder slik som endringer i antall jegere på jaktlag, utskifting av jaktlag og endring i antall jaktfelt/struktur vald. Dette kan for enkelte områder påvirke sett elg indeksen betydelig^{3,4}.

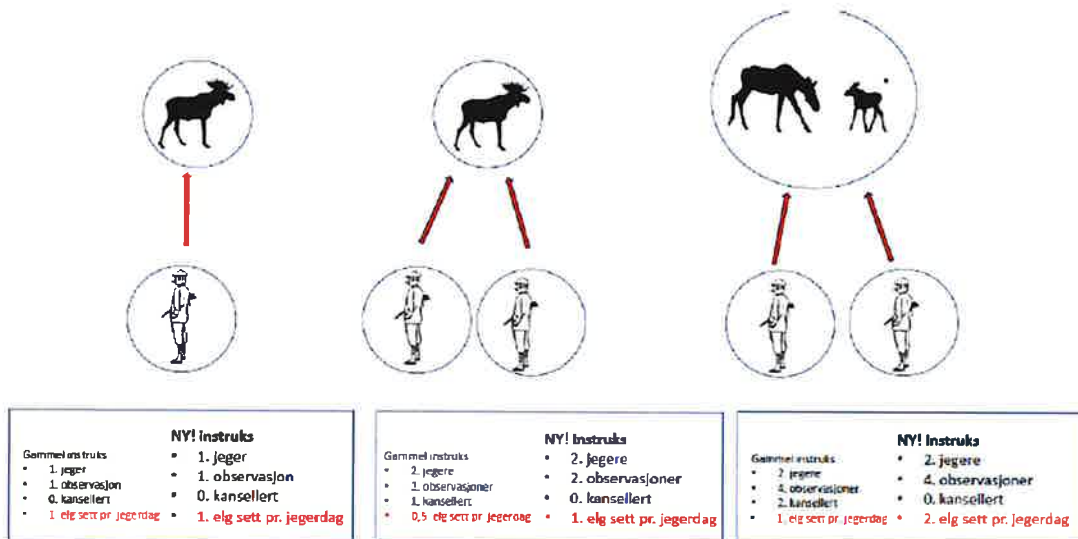
Slik skal du telle og føre sett elg og sett hjort – sjekkliste:

- Vær nøye med å fylle ut sett elg- skjemaet hver dag, også de dagene jaktlaget jakter uten å se dyr.
- Jaktleder er ansvarlig for registrering av sett elg--data, eller å delegere jobben til en annen i jaktlaget.
- Alle observasjoner av dyr sett under jakt skal føres. Såkalte dobbeltobservasjoner, dyr de mener er observert av flere jegere samme dag, skal ikke kanselleres. **Antall dyr sett per jaktdag blir dermed det samlede antallet dyreobservasjoner for alle jegerne i jaktlaget.** Eksempel: Når 10 jegere ser samme elg, er dette 10 observasjoner. Observasjoner og innsats fra personer uten gevær telles ikke med. F. eks å ha med barn- eller barnebarn på jakt.
- Kun dyr som observeres under selve jaktutøvelsen skal registreres (dyr som sees fra bilen på vei til jakten føres ikke). Tid medgått til uttransportering av felt dyr, slakting mv. er heller ikke å regne som tid benyttet til jakt.
- Dyr som felles skal også være registrert som sette dyr.
- Antall timer som jaktlaget faktisk brukte til observasjon skal føres. Eksempel: Dersom et jaktlag på 4 jegere har jaktet i 6 timer en dag, skal det for denne dagen føres 4 jegere med gevær og 6 timer jaktet. For jaktdager uten observasjoner av dyr er det viktig at antall jegere og antall timer likevel føres på skjemaet, (og 0 observerte dyr).

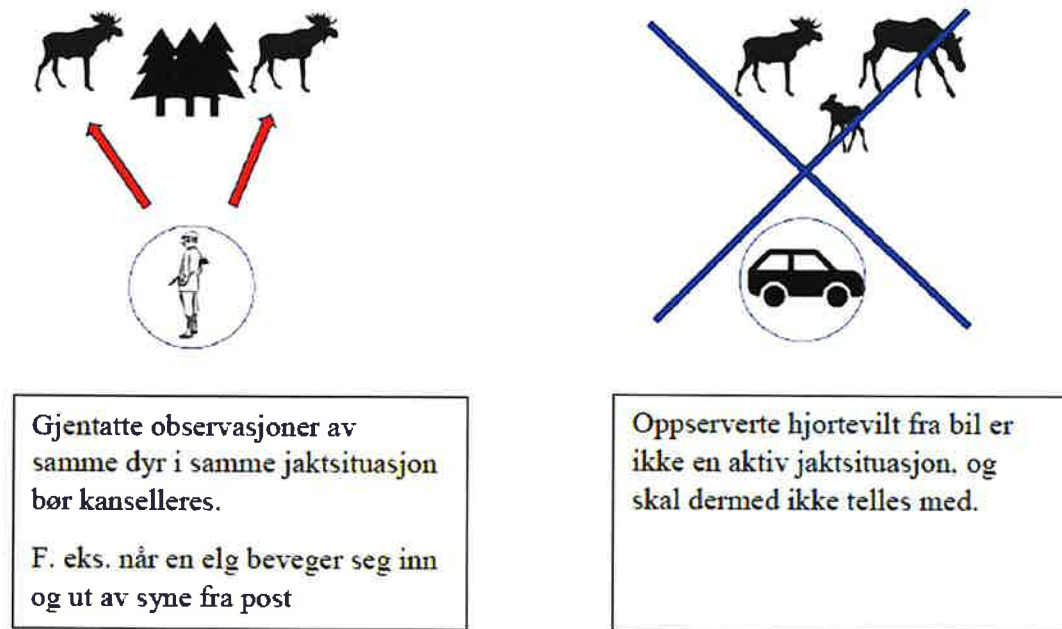
³ <https://hjorteviltet.no/bladarkiv/sett-elg-sett-hjort-hvorfor-ny-instruks/>

⁴ <https://hjorteviltet.no/nyheter/endringer-i-rapportering-av-sett-elg-og-sett-hjort>

NY! Instruks for sett hjortevilt ⁵

Unntak

⁵ Figurer hentet fra: <https://tynsetutmarksrad.no/wp-content/uploads/2021/02/Endring-i-sett-elg-instruks.pdf>

Referat fra 1. arbeidsmøte

Revidering av de kommunale målene for elgforvaltning

Dato: 29.11.2024 kl. 16 – 18

Sted: Kommunestyresalen

Til stede

Fra viltnemnda: Bjørn Karlsen, Stig-Åge Steen, Hilde Nilsen

Fra bestandsplanstyrene: Mats Hamnli, Arild Pedersen, Sveinulf Aalmen, Johan Steen, Ronald Forsaa, Kristian Tøllefsen, Bård-Thore Mikalsen, Roald Årsand, Charles Lindvall, Åge Olsen, Geir Brandsegg, Odd-Dagfinn Årsandvik

Referent: Laura Bunse

Agenda

Kl. 16:00 – 16:15	Velkommen + dagens agenda + forslag til fremdrifts- og møteplan v/Laura Bunse
Kl. 16:15 – 16:30	Kort om hvordan jakta og bestandsplanene har fungert v/ lederne for bestandsplanområdene
Kl. 16:15 – 16:30	Er de kommunale målene for 2023-2024 nådd? Punktvis gjennomgang, her vil vi også se på jaktdata og fallviltregistreringer for 2023 og 2024 v/Laura Bunse
Kl. 17:00 – 17:15	Beinstrekk
Kl. 17:15 – 17:30	Bestandsutvikling – prognoser v/Bjørn Karlsen
Kl. 17:30 – 17:45	Resultater fra vinterbeitetaksering + mulige tiltak v/Laura Bunse
Kl. 17:45 – 18:00	Eventuelt

Møteplan

Fremtidige møter holdes på torsdager, kl. 16-18 i kommunestyresalen.

I møtet ble det lagt frem en foreløpig fremdrifts- og møteplan.

I etterkant av møtet har kommunestyret vedtatt plan for politiske møter i 2025. Kommunestyret har møtet 27.03., dermed får vi litt bedre tid.

Fremdrifts- og møteplanen for 2025 blir slik:

Hva	Når
Arbeidsmøte - Prosentvis fordeling av felte dyr for 2023 og 2024 (for hver øy og samlet for hele kommunen) - Resultater fra vinterbeitetaksering - Flygeplan/gjennomføring helikoptertelling - Revidering/oppdatering av innhold	Torsdag 16.01. kl. 16-18
Arbeidsmøte - Målsettinger 2025 - 2029	Torsdag 30.01. kl. 16-18
Skrivepause	Februar
Helikoptertelling	Februar/mars
Arbeidsmøte - Justering av målsettinger etter helikoptertelling	Torsdag 27.02. eller 06.03. kl. 16-18
Møteinnkalling viltneimnda	Må ut senest mandag 10.03.
Møte i viltneimnda - Godkjenning av forslag til nye kommunale mål	Senest mandag 17.03.
Saksfremlegg til kommunestyret	Må være ferdig senest tirsdag 18.03.
Møte i kommunestyret - Vedtak av de nye kommunale målene	Torsdag 27.03.
Veiledningsmøte for bestandsplanstyrene	Begynnelsen av april
Søknadsfrist godkjenning/endring av - Vald - Bestandsplanområder - Bestandsplaner	01.mai
Kommunens frist for å behandle søknader og tildele fellingstillatelser	15. juni

Erfaringer – hvordan har jakta og bestandsplanene fungert?

Lederne for bestandsplanområdene opplyste om at det pr 29.11.2024 gjenstod 1 dyr på hver øy.

På Rolla har fellesjaktavtaler vært helt avgjørende for å kunne ta ut elgen der den er, og samarbeidet har fungert meget bra.

På Andørja har jakta også vært svært effektiv, og 90 % av kvota var felt allerede første jaktutka. Det har vært noe utfordrende jakt i området Seglstein/Gregusvika på grunn av mange sauer i marka, noe som gjorde det vanskelig å bruke hund.

Totalt er det felt 198 dyr i 2023 og 2024, og ytterligere 22 dyr er fallvilt.

Både bestandsplanstyrene/jegerne og kommunen har gjort noen erfaringer underveis som vi kan ta lærdom av og ta med oss inn i neste periode. Det gjelder blant annet:

- overføring eller overbeskatning av kvote
 - ⇒ ved godkjenning av bestandsplanen fatter viltneimnda vedtak om hvilken prosentandel som tillates, inntil 10 %, og så søker det enkelte valdet bestandsplanstyret om evt. overføring/overbeskatning

- Mindre avvik av avskytingsplan
 - ⇒ I de kommunale målene er det fastsatt at det tillates inntil 5 % avvik.
- Fellesjaktavtaler
 - ⇒ Har vært helt avgjørende for å oppnå høy fellingsprosent.
 - ⇒ En annen måte å løse dette på litt mer permanent og kanskje enda enklere, vil være å opprette enda større vald.
- Endringer i vald og bestandsplanområder
 - ⇒ Når det søkes om endring av vald som inngår i et bestandsplanområde, må det også søkes om endring av bestandsplanområdet.
 - ⇒ Det kan være lurt å gjøre dette samtidig med søknad om godkjenning av ny bestandsplan, da fellingstillatelser som regel tildeles og sendes ut per vald og for hele planperioden.
 - ⇒ Alt har søknadsfrist 1. mai.
- Rapportering av jaktdata + fakturering av fellingsavgifter i områder med fellejaktavtaler
 - ⇒ Jaktdager og sett og skutt-data skal registreres på det jaktfeltet det er jaktet på og der dyret faktisk er skutt.
 - ⇒ På fellingsrapporten fra valdet skal dyret rapporteres på det valdet som fikk tildelt dyret, selv om det er skutt i nabovaldet.
 - ⇒ Det er best om valdansvarlig selv oppretter elektronisk fellingsrapport i Hjorteviltregisteret, slik at det beregnes korrekt grunnlag for fakturering av fellingsavgift.
- Minstearealet skal ligge til grunn for hvert dyr for hvert år i planperioden.
 - ⇒ F.eks. kan 6,5 dyr ikke bli til 6 dyr det ene året og 7 dyr det andre året. Det må rundes ned til 6 dyr for hvert år i planperioden.

Er de kommunale målene for 2023-2024 nådd?

Vi har oppnådd de fleste delmålene, men vi har ikke nådd våre mål om slaktevekter for kalv (de er ikke økt så mye som vi ønsket), og kjønns sammensetningen har begynt å endre seg i uønsket retning, i hvert fall på Rolla. Her må vi iverksette tiltak, slik at vi kan nå vår hovedmålsetting (opprinnelig bestandsstruktur, kondisjon og dødelighetsmønster). **Se side 23 i presentasjonen.**

Vi har innhentet ny kunnskap gjennom nye beitetakseringer, og vi har midler til å gjennomføre ny helikoptertelling vinteren/våren 2025. Det var 15.000 kr til overs fra beitetakseringen som vi får omdisponere til helikoptertelling, og viltneimnda har vedtatt at resterende utgifter kan dekkes av det kommunale viltfondet (inntil 100.000 kr). **Se side 7 i presentasjonen.**

Det er utarbeidet bestandsplaner for begge øyene, og dette gjør det mulig å forvalte elgstammen i sitt naturlige årsleveområde. I tillegg blir jakta mer effektiv. **Se side 7 i presentasjonen.**

Videre ønsket vi å redusere vinterstammen til 65 dyr på Rolla og 58 dyr på Andørja. **Se side 8 i presentasjonen.**

Om vi har nådd dette målet, får vi ikke noe endelig svar på før vi har tatt ny helikoptertelling.

Samlet for hele kommunen viser sett elg pr jegerdag og sett elg pr jegertime nedadgående bestandstall. **Se side 9 og 10 i presentasjonen.**

Antall påkjørsler er også redusert. I 2022 var det rekordmange påkjørsler (22 hendelser). I 2023 var det 6 påkjørsler, og per 29.11.2024 var det 4 påkjørsler hittil i 2024. **Se side 11 i presentasjonen.**

Prognosene for bestandsutvikling, som Bjørn Karlsen la frem i møtet (se vedlagte excel-ark), tilsier at vi er ganske nært opp mot målet på Rolla, men at vi ikke har oppnådd ønsket reduksjon på Andørja. 90 % av kvota på Andørja var felt 1. jaktuka, og det observeres fremdeles mange dyr i terrenget, spesielt i området Straumen/Vasskar.

Inn-/utvandring er også en ukjent faktor.

I nåværende målperiode ble fravik fra minstearealet benyttet som et tiltak for å redusere antall dyr (Rolla 1500 dekar og Andørja 2200 dekar).

Muligheten for å fravike minstearealet er nå brukt opp, og i kommende målperiode må vi benytte minstearealet slik det er fastsatt i forskrift (Rolla 2000 dekar og Andørja 3500 dekar).

Dette vil gi en ganske lav kvote på Andørja, og det vil ikke være nok til å redusere elgstammen.

En evt. forskriftendring må ut på høring, og det vil være hensiktsmessig å vente med dette til ny helikoptertelling er gjennomført, slik at ny forskrift om minsteareal først blir gjeldende fra og med jaktåret 2026.

Dersom vi kommer frem til at minstearealet bør reduseres ytterligere i forskrift, kan en mulighet være at bestandsplanstyrene legger til rette for at noen dyr/fellingstillatelser holdes igjen som buffer mot slutten av perioden. Man trenger ikke å bruke alle fellingstillatelser.

I den forbindelse må vi også tenke på hvor lang mål- og bestandsplanperiode vi ønsker. Målene og bestandsplanene må vedtas for minimum 2 år om gangen, og for maks. 5 år. Hjorteviltforskriften pålegger kommunen å evaluere bestandsplanene årlig. Det bør gjennomføres helikoptertelling helst hvert 3. år.

Når det gjelder slaktevekter, har disse vært relativt stabile/økende i målperioden for alle kategorier, men med en nedgang for unge kyr. Vi er også fremdeles et godt stykke unna de målene vi har satt oss for kalvevektene. Vi bør se på evt. tiltak for neste målperiode. **Se side 12-15 i presentasjonen.**

Videre hadde vi som delmål at sett ku pr. okse ikke skal være høyere enn 1,3:1, og at sett kalv pr ku skal holdes på 0,6-0,7 og sett kalv pr kalvku skal holdes på 1,3. Andel felte okser skal ikke overstige 40 % og andel felte kyr skal ikke overstige 25 % (det var tillatt med inntil 5 % avvik). **Se side 16 i presentasjonen.**

I møtet var det dessverre ikke mulig i vise noe graf/tabell med prosentvis fordeling for 2024. Dette vil først være mulig når alle vald har levert fellingsrapport for 2024. Dette legges frem på møtet i januar.

Foreløpig ser det ut til at okseandelen har vært litt for høy, i hvert fall på Rolla. Her har det vært et ønske om å redusere andel okser (det ble observert flere okser enn kyr under siste helikoptertellinga), men under jakta 2024 ble det mot slutten nesten ikke observert flere okser, og dette gir også utslag når vi ser på sett ku pr okse, samt i reproduksjonsraten. **Se side 17-22 i presentasjonen.**

Resultater fra vinterbeitetaksering og mulige tiltak

Utsatt til neste arbeidsmøte 16.01.2025.

Eventuelt

1. Elgjakt i Årsandskogen

- Kommunen mottok flere klager på kontoret/telefon etter at det var jaktet/sett etter elg med våpen i Årsandskogen ved et tilfelle i høst, uten at det var satt opp varselskilt.
- I møtet viser jegerne til at deres oppfatning er at folk ønsker at det skal tas ut elg der, slik at man slipper å bli plaget av nærgående elg.
- Det vises også til at kommunen tidligere ønsket uttak av elg i Årsandskogen, og at det er bedre at elgen tas ut under ordinær jakt, enn at kommunens ettersøksjegere må rykke ut om vinteren og felle nærgående dyr.
- Det ble også påpekt at evt. forbudt av jakta i Årsandskogen vil ha presedens og påvirke flere andre jaktområder i kommunen.
- Skog og Breivoll betale leie til OVF for å jakt på gbnr. 88/1, og det er i utgangspunktet opp til grunneier å bestemme hvor jakta kan praktiseres.
- Det kom forslag om å sette opp-blinkende varsellys i tillegg til skilt når elgjakt pågår, slik det gjøres enkelte andre steder i landet i områder hvor det ferdes mye folk.
- Skog og Breivoll utmarkslag ønsker en skriftlig avklaring fra kommunen.
- I møtet orienterer kommunen om at det ikke foreligger noe formell/skriftlig avtale med kommunen om elgjakt i Årsandskogen, og at kommunen verken kan tillate/forby jakt i dette området. Saken er drøftet internt i administrasjonen, og kommunens vurdering er at Årsandskogen må defineres som offentlig sted jf. [politivedtektene for Ibestad kommune](#):

§ 1-1. Offentlig sted.

Med offentlig sted forstås gate, vei, fortau, sti, herunder gang- og sykkelvei, park, torg e.l., plass, bru, brygge, kai, strand, anlegg eller annet sted som er alminnelig beferdet eller bestemt for alminnelig ferdsel.

§ 2-5. Farlig eller skremmende virksomhet

På, ut over eller i umiddelbar nærhet av offentlig sted er det forbudt:

1. *å skyte med gevær eller annet skytevåpen, herunder paintball, softgun, bue, sprettert o.l.*

Ibestad kommune kan ikke gi noe skriftlig avklaring på dette, dette tas opp med politikontakt for Ibestad, Lavangen og Salangen kommuner, Andreas Nilsen.

2. Føring av sett-elg-skjema

- Etter at instruksen for føring av sett-elg ble endret i 2018, er det fremdeles ulik praksis blant jegerne om hvordan dette registreres.
- Dette har stabilisert seg noe de siste 4 år, men det bør jobbes for at dette praktiseres likt.
- Instruksen er tydelig, og det er ikke rom for skjønn.
- Dette kan tas med i måldokumentet, og kommunens informasjon til jegerne før jaktstart kan også være tydeligere (legge ved instruksen + be om at dette tas opp i jaktlaget før jaktstart).

3. Skadeskytinger

- Det var ca. 8 hendelser med skade-/påskytinger i 2023.
- Dette ble tatt opp på evalueringsmøte i slutten av jakta 2023.
- I år har det vært få tilfeller, og dette er meget positivt.

Oppgaver

Oppgave	Ansvarlig	Frist
Opprette elektronisk fellingsrapport for 2024	Valdansvarlige	06.01.2025
Tenke over hvem som kan delta som frivillig tellemannskap på helikoptertelling (2 stk. fra hvert bestandsplanområde)	Bestandsplanstyrene	01.02.2025
Tenke over hvor lang mål- og bestandsplanperiode vi ønsker (minimum 2 år, maks. 5 år)	Alle	Arbeidsmøte 30.01.2025
Tenke over mulige tiltak for å øke slaktevektene på kalv	Alle	Arbeidsmøte 30.01.2025
Etter helikoptertelling: Vurdere om det bør foreslås endring av minsteareal i forskrift (må ut på høring før politisk vedtak, kan først bli gjeldende fra jaktåret 2026)	Alle	Siste arbeidsmøte 27.02. eller 06.03.2025
Ta med info om føring av sett-elg i måldokumentet og i informasjonen som sendes/legges ut før jakta	Laura	Siste arbeidsmøte 27.02. eller 06.03.2025
Søke om - (endring av vald) - (endring av bestandsplanområde) - Godkjenning av bestandsplan	(Valdansvarlige) (Bestandsplanstyrene) Bestandsplanstyrene	01.05.2025

Første arbeidsmøte

- Fremdrifts- og møteplan
- Status/erfaringer
- Har vi nådd målene for 2023 - 2024?
- Bestandsutvikling – prognoser
- (Resultater fra vinterbeitetaksering)
- Eventuelt

Status

Bestandsplanområde	Okskalv	Kukalv	Oks 1 % år	Oks 2 % år og eldre	Ku 1 % år	Ku 2 % år og eldre	Sum tildeite	Sum fete	
Andørja 2023	6	10	5	12	1	8	43	42	
Andørja 2024	7	8	5	12	1	9	58	57	
Rolla 2023	9	6	14	16	5	7	58	57	
Rolla 2024	9	7	9	16	5	11	202	198	
	31	31	33	56	12	35			

Fallvilt	Påkjørt	Sykdom/skade	Andre årsaker	Sikkerhetshensyn	Totalt	
	2023	6	7	2	1	
	2024	4	3	8	0	
Sum døde		2	9	10	1	22

Erfaringer

- Overføring eller overbeskatning av kvote
- Mindre avvik fra avskytingsplan
- Fellesjaktavtaler
- Endringer i vald og bestandsplanområdet
- Rapportering av jaktdata
- Fakturering av fellingsavgifter
- Minsteareal og tildeling av fellingstillatelser

Forslag til fremdrifts- og møteplan i 2025

Hva	Når
Arbeidsmøte - Resultater fra vinterbeitetaksering - Revidering/oppdatering av innhold	Man 13.01., tors 16.01. eller fre 17.01. kl. 16-18
Arbeidsmøte Målsettinger 2025 - 2029	Man 27.01., tors 30.01. eller fre 31.01. kl. 16-18
Skrivepause	Februar
Helikoptertelling	Februar
Arbeidsmøte Justering etter helikoptertelling	Man 17.02., tors 20.02. eller fre 21.02. kl. 16-18
Møteinnkalling til viltnemnda	Må ut senest onsdag 26.02.
Behandling i viltnemnda	Møte senest onsdag 05.02.
Saksfremlegg til kommunestyret	Må være ferdig senest onsdag 05.02. kl. 14
Behandling i kommunestyret	13.03.
Veiledningsmøte for bestandsplanstyrene?	Begynnelsen av april
Søknadsfrist godkjenning/endring av bestandsplan-områder og godkjenning av bestandsplaner	01. mai

Hovedmålsetting

Tilstrebe opprinnelig bestandsstruktur, kondisjon og dødelighetsmønster

- + genetisk robust bestand
- + gode, men ikke unaturlig høye fruktbarhetsrater
- + høye slaktevekter
- + færre dyr vinterstid

- lavt uttak av kjøtt/trofédyr/eldre hanndyr
- færre skuddmuligheter
- følelsesmessig mer utfordrende jakt pga høyt uttak kalv/ungdyr

Oppnådd?

Delmål for forvaltningen

Innhente ny kunnskap

- Beitetaksering i 2023/2024
- Helikoptertelling i 2025

Forvalte elgstammen i sitt naturlige årsleveområde

Sørge for effektiv jakt

- Bestandsplaner på begge øyene

Delmål for elgbestanden - 1

Minsteareal ble endret
i forskrift 10. mai 2023

- Rolla 2000 dekar
- Andørja 3500 dekar

Fravik minsteareal i 2023 og 2024

- Rolla 1500 dekar
- Andørja 2200 dekar

Gjelder i ny planperiode

Redusere vinterstammen til
65 dyr på Rolla og 58 dyr på Andørja
innen våren 2025

- Vurdere forskriftsendring
- Høringsrunde
- Frist for fastsettelse er 15. mars

- Reduksjon av minstearealet f.o.m. jaktåret 2023 og fravik fra minsteareal for 1-2 år i planperioden
- Tilstrebe balansert kjønnsrate på tilnærmet 1:1

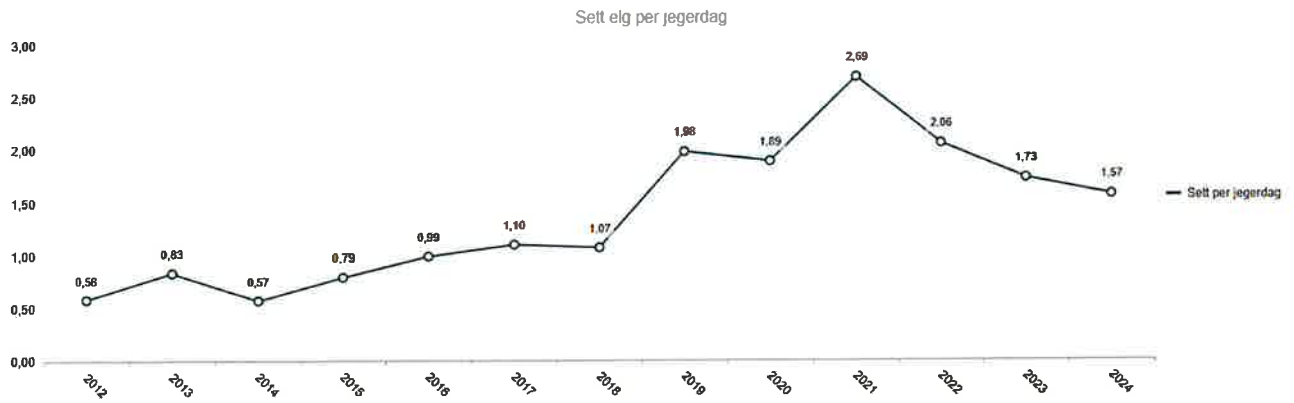
Sett elg per jegerdag

Velg visning

Tabell

Graf

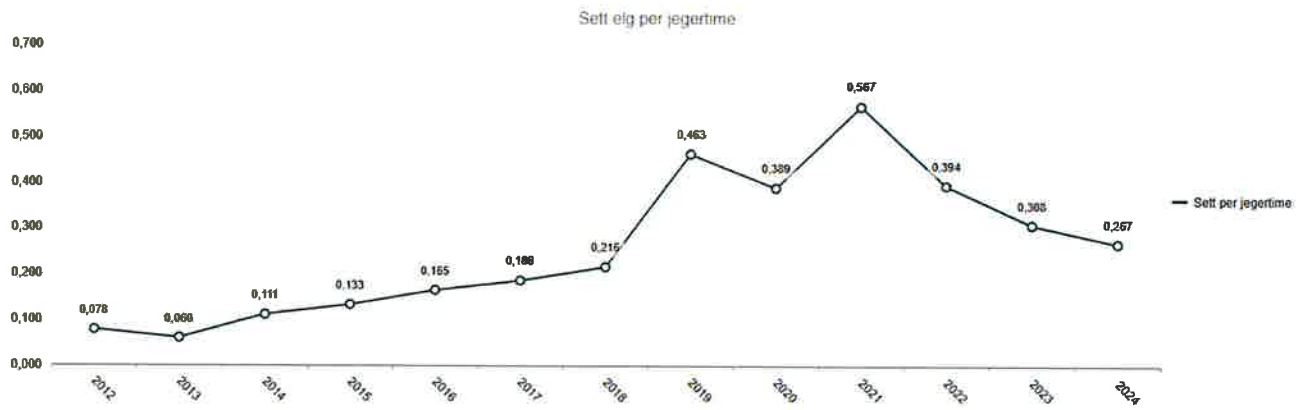
JPG

Sett elg per jegertime

Velg visning Tabell Graf

JPG

Delmål for elgbestanden - 2

Redusere antall påkjørsler

- Reduksjon av minsteareal
- Evt. andre tiltak som skilting

Delmål for elgbestanden - 3

Øke slakteveker til minimum
71 kg på hannkalv
66 kg på hunnkalv

- Reduksjon av minsteareal
- Balansert kjønnsrate
- Andel fette kalver og ungdyr minst 40 % i planperioden*

*tillatt med inntil 5% avvik

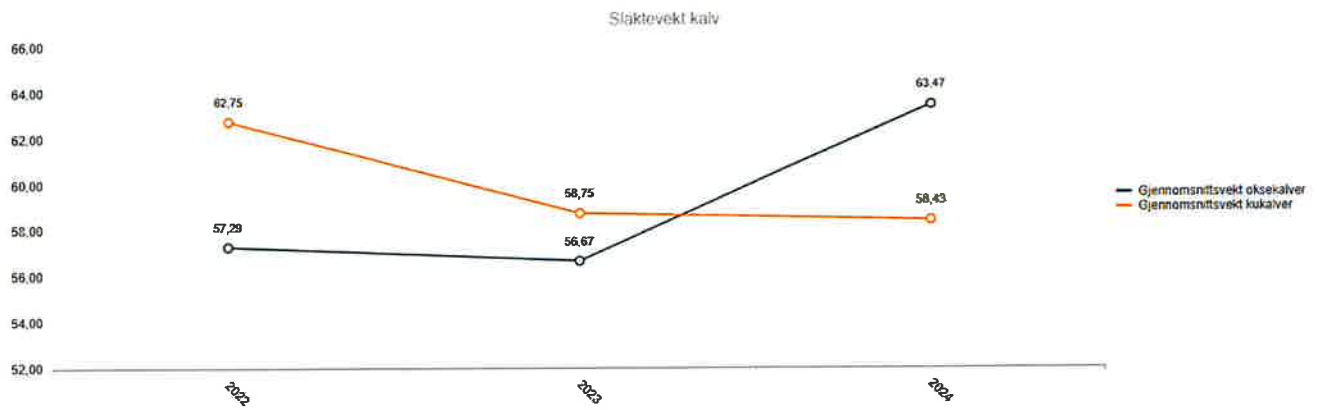
Slaktevekt kalv

Velg visning

Tabell

Graf

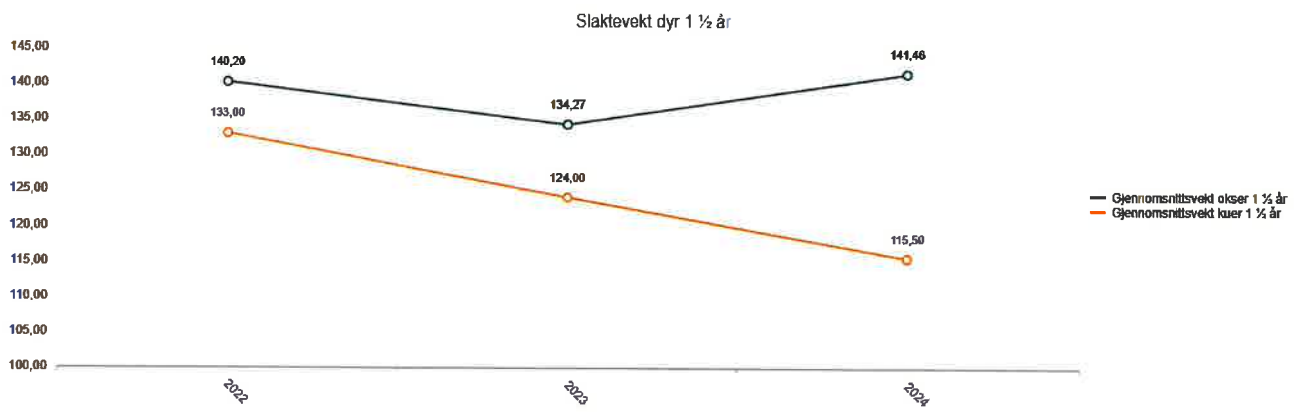
JPG

Slaktevekt dyr 1 ½ år

Velg visning Tabell Graf

JPG

Jaktår	Oksekalv Gjennomsnittsvikt	Kukalv Gjennomsnittsvikt	Okse 1 ½ år Gjennomsnittsvikt	Ku 1 ½ år Gjennomsnittsvikt	Okse 2 ½ år og eldre Gjennomsnittsvikt	Ku 2 ½ år og eldre Gjennomsnittsvikt
2012	59,8	67			169	175,5
2013	67	71,14	126,5	72	229,67	210
2014	55,2	56	140,5	133	210,67	174
2015	56,67	53	151,75	126,5	198	177,8
2016	70	62	145	112	204,67	187,14
2017	75,4	62	144,33	133	197	202,75
2018	78,33	58	140,4	120	233,88	164,75
2019	69,7	59,2	127	119,5	210	170,5
2020	68,11	58,73	115,5	114	241,31	182,33
2021	65	56,09	130	146	248,64	180
2022	57,29	62,75	140,2	133	225,92	178,43
2023	56,67	58,75	134,27	124	225,26	177,27
2024	63,47	58,43	141,46	115,5	220,92	183,67

Delmål for elgbestanden -4

Sett ku pr okse holdes på 1-1,15 : 1
og skal ikke være høyere enn 1,3 : 1

Sett kalv pr ku holdes på 0,6 – 0,7

Sett kalv pr kalvku holdes på 1,3

Andel felte okser skal ikke overstige 40 %

Andel felte kyr skal ikke overstige 25 %*

* Det tillates inntil 5 % avvik

Andørja (antall dyr, ikke prosent)

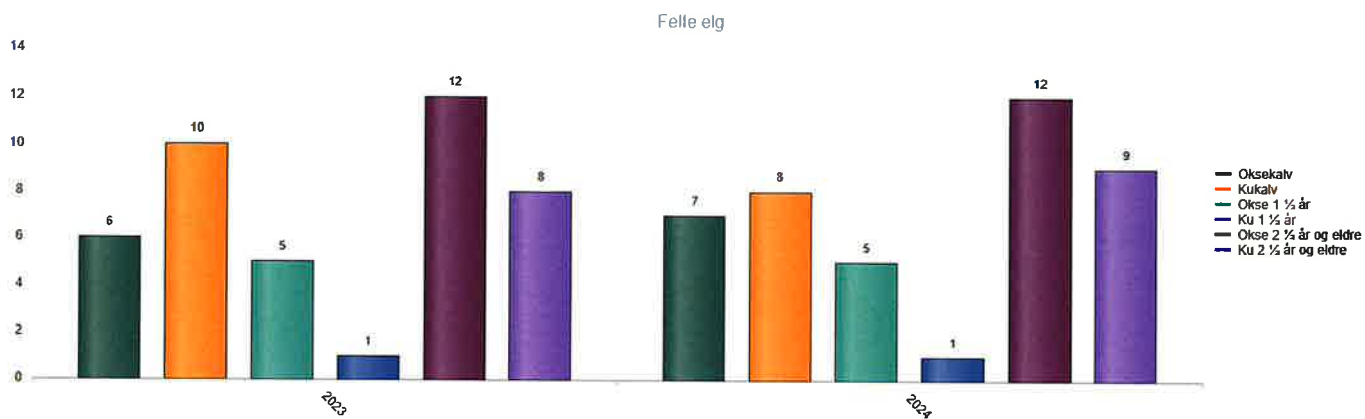
Felte elg

Velg visning

Tabell

Graf

JPG

Rolla (antall dyr, ikke prosent)

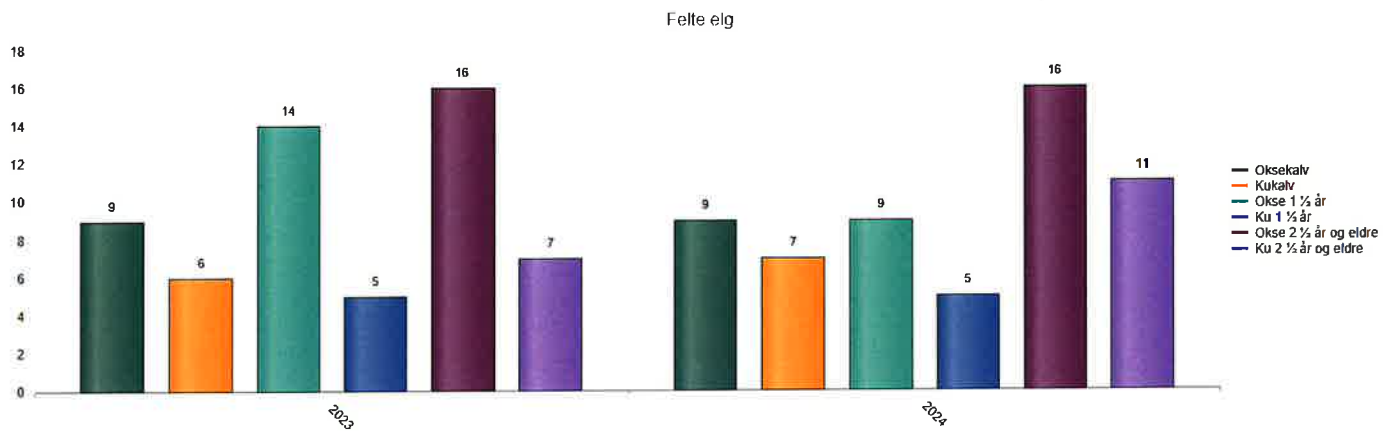
Felte elg

Velg visning

Tabell

Graf

JPG

Sett ku per okse

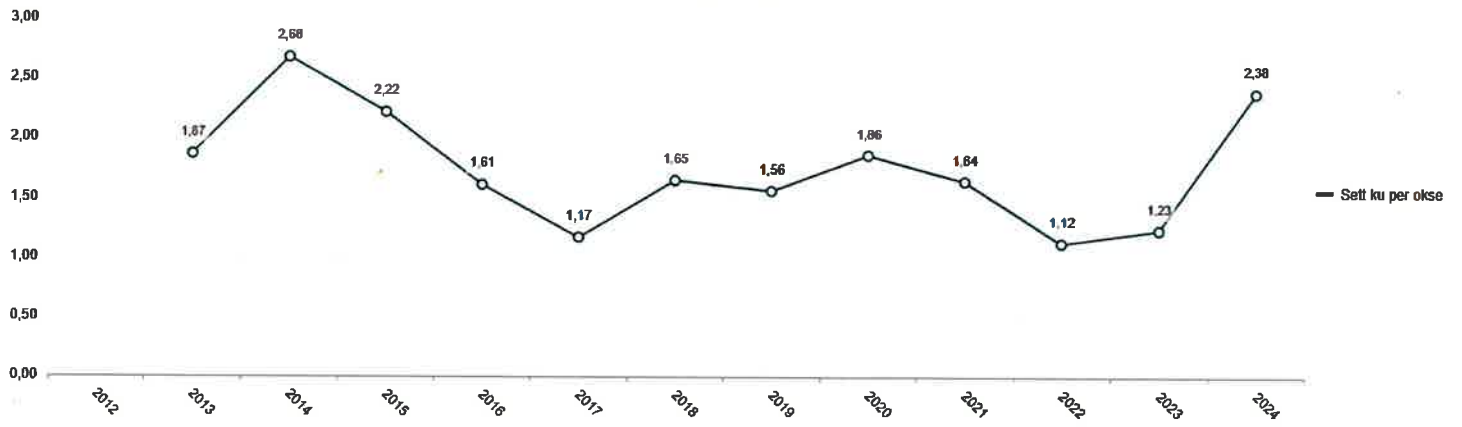
Velg visning

Tabell

Graf

JPG

Sett ku per okse

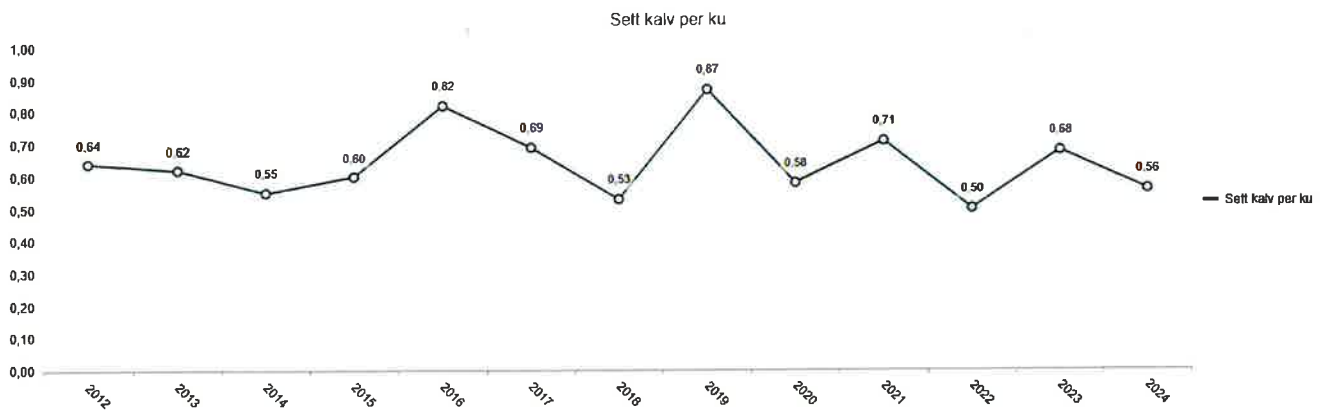
Sett kalv per ku

Velg visning

Tabell

Graf

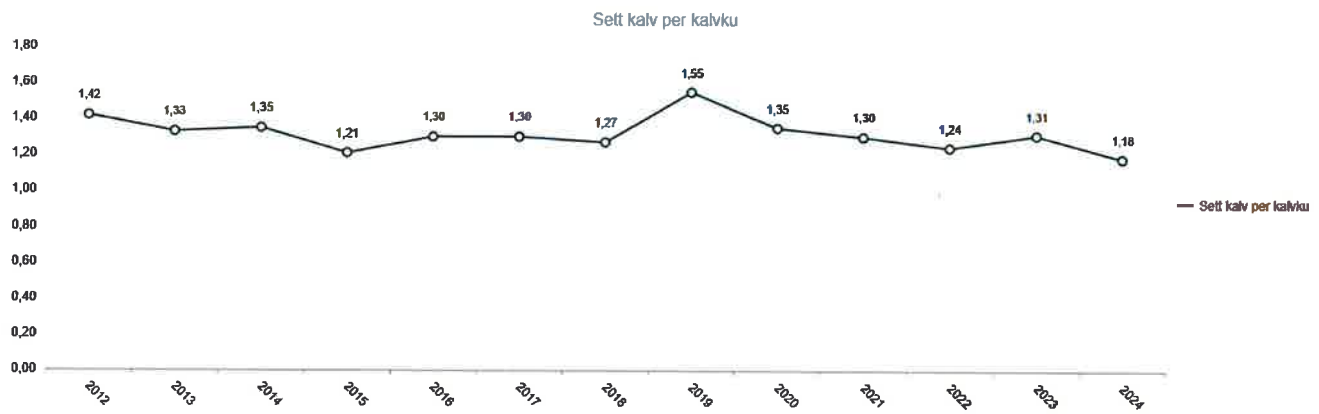
JPG

Sett kalv per kalvku

Velg visning Tabell Graf

JPG

HOVEDMÅLSETTING		
Tilstrebe opprinnelig bestandsstruktur, kondisjon og dødelighetsmønster		
Delmål	Tiltak	Ausvarlig
Innhente ny kunnskap	Beitetaksering i 2023/2024 Helikoptertelling vinter/vår 2025	Kommunen
Forvalte elgstammen i sitt naturlige årsleveområde og sørge for effektiv jaktutøvelse	Utarbeide bestandsplaner for Andørja og Rolla	Jaktrettshavere
Redusere elgstammen til følgende antall dyr på vinterbeite Innen våren 2025: Rolla 65 dyr Andørja 58 dyr	Reduksjon av minstearealet f.o.m. jaktåret 2023 og fravik fra minsteareal for 1-2 år i bestandsplanperioden Tilstrebe balansert kjønnsrate på tilnærmet 1:1	Kommunen
Redusere antall påkjørsler	Reduksjon av minstearealet f.o.m. jaktåret 2023 og fravik fra minsteareal for 1-2 år i bestandsplanperioden Evt. andre tiltak slik som skilting	Kommunen i samarbeid med etterseksjegere og veimyndighet
Øke slaktevekter til minimum 71 kg på hannkalv og 66 kg på hunnkalv	Reduksjon av minstearealet f.o.m. jaktåret 2023 og fravik fra minsteareal for 1-2 år i bestandsplanperioden Tilstrebe balansert kjønnsrate på tilnærmet 1:1 Andel felte kalver og ungdyr skal i planperioden være på minimum 40 % ¹	Kommunen Jaktrettshavere
Sett ku pr okse holdes på dagens nivå på 1- 1,15:1 og skal ikke være høyere enn 1,3:1 Sett kalv pr ku holdes på dagens nivå på 0,6 - 0,7 Sett kalv pr kalvku holdes på dagens nivå på 1,3	Andel felte okser skal i planperioden ikke overstige 40 % ¹ og andel felte kyr skal i planperioden ikke overstige 25 % ¹	Jaktrettshavere

Referat fra 2. arbeidsmøte

Revidering av de kommunale målene for elgforvaltning

Dato: 16.01.2025 kl. 16 – 18

Sted: Kommunestyresalen

Til stede

Fra viltnemnda: Bjørn Karlsen, Stig-Åge Steen, Hilde Nilsen, Sigurd Arvesen

Fra bestandsplanstyrene: Mats Hamnli, Arild Pedersen, Sveinulf Aalmen, Johan Steen, Gisle Forsaa, Bård-Thore Mikalsen, Charles Lindvall, Odd-Dagfinn Årsandvik, John Vestvik, Geir Arne Sørensen

Referent: Laura Bunse

Agenda

Kl. 16:00 – 16:15	Velkommen + kort oppsummering av forrige møte + dagens agenda
Kl. 16:15 – 16:30	Kort om flygeplan/gjennomføring av helikoptertelling
Kl. 16:30 – 16:45	Resultater fra vinterbeitetaksering + mulige tiltak
Kl. 16:45 – 17:15	Prosentvis fordeling av felte dyr for 2023 og 2024 (for hver øy + samlet for hele kommunen)
Kl. 17:15 – 17:45	Revidering/oppdatering av innhold i kapittel 1, 2, 5 og 6 i måldokumentet
Kl. 17:45 – 18:00	Eventuelt

Helikoptertellinga

Helikoptertellinga er bestilt. Den gjennomføres av Heliteam i Harstad i løpet av februar/begynnelsen av mars.

Begge øyene telles på samme dag (sist brukte vi ca. 3,5 timer per øy inkl. bunkringspauser).

På møtet ble vi enig om at vi tar utgangspunkt i samme flygeplan som sist (**se slide 5 og 6 i presentasjonen**). Dersom det under flyging observeres spor som går lenger innover, følger vi disse, men det er viktig at vi har god nok tid til de områdene hvor det erfaringsmessig er mest elg på vinteren. Vi legger uansett til 10% feilmargen for evt. dyr som vi kan ha oversett under telling. Forhåpentligvis har vi også bedre tid til kjønnsbestemming osv. nå når det teoretisk bør være færre dyr.

Når det gjelder praktisk gjennomføring, skal vi benytte nye telleskjema (**se slide 8**). Etter tellinga sammenstilles resultatene i et mer oversiktlig skjema (**se slide 7**).

Henting av fuelfat avtales med Steinar Antonsen. Han jobber i Heliteam og dagpendler fra Ibestad.

Frivillig tellemannskap blir som sist:

- på Rolla: Stein Roger Hansen og Ronald Forsaa (reserve: Stig-Åge Steen)
- på Andørja: Kristian Tollefsen og Mats Hamnli (reserve: Arild Pedersen)

Resultater fra vinterbeitetaksering + mulige tiltak

Vi gikk gjennom rapporten fra Naturtjenester i Nord (**se egen presentasjon**).

De kommer med de samme anbefalingene om antall dyr på vinterbeite som ved forrige taksering i 2012/2013. Eneste tiltak de anbefaler er at rogn og selje ikke bør tas ut ved hogst.

Dette gir oss gode indikasjoner som vi kan jobbe videre med i målsettingene.

Ved fremtidige beitetakseringer bør vi vurdere å omfordele litt på lokalitetene som skal takseres.

Denne gangen ble det gjort en re-taksering av områdene som ble undersøkt i 2012/2013. Det ble vurdert å utvide undersøkelsen med flere områder, men det ble for dyrt. Det er snakk om ca. 30.000 kr for hvert ekstra område.

Enkelte steder, f.eks. på Rollnes, ligger takstområdene tett i tett. Vi kan kanskje nøye oss med færre takstområder der, og heller ta med andre steder, slik som Skog og Breivoll, Forså eller Vasskaret.

Prosentvis fordeling av felte dyr for 2023 og 2024

Nå er det opprettet fellingsrapport for alle vald, og det er mulig å hente ut grafer fra Hjorteviltregisteret som viser prosentvis fordeling av felte dyr + sammenligne disse med de kommunale målsettingene i 2023 og 2024 (**se slide 10, 11 og 12 i presentasjonen**).

I møtet kom vi igjen på spørsmålet om 1,5 åringer skal regnes som voksne dyr eller som ungdyr. Dette bør gå tydelig frem av de reviderte målsettingene, og av avskytingsplanene i bestandsplanene.

I etterkant av møtet har Laura drøftet dette med Storfjord kommune. De har nettopp revidert sine målsettinger, i samarbeid med Naturdata (til dette fikk de tilskuddsmidler fra Fylkeskommunen/Miljødirektoratet).

De sier følgende:

Selv om 1,5 åringer er ungdyr i skogen/biologisk sett, så defineres de som voksne dyr på innrapporteringen og i statistikken, og de faktureres som voksne dyr på fellingsavgiften.

For vald eller bestandsplanområder med godkjent bestandsplan, tildeler kommunen fellingstillatelser som frie dyr, men alder- og kjønnsfordeling skal være oppgitt i bestandsplanen.

Se bl.a. [hjorteviltforskriftens § 18](#):

§ 18. Fellingstillatelse for elg og hjort

Kommunen tildeler årlig fellingstillatelser for elg og hjort til godkjente vald med et tellende areal som minimum tilsvarer minstearealet. Fellingstillatelsen gjelder innenfor det godkjente valdet.

For vald eller bestandsplanområder med godkjent bestandsplan skal fellingstillatelsene vise antall dyr uten spesifikasjon på alder og kjønn, og avskytingen skal utføres i samsvar med alder og kjønn i godkjent bestandsplan. For bestandsplanområder tildeles fellingstillatelsene hvert enkelt vald.

For vald uten godkjent bestandsplan beregnes antall fellingstillatelser ved å dividere valdets tellende areal med gjeldende minsteareal. Fellingstillatelse skal fordeles på følgende kategorier

- a. elg: kalv ($\frac{1}{2}$ år), voksne hunndyr ($1\frac{1}{2}$ år og eldre), voksne hanndyr ($1\frac{1}{2}$ år og eldre),
- b. hjort: kalv ($\frac{1}{2}$ år), voksne hunndyr ($1\frac{1}{2}$ år og eldre), spissbukk (bukk med ugreina gevir), og voksne eldre).

For begge artene kan kalv felles i stedet for voksne dyr.

Kommunen skal sende fellingstillatelsen til valdansvarlig representant innen 15. juni.

Videre viser de til [kommentaren til forskriftens § 15 «Plan for avskyting»](#):

Avskytingsplanen skal vise planlagt årlig uttak av dyr i ulike kjønns- og alderskategorier. Alle kjønns- og alderskategorier som listes i bestemmelsens annet ledd skal inngå i planen hvert år. Det vil si voksne hann og hunndyr og kalver for elg¹, og for hjort kommer spissbukk i tillegg. Kommunen kan ikke kreve at bestandsplanen inneholder flere kjønns- og alderskategorier enn dette. Jaktrettshaverne har imidlertid selv anledning til å dele opp de nevnte kjønns- og alderskategoriene ytterligere. Dette kan for eksempel være en oppdeling av voksne hunndyr til kategoriene åring hunn ($1\frac{1}{2}$ år) og eldre hunn ($2\frac{1}{2}$ og eldre). Bruk av vektgrenser bør ikke implementeres i bestandsplanene. Kategoriene i bestemmelsens annet ledd kan ikke slås sammen.

Under særlige bestandsmessige forutsetninger kan enkelte dyrekategorier utelates fra planen. Slike tilfeller må begrunnes særskilt med utgangspunkt i bestandsutviklingen, ikke jaktrettshavers interesser.

Bestandsplanområder består av to eller flere vald, og her skal avskytingsplanen også vise hvordan de ulike dyrekategoriene (alder, kjønn og antall) årlig fordeles på de enkelte valdene. Dette skal sikre at hvert enkelt vald får det antallet fellingstillatelser det har krav på, og at alle rettighetshaverne som inngår i bestandsplanområdet er enige om fordelingen av dyrekategoriene. Hvert vald får tildelt sin fellingstillatelse som et bestemt antall dyr uten spesifikasjon på alder og kjønn, jf. § 18 annet ledd.

De mener at hjorteviltforskriften er tydelig på at 1,5 åringer ikke skal være kjønnsløse i avskytingsplanen (selv om dette nok feiltolkes flere plasser).

¹ Altså kalv + voksne hunndyr (1,5 år og eldre) + voksne hanndyr (1,5 år og eldre).

De tipser også til [denne artikkelen](#)², hvor det står noe om forskjellene mellom kalv og ungdyr, og at kalvene er kjønnsløse, mens det vanlige er at okser og kyr fordeles på åringsdyr (1,5 år) og eldre dyr (2,5 år +).

Til neste møte bør vi tenke over hvordan vi kan definere dette tydelig i målsettingene.

Eksempel 1:

- andel felte kalver og ungdyr skal i planperioden være på minimum xx%
- av dette skal andel kalver være minimum xx%
- andel felte okser 2,5 år og eldre skal ikke overstige xx%
- andel felte kyr 2,5 år og eldre skal ikke overstige xx%
- andel felte hanndyr (1,5 år og eldre) skal ikke overstige xx%

Eksempel 2:

- Målsetting andel felt kalv: < xx % av totalfelling
- Målsetting andel felt 1½-årige elgokser og elgkyr: > xx % av totalfelling
- Målsetting andel felte elgokser 2½ år og eldre: xx % av totalfelling
- Målsetting andel felte elgkyr 2½ år og eldre: xx % av totalfelling

Da har vi definert det litt bedre, men vi beholder fortsatt noe fleksibilitet.

Eksempler på hvordan dette kan spesifiseres i rammene for årlig avskyting i bestandsplanene:

Eksempel 1:

- Maksimum uttak av okser (1,5 år og eldre) xx% (av alle felte dyr 1,5 år og eldre)
- Maksimum uttak av eldre kyr (2,5 år og eldre) xx% (av alle felte dyr)
- Minimum uttak av kalv/ungdyr xx% (av alle felte dyr)
- Minimum uttak av kalv xx% (av alle felte dyr)

Eksempel 2:

- xx % Ku (1,5 åringer og eldre)
- xx % Okse (1,5 åringer og eldre)
- xx % Kalv

[Revidering/oppdatering av innhold i kapittel 1,2,5 og 6 i måldokumentet](#)

Se vedlagte Word-dokument.

Endringene/oppdateringene vi ble enige om i møtet, er merket grønt.

Innhold i de første kapitlene som enda trenger oppdatering, er merket gult.

På møtet ble vi enig om at den nye målperioden skal gjelde for 5 år. Bestandsplanene vil kunne godkjennes for samme periode. I tråd med hjorteviltforskriften, skal det gjennomføres en årlig evaluering av jaktresultatene opp mot de kommunale målene og målene i bestandsplanene. Ved behov, kan de kommunale målene og bestandsplanene justeres underveis i målperioden.

² [Slik kan du aldersbestemme elg i en jaktsituasjon](#)

Vi ble også enig om at vi ønsker å ha med instruks for føring av sett elg som et vedlegg. Dette er lagt til nå.

I etterkant av møtet fikk Laura en bekreftelse på epost fra Naturdata om at gjentatte observasjoner av samme dyr i samme jaktsituasjon bør kanselleres. De viser til et foredrag fra NINA som tidligere var lagt ut på siden til Hjorteviltportalen. I foredraget ble det beskrevet flere unntakssituasjoner. Etter at Hjorteviltportalen ble relansert, ligger ikke foredraget der lenger, men de skal prøve å få tak i det og sende det til oss.

I etterkant av møtet fikk vi også beskjed om at Landbruksdirektoratet overtar ansvaret for forvaltningen av høstbart vilt 1. januar 2025. Miljødirektoratets veileder til hjorteviltforskriften utgår, og det er nå publisert et rundskriv fra Landbruksdirektoratet med kommentarer til regelverket. Dette er oppdatert under «Kildehenvisninger» i måldokumentet. Det nye rundskrivet finner dere her (Rundskriv 2024/37 Forskrift om forvaltning av hjortevilt - kommentarer til regelverk): <https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jakt-og-fangst/ordninger-for-jakt-og-fangst/soke-om-godkjenning-av-vald-for-elg-hjort-eller-radyr/forskrift-om-forvaltning-av-hjortevilt-kommentarer-til-regelverk>

Eneste endring ift. den gamle veilederen er denne:

Landbruksdirektoratet overtar ansvaret for de høstbare viltartene fra Miljødirektoratet med virkning fra 1.1.2025. Dermed er henvisninger til Miljødirektoratet endret til Landbruksdirektoratet der hvor det er aktuelt i rundskrivet. I tillegg er fylkesmannen endret til statsforvalteren.

Eventuelt

Jaktlederkurs og ettersøk videregående

Odd-Dagfinn har vært i kontakt med Marita Vik Johansen på Sør-Troms Kompetansesenter på Ånstad.

Hun kan gjennomføre jaktlederkurs + ettersøk videregående med instruktører fra NJFF-Troms, forutsatt at det er mange nok påmeldte.

Vi oppfordrer alle til å høre med jaktlaget/venner/bekjente om interessen for slike kurs. Gi tilbakemelding til Odd-Dagfinn eller Laura snarest. Vi skal også høre med Marita om hun eller kommunen skal lyse ut kursene + sende invitasjon til nabokommunene.

Mulighet for å delta på Teams

Fra neste møte den 30.01.2025, vil det være mulig å delta på Teams for de som ønsker det.

Oppgaver

Oppgave	Ansvarlig	Frist
Sjekke interessen for jaktlederkurs og ettersøk videregående + melde tilbake til Odd-Dagfinn eller Laura	Alle	Snarest
Etter helikoptertelling: Vurdere om det bør foreslås endring av minsteareal i forskrift (må ut på høring før politisk vedtak, kan først bli gjeldende fra jaktåret 2026)	Alle	Siste arbeidsmøte 27.02. eller 06.03.2025
Søke om - (endring av vald) - (endring av bestandsplanområde) - Godkjenning av bestandsplan	(Valdansvarlige) (Bestandsplanstyrene) Bestandsplanstyrene	01.05.2025

Revidering av kommunale mål for elgforvaltning

Andre arbeidsmøte 16.01.25

Agenda

Kl. 16:00 – 16:15	Velkommen + kort oppsummering av forrige møte + dagens agenda
Kl. 16:15 – 16:30	Kort om flygeplan/gjennomføring av helikoptertelling
Kl. 16:30 – 16:45	Resultater fra vinterbeitetaksering + mulige tiltak
Kl. 16:45 – 17:15	Prosentvis fordeling av felte dyr for 2023 og 2024 (for hver øy + samlet for hele kommunen)
Kl. 17:15 – 17:45	Revidering/oppdatering av innhold i kapittel 1, 2, 5 og 6 i måldokumentet
Kl. 17:45 – 18:00	Eventuelt

Første arbeidsmøte

- Fremdrifts- og møteplan
- Status/erfaringer
- Har vi nådd målene for 2023 - 2024?
- Bestandsutvikling – prognoser
- (Resultater fra vinterbeitetaksering)
- Eventuelt

Hva	Når
Arbeidsmøte - Prosentvis fordeling av felte dyr for 2023 og 2024 (for hver øy og samlet for hele kommunen) - Resultater fra vinterbeitetaksering - Flygeplan/gjennomføring helikoptertelling - Revidering/oppdatering av innhold	Torsdag 16.01. kl. 16-18
Arbeidsmøte - Målsettinger 2025 - 2029	Torsdag 30.01. kl. 16-18
Skrivepause	Februar
Helikoptertelling	Februar/mars
Arbeidsmøte - Justering av målsettinger etter helikoptertelling	Torsdag 27.02. eller 06.03. kl. 16-18
Møteinnkalling viltneemnda	Må ut senest mandag 10.03.
Møte i viltneemnda - Godkjenning av forslag til nye kommunale mål	Senest mandag 17.03.
Saksfremlegg til kommunestyret	Må være ferdig senest tirsdag 18.03
Møte i kommunestyret - Vedtak av de nye kommunale målene	Torsdag 27.03.
Veiledningsmøte for bestandsplanstyrene	Begynnelsen av april
Søknadsfrist godkjenning/endring av - Vald - Bestandsplanområder - Bestandsplaner	01.mai
Kommunens frist for å behandle søknader og tildele fellingstillatelser	15. juni

Flygerute helikoptertelling 2023

Flygerute helikoptertelling 2023

Utsnitt – telleskjema brukt i 2023

	Antall dyr						
Lokalitetsnr.	Ku	Ku m 1 kalv	Ku m 2 kalv	Okse	Ukjent	SUM antall dyr	Notat
1. Ibestad	1	1			2	5	
2. Vik						0	
3. Selset				1		1	
4. Dyrstad	2	1		2		6	
5. Bolla	5	3	2	18	2	37	De to ukjente dyrene var kalver.

Forslag – nytt telleskjema

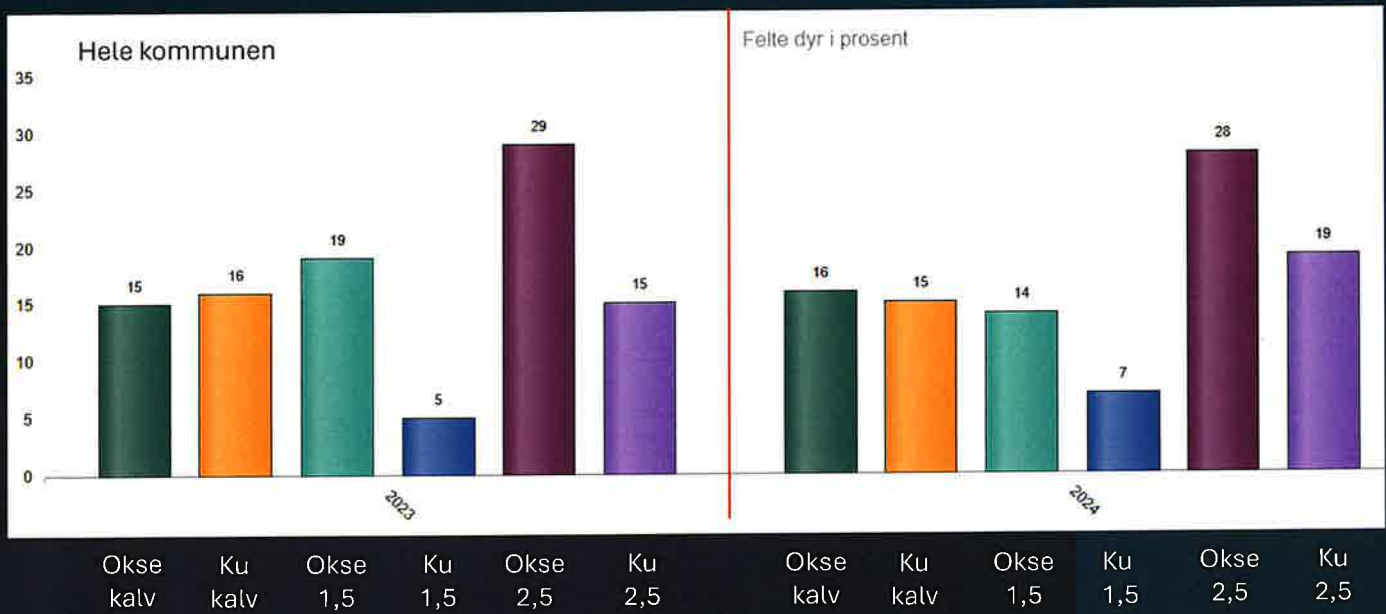
	Antall dyr						
	Ku	Ku m 1 kalv	Ku m 2 kalv	Kalv	Okse	Ukjent	Notat
Lokalitet + klokkeslett							

Tellemannskap?

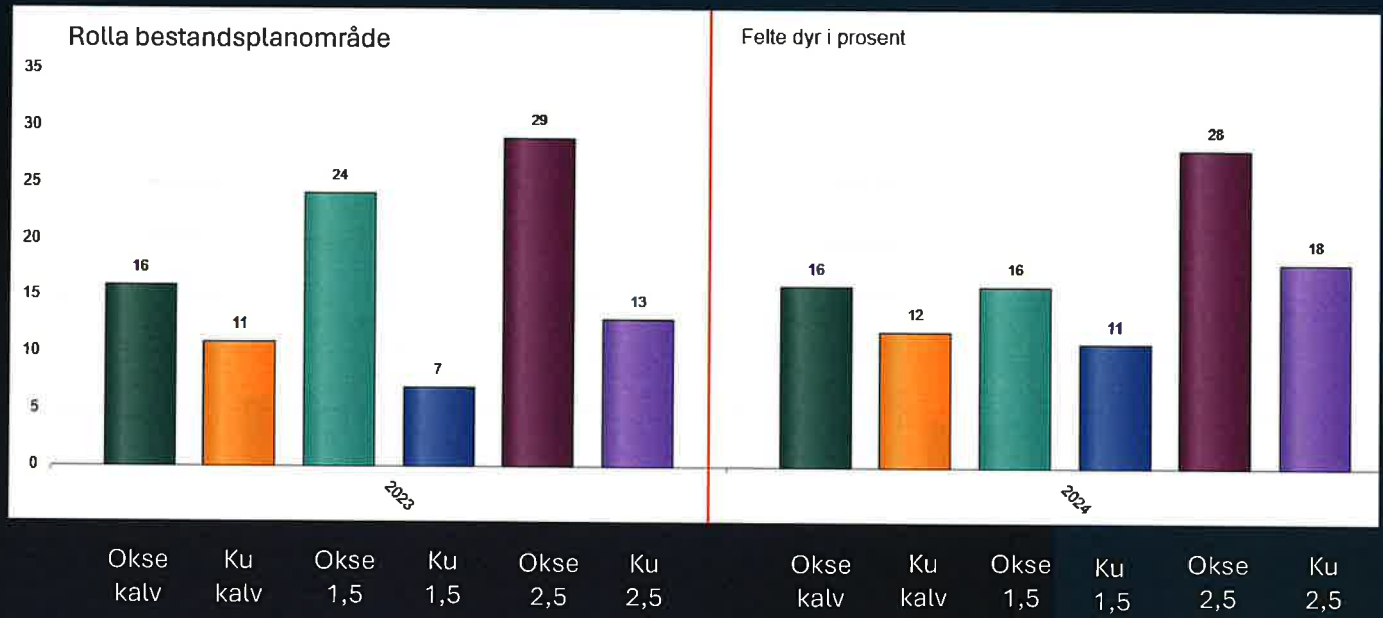
Andel felte okser skal ikke overstige 40%
 Andel felte kyr skal ikke overstige 25 %
 Andel felte kalv/ungdyr skal være minimum 40 %

Tillates inntil 5 % avvik

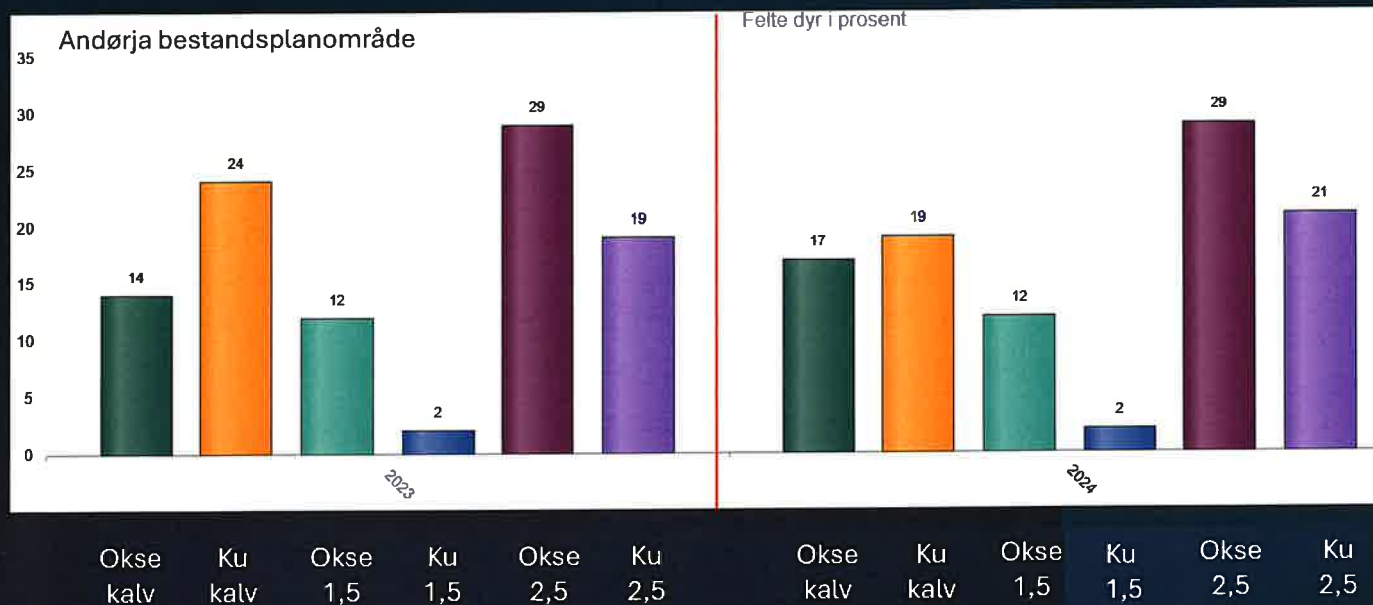
Andel felte okser skal ikke overstige 40%
 Andel felte kyr skal ikke overstige 25 %
 Andel felte kalv/ungdyr skal være minimum 40 %

Tillates inntil 5 % avvik

Andel felte okser skal ikke overstige 40%
 Andel felte kyr skal ikke overstige 25 %
 Andel felte kalv/ungdyr skal være minimum 40 %

Tillates inntil 5 % avvik

Instruks om føring av sett elg i måldokumentet?

Eksempel fra Storfjord kommune

4. Hjorteviltregisteret

Hjorteviltforskriften setter krav til bruk av Hjorteviltregisteret. Kommunen skal bruke Hjorteviltregisteret til tildeling av fellingstillatelser, rapportere fellingsresultat og holde oversikt over vald- og jaktfeltstruktur og tellende areal. Sett og skutt data og vektdata skal også legges inn i registeret. Dette gjør at statistikk er tilgjengelig for alle og det kan utføres en kunnskapsbasert forvaltning på alle nivå, fra regionnivå til rettighetshavere på valdnivå.

Det er stort sett gode og komplette statistikkserier for Storfjord kommune. Det oppfordres på det sterkeste at alle skutte elg veies og at vekta registreres i Hjorteviltregisteret eller appen sett og skutt. Det er også viktig at alle følger den nye tellemetoden ved registrering av sett elg-skjema (vedlegg 2).

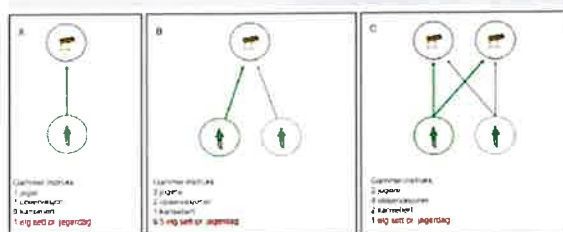
Eksempel fra Storfjord kommune

Instruks om føring av sett elg i måldokumentet?

Vedlegg 1.

Før jakta 2018 ble instruksen for rapportering av sett elg og hjort endret. Ved gammel instruks skulle alle dobbeltobservasjoner av dyr kanselleres. Etter den nye instruksen skal alle observasjoner telles med, selv om dyret er sett tidligere. Dette gjør at antallet sett elg vil øke når jaktlagene går over til ny instruks, uten at dette gjenspeiler en økning i bestandstettheten.

Gammel instruks

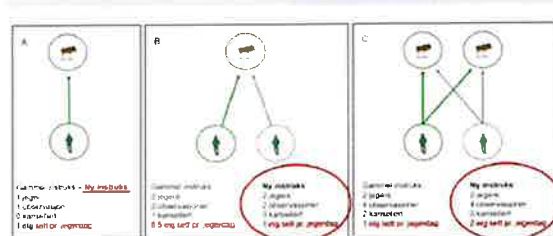

www.storfjord.no

NINA

Figur 1. Illustrasjon av sett elg/hjort etter gammel instruks.

Gammel og ny instruks

www.storfjord.no

NINA

Eksempel fra Storfjord kommune

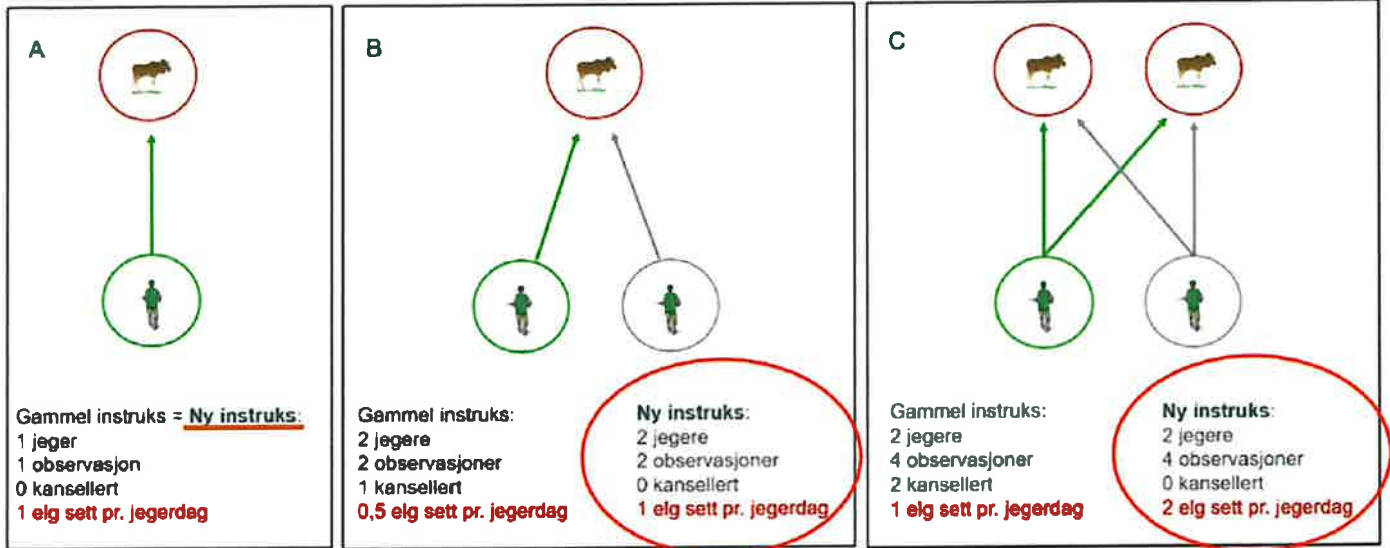
Instruks om føring av sett elg i måldokumentet?

Vedlegg 2.

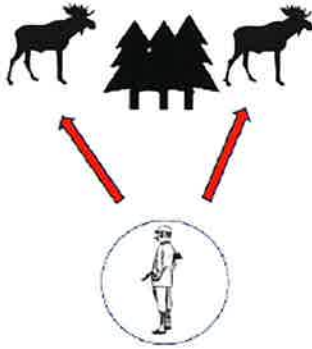
Slik skal du telle og føre sett elg og sett hjort – sjekkliste

- Vær nøye med å fylle ut sett elg/hjort-skjemaet hver dag, også de dagene jaktlaget jakter uten å se dyr.
- Jaktleder er ansvarlig for registrering av sett elg- eller sett hjort-data, eller å delegere jobben til en annen i jaktlaget
- Alle observasjoner av dyr sett under jakt skal føres. Såkalte dobbeltobservasjoner, dyr de mener er observert av flere jegere samme dag, skal ikke kanselleres. Antall dyr sett per jakt dag blir dermed det samlede antallet dyreobservasjoner for alle jegerne i jaktlaget.
- Kun dyr som observeres under selve jaktutøvelsen skal registreres. (Dyr som sees fra bilen på vei til jakten føres ikke.)
- Sett hjort på innmark skal føres på egen linje som en egen jaktøkt. Husk å krysse av i kolonnen «innmark».
- Dyr som felles skal også være registrert som sette dyr.
- Antall timer som jaktlaget faktisk brukte til observasjon skal føres. Eksempel: Dersom et jaktlag på 4 jegere har jaktet i 6 timer en dag, skal det for denne dagen føres 4 jegere med gevær og 6 timer jaktet.
- For jaktdager uten observasjoner av dyr er det viktig at antall jegere og antall timer likevel føres på skjemaet, (og 0 observerte dyr).
- Ved samtidig jakt på både elg og hjort, skal det registreres data på både sett elg- og sett hjort-skjema.

Gammel og ny instruks

Unntak

Gjentatte observasjoner av samme dyr i samme jaktsituasjon bør kanselleres.

F. eks. når en elg beveger seg inn og ut av syne fra post

Oppserverte hjortevilt fra bil er ikke en aktiv jaktsituasjon, og skal dermed ikke telles med.

Taksering av vinterbeite for elg i Ibestad kommune 2023-2024

Rolla
6.-22. juli 2023

Andørja
29.5.-1.6.2024

Re-taksering av områder kartlagt i 2012 og 2013

37 takstflater

biomasse
beitetaksering
møkkahauger

Solbraa-metoden
6-34 prøveflater i
hvert beiteområde

Eksempel på beiteområder med takstflater

Totalt 1009 takstflater
558 på Rolla og 451 på Andørja

Foto: Viken Fylkeskommune. Elgbeitetakst 2022.

Totalt er det vurdert 5623 beitetrær

- Antall, høyde og beitegrad
- Dekningsgrad av einer

Beitetrykk

Prosent av beitede skudd av antall tilgjengelige, beitbare skudd

Skudd som er innenfor elgens rekkevidde på vinteren

Beitetrykk		Generelt
< 15 %	Lite beite	Bare enkelte spredte skudd kan være tatt
16-30 %	Moderat beite	Noe av kvistmassen ved beitetidspunktet er tatt
31-40 %	Balansert beite	Nær halvparten av kvistmassen ved beitetidspunktet er tatt
41-55%	Overbeite	Plantene er nedbeitet.
>56 %	Sterkt overbeitet	Plantene er sterkt nedbeitet og en betydelig andel er døende eller døde.

Beiteuttak sist
=
siste vinters beiting

Beiteuttak før
=
de 2 foregående år

Sier noe om utviklingen av beitetrykket over tid

Tabell 1 Oversikt over antall flater undersøkt, art beiteplante, samt møkkhauk registrert i de forskjellige delområdene.

	Flater	Furu	Gran	Bjørk	ROSV	Møkk
Rolla	558	41	5	1645	974	34
Andørja	451	20	16	2170	752	92
Totalt	1009	61	21	3815	1726	126

forekommer i liten grad

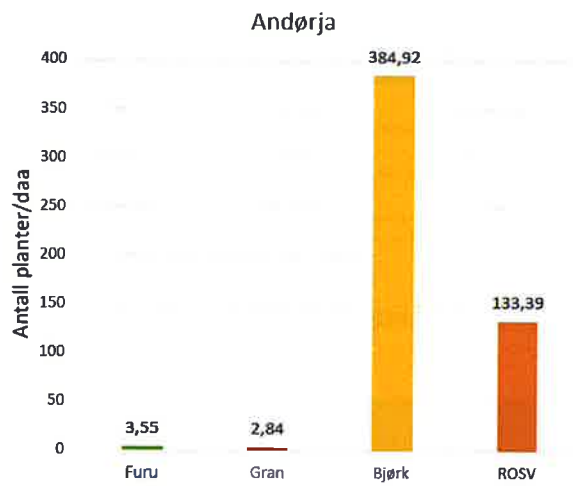
mest rogn og selje
vier i myrområder

Tabell 2 Oversikt som viser gjennomsnittlig høyde i meter for furu, gran, bjørk og ROSV samt dekningsgrad for einer (i %) på Rolla og Andørja.

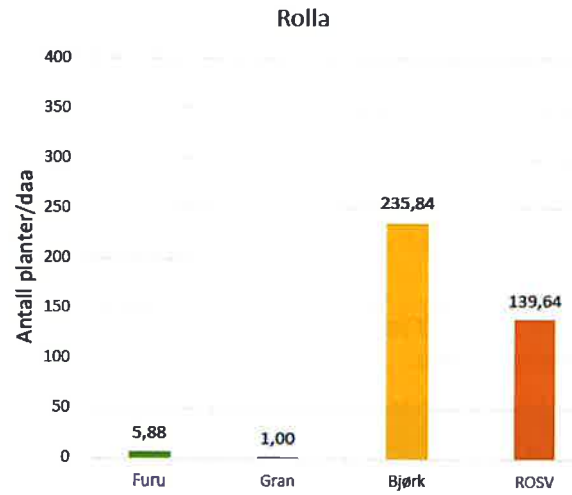
	Furu	Gran	Bjørk	ROSV	Einer (dekningsgrad)
Rolla	1,20	1,20	1,38	1,24	1,34
Andørja	1,58	0,93	1,49	0,92	0,32

→ generelt lav snitthøyde

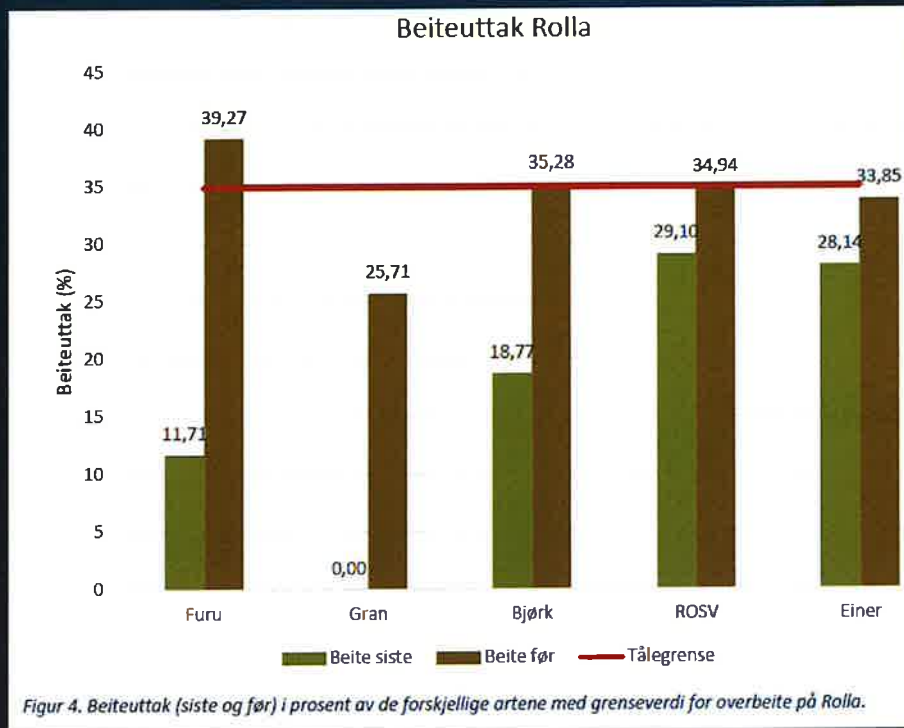
→ indikerer kontinuerlig beitepress

Figur 7 Antall planter registrert pr dekar (Andørja)

Figur 3. Antall planter registrert pr dekar på Rolla.

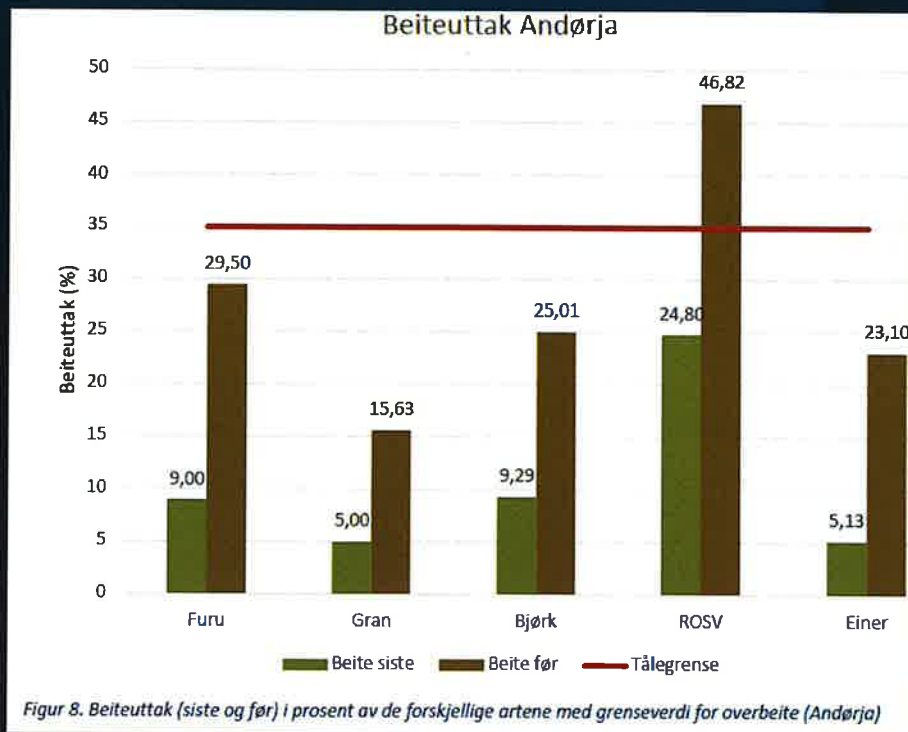
Høyt beitepress
over tid

Tabell 3. Oversikt over beiteuttak av tilgjengelige beiteplanter i beiteområdene undersøkt på Rolla. Beiteuttak er markert med fargekode: <15% = *lite beite*, 16-30% *moderat beite*, 31-40% *balansert beite*, *stedsvis overbeite*, 41-55 % *overbeite*, >56% *sterkt overbeite*.

ID	Furu siste	Furu før	Gran siste	Gran før	Bjørk siste	Bjørk før	ROSV siste	ROSV før	Einer siste	Einer før
R1	18,0	38,0			23,3	27,3	23,4	25,0	30,0	30,4
R2					29,8	33,5	32,8	35,0	31,6	28,4
R3					24,4	26,2	35,0	30,3	40,0	40,0
R4	24,0	24,0			14,9	14,3	28,1	38,3	27,8	0,0
R5					15,9	44,3			36,8	40,8
R6	0,0	50,0	0,0	5,0	8,9	43,8	0,0	40,0	30,7	39,6
R7					24,1	29,0	30,2	36,1		
R8					40,6	47,9	50,0	50,0	49,7	42,0
R9					7,3	40,0			42,3	44,6
R10	0,0	48,5			14,6	42,1			39,0	46,0
R11			0,0	40,0	0,0	36,2	21,5	50,0	23,6	33,6
R12					33,8	47,3	38,4	50,0	9,4	5,9
R13					28,4	35,1	30,0	40,0	26,8	33,6
R14					28,0	14,3	26,0	25,8	14,4	34,4
R15					22,0	41,0	18,6	41,4	25,5	35,1
R16			0,0	40,0	1,2	44,6	17,6	43,6	22,2	32,7
R17					8,5	40,9	8,3	21,5	19,9	30,9
R18					11,8	30,4	25,2	42,5	46,5	48,2
R19					28,7	43,3	27,9	43,2	30,0	30,0
R20					2,2	31,7	25,0	50,0		

ROSV
beite før
langt over
tålegrensen

lavere beitetrykk
enn på Rolla

Tabell 4. Oversikt over beiteuttak av tilgjengelige beiteplanter i beiteområdene undersøkt på Andørja. Beiteuttak er markert med fargekode: <15% = *lite beite*, 16-30% *moderat beite*, 31-40% *balansert beite*, 41-55 % *overbeite*, >56% *sterkt overbeite*.

ID	Furu siste	Furu før	Gran siste	Gran før	Bjørk siste	Bjørk før	ROSV siste	ROSV før	Einer siste	Einer før
A1			10,0	10,0	18,2	33,9	24,3	49,3	9,8	35,7
A2					19,2	33,9			5,8	40,0
A3	25,7	42,9	25,0	15,0	7,8	38,5	0,0	24,1	4,8	31,9
A5					14,1	39,4			0,0	9,0
A6					25,3	46,9			0,0	35,8
A7					3,2	21,3	18,2	50,0	0,0	14,3
A8					21,4	35,3	10,0	40,0	9,9	28,8
A9	0	8	0	10	10,8	32,1	25,4	34,8	6,1	30,4
A10					8,0	14,9	8,2	49,6	20,1	27,1
A11	0,0	42,0			6,8	21,2	21,4	40,4	1,4	15,0
A12					29,0	34,1	26,5	50,0		
A13			0,0	50,0	0,0	18,3	0,0	50,0	0,8	9,3
A14	0,0	20,0			4,9	11,1	46,2	49,3	3,6	15,5
A15			0,0	40,0	0,0	1,9	37,9	50,0		
A16					1,2	8,8	10,6	48,4	3,7	17,0
A17					0,0	10,5	21,4	50,0		
A18					2,3	7,8	24,2	49,4		

Figur 9 Beiteskader ved A14 som viser hvordan ROSV foretrekkes fremfor bjørk. Ødelagt furu ved A3

Antall møkkhauger => antall dyr i bestanden + oppholdssteder vinterstid

Andørja

møkk i alle områder
spesielt i Sørvika og Bussevika
Ånstad, Åndervåg, Straumen, Laupstad, Fornes

Rolla

møkk i noen områder
Rollnes-marka, Årsandskogen og Dyrstad

Oppsummering

Andørja

- totalt sett lavere beitetrykk
- overbeite kun på ROSV, men langt over tålegrensa

Rolla

- tålegrensen overskredet for både ROSV, bjørk og furu
- einer er også hardt beitet
- stor harebestand kan påvirke tilgjengelig elgbeite

Oppsummering

begrenset
med
vinterbeite

hardere
beitepress
tidligere

tilstrekkelig
helårsbeite

Anbefalinger

fortsatt holde antall dyr på maks.
100 elg på Rolla og 48 på Andørja vinterstid

Mulige tiltak

1. Rogn og selje bør ikke tas ut ved hogst

Referat fra 3. arbeidsmøte

Revidering av de kommunale målene for elgforvaltning

Dato: 06.02.2025 kl. 16 – 18

Sted: Kommunestyresalen og på Teams

Til stede

Fra viltnemnda: Bjørn Karlsen, Stig-Åge Steen, Hilde Nilsen, Sigurd Arvesen, Harald Holte (for Karina Olsen)

Fra bestandsplanstyrene: Johan Steen, Ronald Forsaa, Charles Lindvall, Odd-Dagfinn Årsandvik, Roald Pedersen (for Geir Brandsegg), Åge Olsen, Kristian Tollefsen, Kay-Hugo Hanssen

Referent: Laura Bunse

Agenda

Kl. 16:00 – 16:05	Velkommen + kort oppsummering av forrige møte + dagens agenda
Kl. 16:05 – 17:00	Revidering av innhold i kapittel 3 (elgbestanden) i måldokumentet
Kl. 17:00 – 17:45	Revidering av innhold i kapittel 4 (målsettinger) i måldokumentet
Kl. 17:45 – 18:00	Eventuelt

Vi oppdaterte en del av innholdet i kapittel 3 om elgbestanden. Vi fortsetter med delkapittel 3.4 og 3.5 til neste gang. Da vil vi bl.a. se nærmere på slaktevektekter.

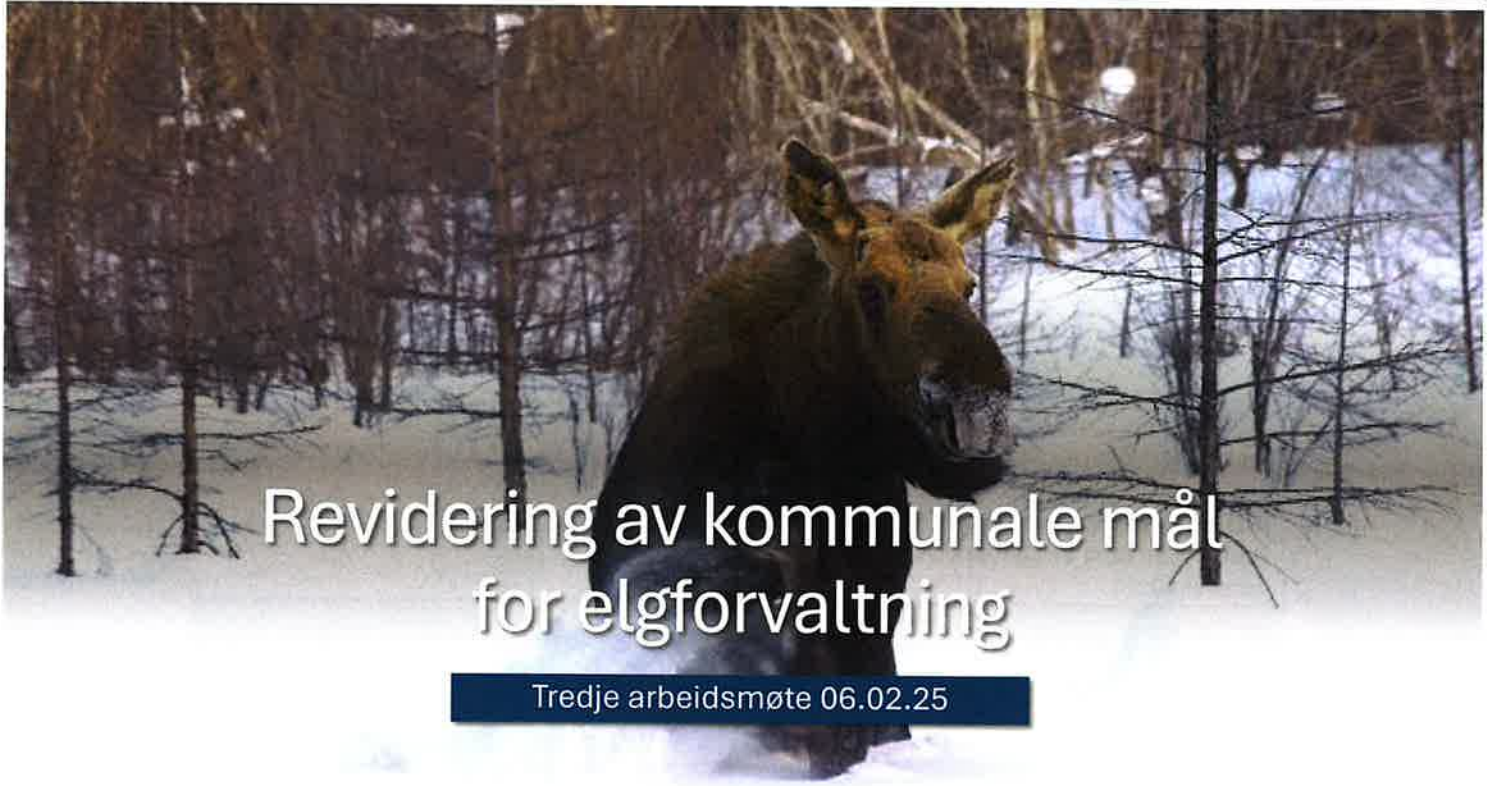
Vi begynte også med kapittel 4 om målsettingene. Vi finpusser etter helikoptertellinga, bl.a. hvor mange dyr vi skal ha på vinterbeite på den enkelte øy.

Endringene vi ble enige om, er merket grønt. Det vi må se på til neste gang er merket gult.

Neste møtet blir etter helikoptertellinga, enten 27.02.2025 eller 06.03.2025.

Oppgaver

Oppgave	Ansvarlig	Frist
Sjekke interessen for jaktlederkurs og ettersøk videregående + melde tilbake til Odd-Dagfinn eller Laura	Alle	Snarest
Etter helikoptertelling: Vurdere om det bør foreslås endring av minsteareal i forskrift (må ut på høring før politisk vedtak, kan først bli gjeldende fra jaktåret 2026)	Alle	Siste arbeidsmøte 27.02. eller 06.03.2025
Søke om - (endring av vald) - (endring av bestandsplanområde) - Godkjenning av bestandsplan	(Valdansvarlige) (Bestandsplanstyrene) Bestandsplanstyrene	01.05.2025

Revidering av kommunale mål for elgforvaltning

Tredje arbeidsmøte 06.02.25

Agenda

Kl. 16:00 – 16:05	Velkommen + kort oppsummering av forrige møte + dagens agenda
Kl. 16:05 – 16:55	Revidering av innhold i kapittel 3 (elgbestanden) i måldokumentet
Kl. 16:55 – 17:00	Beinstrekk
Kl. 17:00 – 17:50	Revidering av innhold i kapittel 4 (målsettinger) i måldokumentet ⇒ Vi begynner med målsettingene i dag, og finjusterer etter helikoptertellinga
Kl. 17:50 – 18:00	Eventuelt

Andre arbeidsmøte

- Helikoptertellinga
- Vinterbeitetakseringa
- Prosentvis fordeling av felte dyr
- Revidering av kapittel 1,2, 5 og 6

Hva	Når
Arbeidsmøte - Prosentvis fordeling av felte dyr for 2023 og 2024 (for hver øy og samlet for hele kommunen) - Resultater fra vinterbeitetaksering - Flygeplan/gjennomføring helikoptertelling - Revidering/oppdatering av innhold	Torsdag 16.01. kl. 16-18
Arbeidsmøte - Målsettinger 2025 - 2029	Torsdag 30.01. kl. 16-18
Skrivepause	Februar
Helikoptertelling	Februar/mars
Arbeidsmøte - Justering av målsettinger etter helikoptertelling	Torsdag 27.02. eller 06.03. kl. 16-18
Møteinnkalling viltneemnda	Må ut senest mandag 10.03.
Møte i viltneemnda - Godkjenning av forslag til nye kommunale mål	Senest mandag 17.03.
Saksfremlegg til kommunestyret	Må være ferdig senest tirsdag 18.03
Møte i kommunestyret - Vedtak av de nye kommunale målene	Torsdag 27.03.
Veiledningsmøte for bestandsplanstyrene	Begynnelsen av april
Søknadsfrist godkjenning/endring av - Vald - Bestandsplanområder - Bestandsplaner	01.mai
Kommunens frist for å behandle søknader og tildele fellingstillatelser	15. juni

Referat fra 4. arbeidsmøte

Revidering av de kommunale målene for elgforvaltning

Dato: 06.03.2025 kl. 16 – 18

Sted: Kommunestyresalen og på Teams

Til stede

Fra viltnemnda: Bjørn Karlsen, Stig-Åge Steen, Hilde Nilsen, Harald Holte (for Karina Olsen)

Fra bestandsplanstyrene: Johan Steen, Ronald Forsaa, Charles Lindvall, Odd-Dagfinn Årsandvik, Roald Pedersen (for Geir Brandsegg), Kay-Hugo Hanssen, Bård Thore Mikalsen, Geir Arne Sørensen, Sveinulf Aalmen, Erik Bergvoll, John Egil Vestvik, Kristian Tollefsen, Mats Hamnli

Referent: Laura Bunse

Agenda

Kl. 16:00 – 16:05 Velkommen + kort oppsummering av forrige møte + dagens agenda

Kl. 16:05 – 17:00 Resultater fra helikoptertellingen og nye prognoser v/Bjørn Karlsen

Kl. 17:00 – 18:00 Finjustering av målsettingene

Bjørn presenterte resultatene fra helikoptertellingen og redegjorde for ekstraprosentene som ble lagt til (10 % på Rolla og 20% på Andørja).

Bjørn la også frem beregninger om forventet tilvekst (ut fra reproduksjonsraten + fallviltregistreringer, se statistikk i Hjorteviltregisteret).

Ut fra de nye beitetakseringene, som viser til et høyere beitepress på Rolla enn på Andørja, og som anbefaler maks. 100 dyr på Rolla og maks. 48 dyr på Andørja (helst godt under disse nivåene for ei stund), foreslo Bjørn at tildelingen gjøres ut fra gjeldende minsteareal på Rolla på 2000 da, men at det bør holdes igjen en bufferkvote hvert år, slik at man først planlegger et uttak som ville tilsvare et minsteareal på 3000 da, men med mulighet for å felle flere dyr dersom det skulle være behov. På Andørja bør minstearealet fravikes ned til 2700 da det første året i målperioden, mens uttaket de følgende år bør gjøres ut fra gjeldende minsteareal på 3500 da.

Representantene fra Andørja bestandsplanstyret er enig i dette forslaget, og det gjelder også flertallet på Rolla.

Det ble imidlertid stilt spørsmål om hvorvidt en slik ordning vil fungere i praksis, da kommunen må tildele antall fellingstillatelser på Rolla ut fra gjeldende minsteareal på 2000 dekar. Laura ble også bedt om å sjekke om vi har anledning til å anmode om en slik bufferkvote i de kommunale målsettingene.

Laura fikk ikke tak i rådgiver som kunne svare på dette spørsmålet den 07.03. (fredag i vinterferien). Som vi snakket om i møtet, er det viktig at det er samsvar mellom de kommunale målene og bestandsplanene. Dersom de kommunale målene inneholder en formulering hvor det oppfordres til en bufferkvote, vil dette ikke medføre problemer for bestandsplanområdet. Når bestandsplanen er godkjent av viltneimnda, må jaktrettshaverne forholde seg til den. Iht. hjorteviltforskriften, skal det dessuten foretas en årlig evaluering (dette er også tatt med i de kommunale målene). Ved for stort avvik, kan kommunen trekke godkjenningen av bestandsplanen tilbake.

Hvordan en evt. bufferkvote kan fordeles mellom valdene i bestandsplanområdet, vises i forslaget fra Bjørn. F.eks. får Drangen elgvald tildelt 18 fellingstillatelser årlig fra kommunen. De bør imidlertid kun benytte seg av 12 fellingstillatelser årlig i første omgang, og felle evt. resterende dyr mot slutten av jakta dersom det skulle være mange dyr i terrenget. Dermed vil det ikke være noen praktiske utfordringer knyttet til fordeling av fellingstillatelsene.

Minsteareal	3000	Vekttall	fellingstillatelser	Minsteareal	2000	Vekttall	fellingstillatelser
Drangen elgvald	37692	12,56	12	Drangen elgvald	37692	18,85	18
Bolla	9745	3,25	3	Bolla	9775	4,89	4
Skog Breivoll	14059	4,69	4	Skog Breivoll	14170	7,09	7
vik	6128	2,04	2	vik	6128	3,06	3
Fugleberg	6845	2,28	2	Fugleberg	6845	3,42	3
Brokheia	12625	4,21	4	Brokheia	12625	6,31	6
	87094		27		87235		41
Minsteareal	3500	vektall		Minsteareal	2700	vektall	
Andørja storvald	53674	15,34	15	Andørja storvald	53647	19,87	19
Heia storvald	40934	11,70	11	Heia storvald	40954	15,17	15
	94608		26				34

Fordelen med å beholde minstearealet på 2000 dekar, er at det kan iverksettes tiltak/større uttak raskt dersom det skulle være nødvendig. Historisk sett har det vist seg at 2000 dekar er et fornuftig minsteareal på Rolla (se figur 4 i måldokumentet). Ut fra tilvekstprognosene kan det forventes en økende elgstamme igjen i 2030 (og muligens allerede i løpet av målperioden), og da vil det være hensiktsmessig å ha et minsteareal på 2000 da.

I etterkant av møtet kom det spørsmål fra bestandsplanstyret på Andørja ang. følgende formulering i målsettingene som vi diskuterte i møtet i går, og om voksne dyr må deles opp i kategoriene 1,5 åringer og 2,5 åringer og eldre i avskytingen i bestandsplanen:

Ved planperiodens slutt, skal andel felte 1,5 åringer utgjøre minst 60 % av felte voksne dyr.

Iht. hjorteviltforskriften kan kommunen ikke pålegge jaktrettshaverne å dele opp voksne dyr i flere kategorier enn kyr og okser i avskytingsplanen.

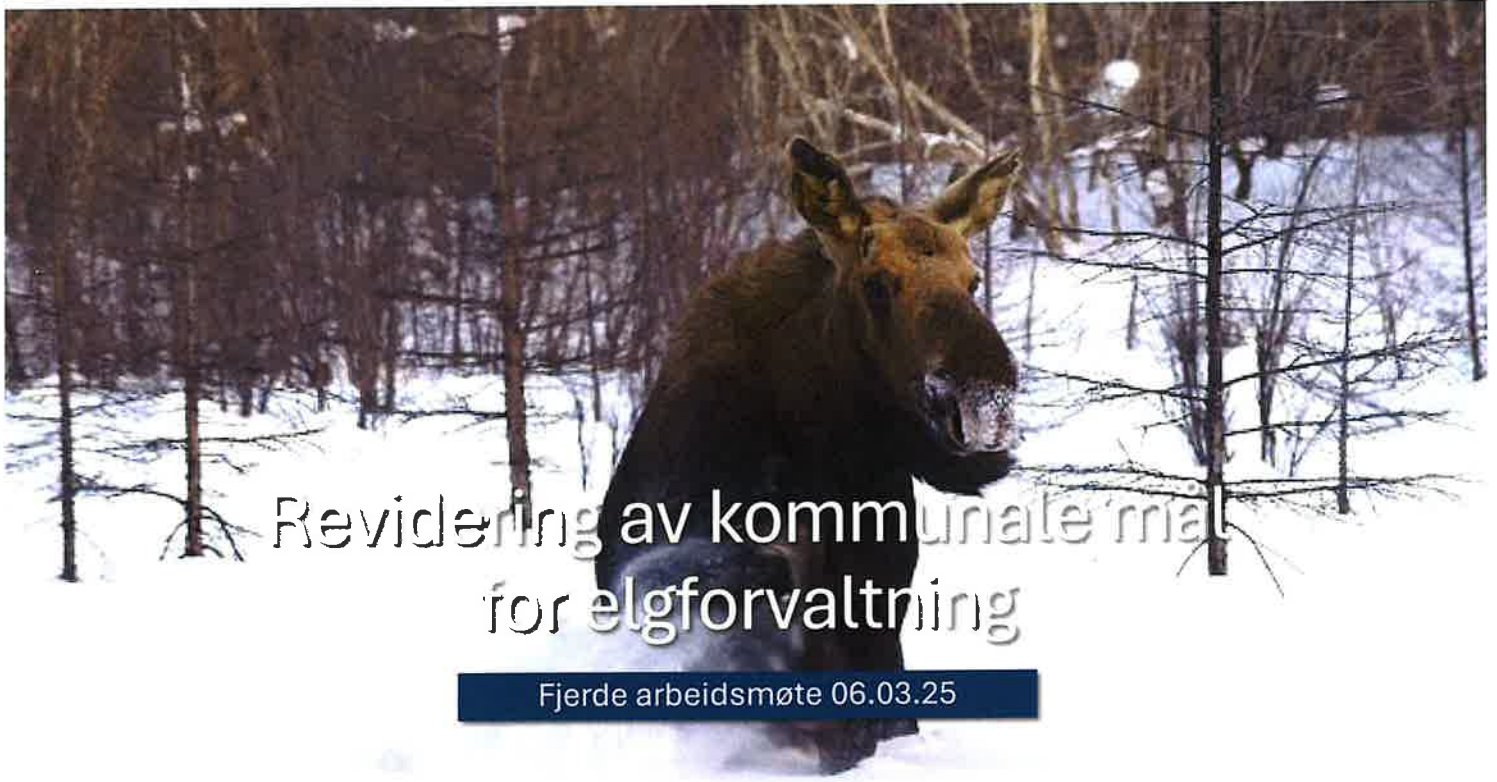
Derfor har Laura nå endret denne formuleringen til «bør» istedenfor «skal».

Videre har Laura endret litt på enkelte formuleringer siden møtet i går, se side 9, 20, 29 og 30 i måldokumentet.

Laura har også lagt inn Bjørn sine beregninger og forslag som et vedlegg på side 34 -39. Det var litt vrient å få tallene opp i lesbar størrelse, så det er det beste jeg fikk til.

Oppgaver

Oppgave	Ansvarlig	Frist
Lage kart som viser valdagrensing	Laura	I løpet av mars 2025
Søke om - (endring av vald) - (endring av bestandsplanområde) - Godkjenning av bestandsplan	(Valdansvarlige) (Bestandsplanstyrene) Bestandsplanstyrene	01.05.2025

Agenda

Kl. 16:00 – 16:05	Velkommen + kort oppsummering av forrige møte + dagens agenda
Kl. 16:05 – 16:55	Resultater fra helikoptertellingen og nye prognoser v/Bjørn Karlsen
Kl. 16:55 – 17:00	Beinstrekk
Kl. 17:00 – 18:00	Finjustering av målsettingene

Tredje arbeidsmøte

- Begynte med revidering av kapittel 3 om elgbestanden
- Begynte med revidering av kapittel 4 om målsettingene

Hva	Når
Arbeidsmøte - Prosentvis fordeling av felte dyr for 2023 og 2024 (for hver øy og samlet for hele kommunen) - Resultater fra vinterbeitetaksering - Flygeplan/gjennomføring helikoptertelling - Revidering/oppdatering av innhold	Torsdag 16.01. kl. 16-18
Arbeidsmøte - Målsettinger 2025 - 2029	Torsdag 30.01. kl. 16-18
Skrivepause	Februar
Helikoptertelling	Februar/mars
Arbeidsmøte - Justering av målsettinger etter helikoptertelling	Torsdag 06.03. kl. 16-18
Møteinnkalling viltneemnda	Går ut i morgen, 07.03.25
Møte i viltneemnda - Godkjenning av forslag til nye kommunale mål	Fredag, 14.03.25 eller Mandag, 17.03.25
Saksfremlegg til Fmsk + kommunestyre	Må være ferdig senest tirsdag 18.03
Møte i Fmsk + kommunestyre - Vedtak av de nye kommunale målene	Torsdag 27.03.
Veiledningsmøte for bestandsplanstyrene	Begynnelsen av april
Søknadsfrist godkjenning/endring av - Vald - Bestandsplanområder - Bestandsplaner	01.mai
Kommunens frist for å behandle søknader og tildele fellingstillatelser	15. juni

Lokalitet	Ku	Ku m 1 kalv	Ku m 2 kalv	Kalv	Okse	Ukjent	Notat
Vik	2						
Selset				1			
Dyrstad	2	2		2	3		
Bolla		2	1	4			
Rollnes	1	3	1	5	6		
Fugleberg	2	1		1		1	
Sørrollnes	2				1	1	
Sør-Forså	1						
Sulmyren		1		1	2		på grensa mellom Nord-Forså og Skog/Breivoll
Skog og Breivoll	1	1		1		2	
SUM	11	10	2	15	12	4	
Antall dyr totalt	54*						Rutinemessig kan det legges til 10%, dvs. at antall dy på Rolla pr. februar 2025 ligger på ca. 59-60 dyr.
Kyr	23						
Okser	12						
Kalver	15						
Ukjent	4						
Sett ku pr okse	1,91						
							*et dyr med knekt fot ble avlivet dagen etter telling, og er ikke tatt med her

Lokalitet	Ku	Ku m 1 kalv	Ku m 2 kalv	Kalv	Okse	Ukjent	Notat
Seglstein	1				2		
Krårkro	1	2		2	1	1	
Fornes	3	1		1	1		
Årbostad	1	1		1			
Kläpen			1	2			
Åndervåg		2	1	4			
Engenes		1		1			
Bjørnstein	3				1		
Laupstad		3		3			
Ånstad	1				1		
Igeland		1		1	3		
SUM	10	11	2	15	9	1	

Antall dyr totalt
Kyr
Okser
Kalver
Ukjent
Sett ku pr okse

48
23
9
15
1
2,55

Dersom man legger til 15-20%, ligger antall dyr på
Andørja pr. februar 2025 på ca. 56-58 dyr.

Saksprotokoll

Arkivsak-dok. 22/00350
Saksbehandler Laura Bunse

	Møtedato	Saknr
Behandlet av	17.03.2025	1/25
1 Viltnemnda	27.03.2025	
2 Formannskap	27.03.2025	
3 Kommunestyret		

Mål for forvaltning av elg i lbestad kommune 2025 - 2029

Viltnemnda har behandlet saken i møte 17.03.2025 sak 1/25

Møtebehandling

Stig-Åge Steen fremmet følgende tilleggs-/endringsforslag:

Minstearealet økes til 3000 dekar på Rolløya. Dyr på vinterbeite økes til 80 stk på Rolløya.

Votering

Det ble votert over kommunedirektørens forslag til vedtak opp mot kommunedirektørens forslag med tilleggs-/endringsforslag fra Stig-Åge Steen.

Kommunedirektørens forslag ble vedtatt med 4 stemmer mot 1 stemme (Stig-Åge Steen).

Viltnemndas vedtak/innstilling

Viltnemnda godkjenner forslag til mål for forvaltning av elg i lbestad kommune 2025 – 2029, jf. hjorteviltforskriftens § 3.

Viltnemnda tilrår formannskapet å fatte følgende vedtak:

Formannskapet godkjenner forslag til mål for forvaltning av elg i lbestad kommune 2025 – 2029, jf. hjorteviltforskriftens § 3.

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Med hjemmel i hjorteviltforskriftens § 3, vedtar kommunestyret målene for forvaltning av elg i lbestad kommune 2025 – 2029.